

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ: Συμβολογράφος

Με τον Οδηγό Χρήσης για Αρχάριους

Παρακαλώ σημειώστε τον αριθμό εγγραφής του
λογισμικού σας εδώ.
Μπορεί να το χρειαστείτε στο μέλλον.

.....

Όταν εγγράψετε το προϊόν σας, παρακαλώ δώστε την ηλεκτρονική σας διεύθυνση για να παίρνετε ενημέρωση για τις ΔΩΡΕΑΝ αναβαθμίσεις του λογισμικού, για επιπλέον οδηγίες χρήσης και πρόσβαση σε διάφορες πηγές. Μπορείτε επίσης να πάρετε αυτές τις πληροφορίες από το www.mkprosopsis.com/Software/symwritersupport.htm

Επικοινωνώ: Συμβολογράφος © Widgit Software 2007-8
Έκδοση από Widgit Software
Εξελληνισμός από MK Prosopsis Ltd © 2008-2009

Widgit Literacy Symbols © Widgit Software 2004-2008

Η δήλωση για τα πνευματικά δικαιώματα και τους όρους χρήσης του Συστήματος Συμβόλων Widgit Literacy Symbols (WLS) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 2 Πνευματικά Δικαιώματα σελ.89 αυτού του εγχειριδίου.

Οι ίδιοι όροι ισχύουν και για τη χρήση του Συστήματος Συμβόλων

Η Widgit Software αποτελεί ιδιοκτησία της Logotron Ltd

Αριθμός προϊόντος: SYMWRI2

Έκδοση Εγγράφων 1.10

Widgit Software
Denny Lodge Business Park
Chittering
Cambridgeshire
CB25 9PH
UK

Εξελληνισμένη έκδοση

MK Prosopsis Ltd
Λεωφ. Αριστοφάνους 8
Στρόβολος
2039 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ: +357 99631773
Φαξ: +357 22315685
www.mkprosopsis.com

MK Prosopsis Ltd
www.mkprosopsis.com

Widgit

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	8
Τι είναι ο Συμβολογράφος;.....	8
Χρήση αυτού του εγχειριδίου.....	8
Τυπική οθόνη για γραφή - Με όρους από το πρόγραμμα.....	9
Οθόνη Σχεδιασμού Περιβάλλοντος - Με όρους από το πρόγραμμα.....	10
A. Επεξεργασία κειμένου στο έγγραφο.....	12
A1. Εκκίνηση προγράμματος.....	12
A2. Συμβολισμός κειμένου.....	13
A2.1 Χρήση του “έξυπνου αυτόματου συμβολισμού”.....	13
A2.2 Αλλαγή συμβόλου.....	13
A2.3 Αλλαγή του κειμένου σε ένα σύμβολο.....	14
A2.4 Αλλαγή της εικόνας μια λέξης.....	15
A2.5 Αλλαγή στα χρώματα των συμβόλων.....	16
A2.6 Τύπος δέρματος προσώπων.....	17
A2.7 Αλλαγή από έγχρωμα σε μονόχρωμα σύμβολα.....	17
A2.8 Αλλαγή στις ιδιότητες ολόκληρου του εγγράφου.....	18
A2.9 Προσδιορισμοί.....	19
A2.10 Σύστημα συμβόλων.....	21
A2.11 Γλώσσες.....	21
A3. Μορφοποίηση κειμένου και συμβόλων.....	22
A3.1 Αλλαγή γραμματοσειράς.....	22
A3.2 Αλλαγή στο μέγεθος κειμένου και συμβόλων μαζί.....	22
A3.3 Αλλαγή στο μέγεθος των συμβόλων.....	23
A3.4 Αλλαγή στο μέγεθος των γραφικών.....	23
A3.5 Στοίχιση παραγράφου, διάστημα λέξεων και γραμμών.....	24
A3.6 Στηλοθέτες.....	25
A3.7 Κουκκίδες.....	25
A3.8 Εσοχές.....	25
A3.9 Στοίχιση παραγράφου.....	26
A3.10 Θέση κειμένου.....	26
A3.11 Χρώμα Κειμένου.....	27
A3.12 Χρώμα περιγράμματος συμβόλων.....	28
A4. Κειμενογράφος.....	29
A4.1 Γράφοντας κείμενο.....	29
A4.2 Βλέποντας το νόημα – επιλογή συμβόλου.....	29
A4.3 Συνδυασμός κειμενογράφου και συμβολογράφου.....	30
A4.4 Επισήμανση ρημάτων και ουσιαστικών.....	30
A5. Προσθήκη εικόνων.....	31
A5.1 Προσθήκη εικόνων – πλοηγός γραφικών.....	31
A5.2 Περιστοίχιση γραφικών από κείμενο.....	33
A5.3 Αναζήτηση συμβόλων.....	34
A5.4 Αποθήκευση νέων εικόνων.....	34

A6. Διάταξη οθόνης	35
A6.1 Προβολή σελίδας.....	35
A6.2 Εστίαση.....	35
A6.3 Πλοήγηση Σελίδας.....	36
A6.4 Ρυθμίσεις Σελίδας, περιθώρια και χρώμα εγγράφου.....	36
A7. Αποθήκευση & άνοιγμα εγγράφων	37
A7.1 Αυτόματη αποθήκευση	37
A8. Εκτύπωση και Εξαγωγή	38
A8.1 Εκτύπωση.....	38
A8.2 Εξαγωγή εικόνων σε άλλα έγγραφα.....	38
A9. Εκφώνηση	39
A9.1 Εκφώνηση κατ' επιλογή.....	39
A9.2 Αυτόματη εκφώνηση.....	39
A9.3 Τύπος φωνής.....	40
A9.4 Καθορισμός φωνής.....	40
A10. Ορθογράφος	41
A10.1 Επισημάνση ορθογραφικών λαθών.....	41
A10.2 Χρήση του απλού ορθογράφου.....	41
A10.3 Χρήση του ολοκληρωμένου ορθογράφου	42
A10.4 Διαγραφή επιπλέον 'ορθών' λέξεων.....	43
A10.5 Επιπρόσθετες εισηγήσεις ορθογραφίας.....	43
A11. Άλλες εξειδικευμένες λειτουργίες	44
A11.1 Λίστες Λέξεων.....	44
A11.2 Επιλογές συμβολισμού.....	45
A11.3 Άνοιγμα λίστας λέξεων.....	46
A11.4 Καθορισμός προεπιλεγμένων λιστών λέξεων.....	46
A11.5 Δημιουργία κενής θεματικής λίστας λέξεων.....	46
A11.6 Αποθήκευση αλλαγών συμβόλων	47
A11.7 Μεταφορά λιστών λέξεων και γραφικών.....	48

B. Γράφοντας με πλέγματα	49
B1. Παραδείγματα	50
B1.1 Παραδείγματα αρχείων.....	50
B2. Σχεδιασμός περιβάλλοντος	
B2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής.....	52
B2.2 Διαδοχικά πλέγματα για δομημένο γράψιμο.....	57
B2.3 Σύνθετες σειρές πλεγμάτων για δομημένο γράψιμο.....	61
B2.4 Πλέγματα για γραπτή έκφραση με κείμενο.....	66
B3. Σάρωση και χρήση διακόπτη	72
B3.1 Ρύθμιση φωτεινής σάρωσης για διακόπτη.....	72
B3.2 Είδη σάρωσης.....	73
B3.3 Ακουστική Σάρωση.....	74
B3.4 Ρυθμίσεις μετά την επιλογή (κανονικά πλέγματα).....	75
B3.5 Ρύθμιση της σειρά σάρωσης.....	76
Γ. Σύμβολα	77
Γ1. Θέματα συμβολισμού	77
Γ2. Πέντε χρυσοί κανόνες	78
Γ3. Το σύστημα συμβόλων της Widgit (Widgit Literacy Symbols)	80
Δ. Γλωσσάρι	85
Παράρτημα 1 Τοποθεσία αρχείων	87
Παράρτημα 2 Πνευματικά Δικαιώματα	89

Έντυπα Αναφοράς (Reference sheets) (στο μενού Βοήθεια)

R1. Making a grid

R1.1 Starting in Design-mode.....	1
R1.2 Choosing the layout of a grid.....	2
R1.3 Highlighting cells.....	3
R1.4 Moving and resizing.....	3
R1.5 Moving cell boundaries.....	4
R1.6 Merging cells.....	4
R1.7 Breaking up cells.....	4
R1.8 Putting in content.....	5
R1.9 Tidy cells function.....	5
R1.10 Expand to fit.....	6
R1.11 Rows and columns.....	6
R1.12 Simple cell actions.....	7
R1.13 Testing a grid.....	8
R1.14 Grid appearance.....	9
R1.15 Altering the appearance of a stage.....	10

R2. Environments

R2.1 Documents and Environments.....	1
R2.2 Saving and Opening environments.....	2
R2.3 Templates.....	2
R2.4 Editing an environment from write-mode.....	2

R3. Linked grids

R3.1 Auto linked grids.....	1
R3.2 Making a sequence of linked grids.....	3
R3.3 Using two separate grids.....	7
R3.4 Storing information about a grid.....	11
R3.5 Miscellaneous.....	11

R4. Using actions

R4.1 Basic actions.....	1
R4.2 Range of actions.....	2
R4.3 Example showing how to send picture.....	4
R4.4 Changing actions in multiple cells.....	5
R4.5 Sound feedback in cells.....	5

R5. Tray and buttons

R5.1 What is a tray - overview.....	1
R5.2 Making a single tray.....	1
R5.3 Altering the appearance of a tray.....	6
R5.5 Using buttons direct on a stage.....	6
R5.6 Using multiple stages.....	7

R6. Preferences and Toolbars

Launcher Interface.....	1
R6.1 Start appearance.....	2
R6.2 Text/graphics.....	3
R6.3 Speech and spelling.....	4
R6.4 Symbolisation.....	4
R6.5 Side Panels.....	5
R6.6 Symbol source.....	5
R6.7 System.....	6
Toolbars.....	7
R6.8 Changing the toolbar buttons and layout.....	7
R6.9 Changing your default expert interfaces.....	9
R6.10 Creating and editing interfaces.....	10
R6.11 Adding an interface button to the launcher.....	11
R6.12 Creating a personal desktop link for an interface.....	12

Εισαγωγή

Τι είναι ο Συμβολογράφος;

Ο Συμβολογράφος είναι ένα εργαλείο το οποίο σχεδιάστηκε για να βοηθήσει μαθητές και ενήλικες οι οποίοι έχουν δυσκολίες στο γραπτό λόγο. Αφορά μαθητές δημοτικού σχολείου οι οποίοι δυσκολεύονται στην ανάγνωση, μαθητές που δέχονται στήριξη στην ειδική εκπαίδευση (σε ένταξη, ειδικές μονάδες και ειδικά σχολεία) και μεγαλύτερης ηλικίας άτομα τα οποία παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες. Αποτελεί τη σύγχρονη έκδοση του γνωστού ως τώρα λογισμικού της Widgit 'Writing with Symbols'.

Ο Συμβολογράφος μπορεί επίσης να βοηθήσει εκπαιδευτικούς και βοηθούς στην παραγωγή γλωσσικού υλικού με τη βοήθεια συμβόλων και για πολλούς άλλους σκοπούς όπως εναλλακτική και ενισχυτική επικοινωνία, οργάνωση χρόνου και εργασίας, υπενθυμίσεις, κτλ. Η Widgit διαθέτει και άλλα λογισμικά της ίδιας σειράς με αντιστοίχως εξειδικευμένα χαρακτηριστικά – βλπ. www.widgit.com/inprint

Οι χρήστες οι οποίοι είναι σε θέση να γράψουν, μπορούν να συνθέσουν τα κείμενά τους με το πληκτρολόγιο. Το πρόγραμμα τότε συμβολίζει αυτόματα κάθε λέξη δίνοντας άμεση ανατροφοδότηση για το νόημα των λέξεων. Υπάρχει επίσης δυνατότητα ανάγνωσης του κειμένου και ορθογράφου.

Ο συμβολισμός χρησιμοποιεί τη σύγχρονη τεχνολογία της Widgit του 'έξυπνου συμβολισμού'. Η τεχνολογία αυτή σχεδιάστηκε για να αυξήσει την ακρίβεια και εγκυρότητα του συμβολισμού, αναλύοντας τη γραμματική και τη σύνταξη μιας πρότασης ώστε να επιλέγεται το κατάλληλο σύμβολο για την αναπαράσταση του αντίστοιχου μέρους του λόγου. Για όσους η γραπτή έκφραση είναι ακόμη πιο δύσκολη μπορούν να γράφουν επιλέγοντας κελιά που περιέχουν σύμβολα. Επιλέγοντας ένα κελί μπορούν να στείλουν το περιεχόμενό του στο έγγραφο επεξεργασίας κειμένου. Στη σελ.9 μπορείτε να δείτε εικόνα από τη σχετική οθόνη για γραφή με τη βοήθεια πλεγμάτων και κελιών. Για να δημιουργήσετε περισσότερο λεξιλόγιο, πλέγματα κελιών μπορούν να συνδεθούν μεταξύ τους και να προσφέρουν πρόσβαση σε περισσότερες λέξεις και φράσεις. Τα κελιά μπορούν επίσης να επιλεγούν με τη χρήση διακόπτη και διάφορες επιλογές σάρωσης. Οι δέσμες πλεγμάτων και κουμπιών για γράψιμο ονομάζονται Περιβάλλοντα Εργασίας και μπορούν να δημιουργηθούν από τον εκπαιδευτικό. Στη σελ.10 παρουσιάζεται η εικόνα ενός τέτοιου τυπικού περιβάλλοντος.

Χρήση αυτού του εγχειριδίου

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελείται από δύο βασικά μέρη. Το πρώτο μέρος περιγράφει τα χαρακτηριστικά του εγγράφου ως επεξεργαστή κειμένου με σύμβολα και τη χρήση του συμβολισμού. Το δεύτερο μέρος παρουσιάζει πώς οι μαθητές μπορούν να γράφουν με τη βοήθεια πλεγμάτων και πώς δημιουργούνται τα πλέγματα.

Κάθε υποενότητα περιέχει ένα θέμα με σύντομες και εύκολες οδηγίες για τα σχετικά χαρακτηριστικά. Όσοι είστε εξοικειωμένοι με τα λογισμικά Writing with Symbols ή Communicate: In Print θα εντοπίσετε πολλές ομοιότητες. Σε αυτό το εγχειρίδιο η λέξη εκπαιδευτικός χρησιμοποιείται με την ευρύτερη έννοια του δασκάλου, κηδεμόνα ή και γονιού ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιεί το πρόγραμμα για να δημιουργεί και να διαμορφώνει δραστηριότητες. Η λέξη μαθητής χρησιμοποιείται με αναφορά στο χρήστη των πλεγμάτων και του επεξεργαστή συμβόλων. Οι υπογραμμισμένοι όροι έχουν συγκεκριμένο νόημα στο Συμβολογράφο. Εξηγούνται στο κείμενο, αλλά και στο μέρος Δ. Γλωσσάρι σελ.85

Τυπική οθόνη για γραφή - Με όρους από το πρόγραμμα

Γραμμή εργαλείων χρήση, από τη βάση επιλογών

Καρτέλες για την επιλογή Συμβόλων ή Πλοηγού Γραφικών.

Έγγραφο

Τα Σύμβολα παρουσιάζουν τις επιλογές συμβόλων για κάθε λέξη. Βλπ. σελ.13

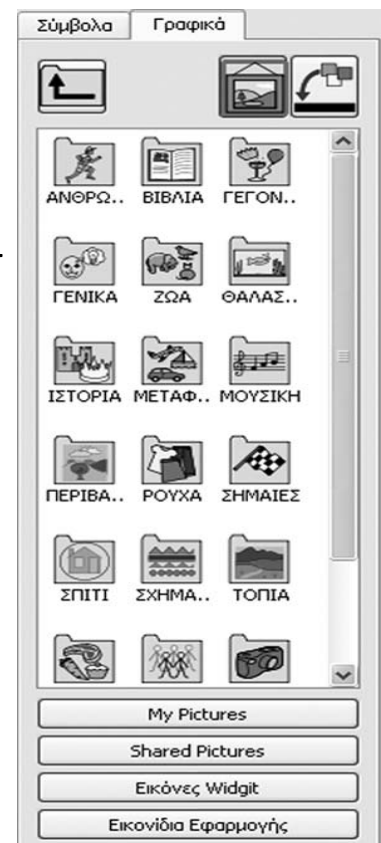
Πλέγμα με κελιά που μπορούν να επιλεγούν.

Κουμπιά τα οποία εκτελούν Ενέργειες.

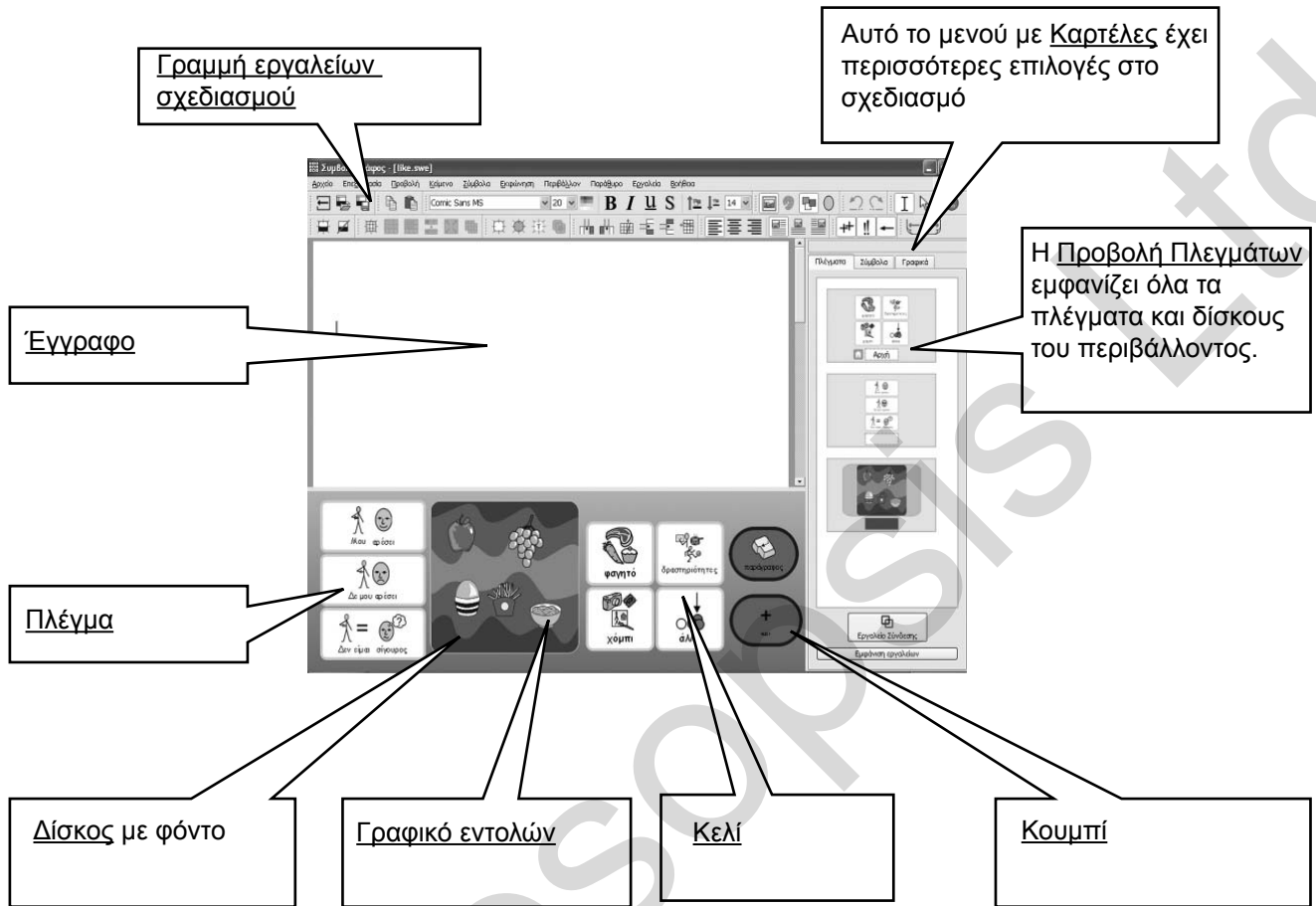
Δίσκος με γραφικά εντολών. Σε αυτό το παράδειγμα τα γραφικά και το κείμενο καθορίζονται στο έγγραφο.

Συνδεδεμένο πλέγμα, το οποίο μπορεί να αλλάξει το διαθέσιμο λεξιλόγιο.

Πίνακας Γραφικών για εκπαιδευτικούς και μαθητές για να αλλάξουν την εικόνα μιας λέξης ή να προσθέσουν γραφικά στο έγγραφο. Βλπ. σελ.31

Οθόνη Σχεδιασμού Περιβάλλοντος - Με όρους από το πρόγραμμα

Επιλογή Συμβόλων

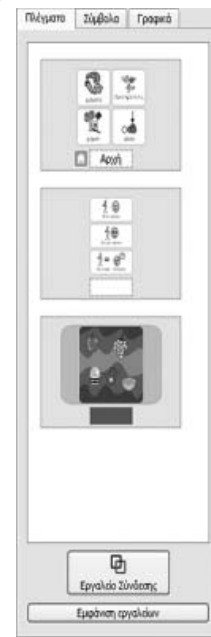
Από εκπαιδευτικούς και μαθητές για την επιλογή του καλύτερου συμβόλου. Βλπ. σελ.13.

Πλοηγός Γραφικών

Από εκπαιδευτικούς και μαθητές για να αλλάξουν την εικόνα για μια λέξη ή να προσθέσουν γραφικά στο έγγραφο. Βλπ. σελ.13.

Προβολή Πλεγμάτων

Από εκπαιδευτικούς μόνο για τη διαχείριση και σύνδεση πλεγμάτων. Βλπ. Έντυπο Αναφοράς (Ref. sheet) 3 σελ.5.

Σημαντική Σημείωση

Αντίγραφα αυτών των εγχειριδίων μπορείτε να βρείτε σε μορφή pdf στο μενού **Βοήθεια - Προβολή διαδικτυακής βοήθειας** (ή πατώντας F1). Μπορείτε επίσης να πάρετε αυτούς τους οδηγούς επιλέγοντας το κουμπί **Εγχειρίδιο Pdf** από τη βάση επιλογών, σελ.12.

Με αυτό τον τρόπο μπορείτε να έχετε πρόσβαση στον οδηγό χρήσης οποιαδήποτε στιγμή και μπορείτε να εκτυπώσετε όσα αντίγραφα χρειάζεστε.

MK Prosoposis Ltd

A. Επεξεργασία κειμένου στο έγγραφο

A1. Εκκίνηση προγράμματος

Μόλις εκκινήσετε το πρόγραμμα θα εμφανιστεί η βάση επιλογών. Αυτή συνήθως εμφανίζεται όπως πιο κάτω (αν είστε στον υπολογιστή ως μαθητής η τελευταία γραμμή επιλογών μπορεί να μην εμφανιστεί). Από τη βάση αυτή μπορείτε να επιλέξετε τον τύπο διεπαφής του μαθητή, ή τον τύπο για τον εκπαιδευτικό.

Πατήστε σε ένα από τα χρωματιστά κουμπιά για τις επιλογές των μαθητών. Τα κουμπιά δίνουν τα διαφορετικά επίπεδα διεπαφής - ευκολότερο από αριστερά.

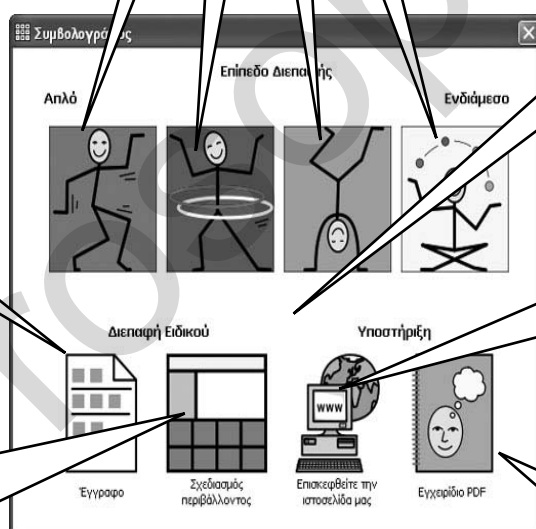
Πατήστε εδώ για να φορτώσετε το πρόγραμμα με ολοκληρωμένη διεπαφή για δημιουργία εγγράφων για εκτύπωση (Μέρος Α εγχειριδίου).

Εδώ εμφανίζονται επιπλέον εικονίδια όταν σχεδιάσετε τις δικές σας διεπαφές.

Πατήστε εδώ για περισσότερες πληροφορίες, δωρεάν αναβαθμίσεις και πηγές για το Συμβολογράφο στο www.mkprosopsis.com.

Πατήστε εδώ για το σχεδιασμό και δημιουργία Πλεγμάτων κτλ. Τα πλέγματα χρησιμοποιούνται για στήριξη των μαθητών στο γράψιμο. (Μέρος Β εγχειριδίου).

Πατήστε εδώ για να πάρετε το εγχειρίδιο σε μορφή αρχείου pdf.

Σημ. Τα χρωματιστά κουμπιά έχουν σχεδιαστεί για να δίνουν διαφορετικά επίπεδα απλοποιημένης διεπαφής και περιορισμένη λειτουργικότητα. Επιλέγοντας ένα από αυτά καθώς μελετάτε αυτό το μέρος του εγχειριδίου θα δείτε ότι κάποια χαρακτηριστικά δεν υπάρχουν. Στο Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6) θα βρείτε πως να διαμορφώσετε και να δημιουργήσετε νέα διεπαφή με βάση τις δικές σας ανάγκες.

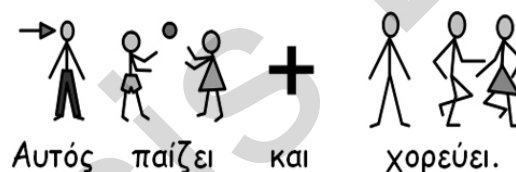
Όλα τα κουμπιά εκτός από το **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος** οδηγούν στην **επεξεργασία κειμένου (έγγραφο)** όπου ο στόχος είναι η δημιουργία ενός εγγράφου με γραπτό κείμενο και σύμβολα (με ή χωρίς τη βοήθεια πλεγμάτων). Η επιλογή **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος** οδηγεί στη **λειτουργία σχεδιασμού** και δημιουργίας πλεγμάτων και άλλων εργαλείων υποστήριξης του γραπτού λόγου.

Για να ακολουθήσετε το Μέρος Α του εγχειριδίου πατήστε στην επιλογή **Έγγραφο**.

A2. Συμβολισμός κειμένου

A2.1 Χρήση του “έξυπνου αυτόματου συμβολισμού”

Εκκινήστε το πρόγραμμα επιλέγοντας το κουμπί **Έγγραφο** από τη βάση επιλογών. Γράψετε “Αυτός παίζει και χορεύει” και παρατηρήστε τι συμβαίνει. Μόλις το πρόγραμμα έχει αρκετές πληροφορίες αντιλαμβάνεται ότι το πρώτο ρήμα “παίζει” συνοδεύεται από την αντωνυμία “αυτός” οπότε δε χρειάζεται να συμβολίσει το ρήμα με δεύτερο προσδιορισμό αντωνυμίας που να δηλώνει το πρόσωπο. Ενώ στο δεύτερο ρήμα “χορεύει” προσθέτει αυτόματα τον προσδιορισμό (φιγούρα “αυτός”), δηλώνοντας το τρίτο πρόσωπο ενικού αριθμού για το ρήμα.

Δοκιμάστε διάφορες προτάσεις.

A2.2 Αλλαγή συμβόλου

Γράψετε “Θέλω να φάω πατάτες”.

1. Πατήστε στη λέξη “πατάτες”.

2. Πατήστε εδώ για να δείτε τις επιλογές των συμβόλων

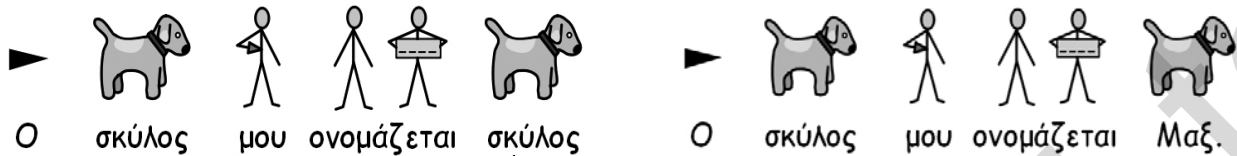
3. Επιλέξτε το σύμβολο που αντιστοιχεί καλύτερα στο νόημα για τις “πατάτες” που εσείς θέλετε.

Πατήστε εδώ για αφαιρέσετε τελείως το σύμβολο.

Όταν υπάρχουν περισσότερα από ένα σύμβολα για μια λέξη που γραμματικά και συντακτικά ταιριάζουν στην πρόταση, μπορείτε να επιλέξετε αυτό που εσείς θεωρείτε πιο κατάλληλο. Μπορείτε επίσης να αλλάξετε μεταξύ των διαφόρων επιλογών πατώντας το πλήκτρο **F9**. Μπορείτε επίσης να αφαιρέσετε τελείως το σύμβολο πατώντας το σχετικό εικονίδιο που φαίνεται στην εικόνα. Μέσα στο ίδιο έγγραφο όπου εργάζεστε το πρόγραμμα θυμάται την τελευταία σας επιλογή για τη συγκεκριμένη λέξη και θα χρησιμοποιεί πλέον αυτή, ως πρώτη επιλογή.

A2.3 Αλλαγή του κειμένου σε ένα σύμβολο

Γράψετε “Ο σκύλος μου ονομάζεται σκύλος”.

Πατήστε στη λέξη “σκύλος” και μετά πατήστε το πλήκτρο **F11**, γράψετε “Μαξ” και πατήστε το δεξί βελάκι (πλήκτρο) να φύγετε από το σύμβολο.

Τώρα πατήστε το πλήκτρο **Enter**, και γράψετε “ο Μαξ είναι ο σκύλος μου”.

Επίσης δοκιμάστε “Ο σκύλος μου λέγεται Μαξ” και αλλάξετε το σύμβολο του “λέγεται” σε αυτό που θεωρείται εσείς καλύτερο από τις επιλογές. Τέλος για να αλλάξετε μια λέξη μπορείτε **αντί να πατήσετε το πλήκτρο F11**, να πατήσετε στο εικονίδιο Αλλαγή Κειμένου Συμβόλου **στη γραμμή εργαλείων**.

A2.4 Αλλαγή της εικόνας μια λέξης

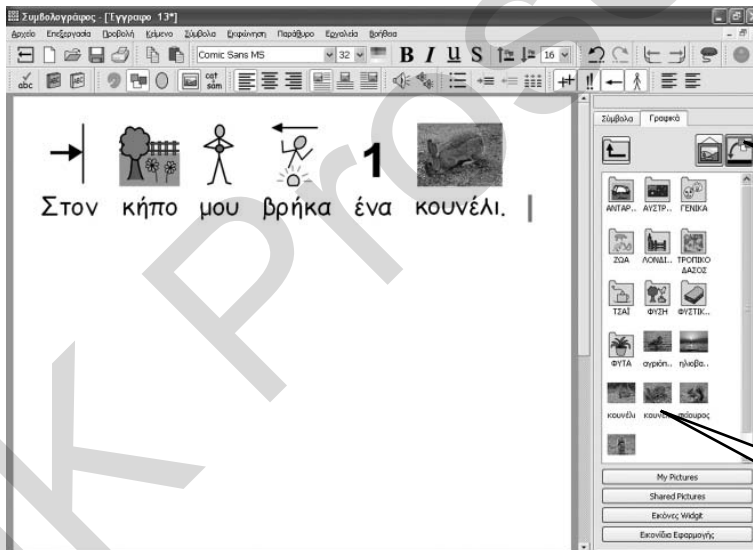
Γράψετε “Στον κήπο μου βρήκα ένα κουνέλι”.

1. Πατήστε στην καρτέλα **Γραφικά** για να δείτε τον **Πλοηγό Γραφικών**.

2. Μετακινηθείτε προς τα κάτω για να βρείτε το φάκελο **φωτογραφίες**.

3. Πατήστε μια φορά για να δείτε το περιεχόμενο του φακέλου.

4. Πατήστε στο εικονίδιο “αντικατάσταση συμβόλου”.

5. Επιλέξτε τη φωτογραφία του κουνελιού που θέλετε και μετά πατήστε στο σύμβολο κουνέλι στο έγγραφο. Δε χρειάζεται να σύρεται τη φωτογραφία με το ποντίκι.

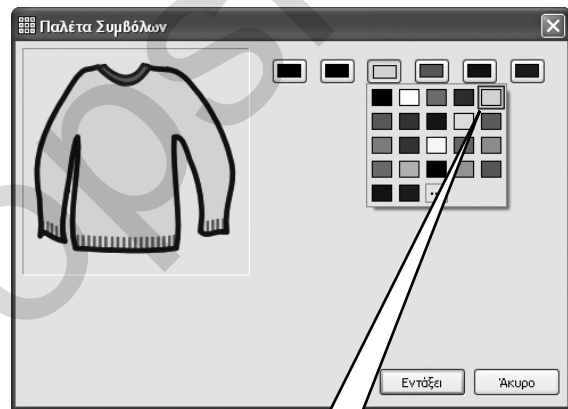
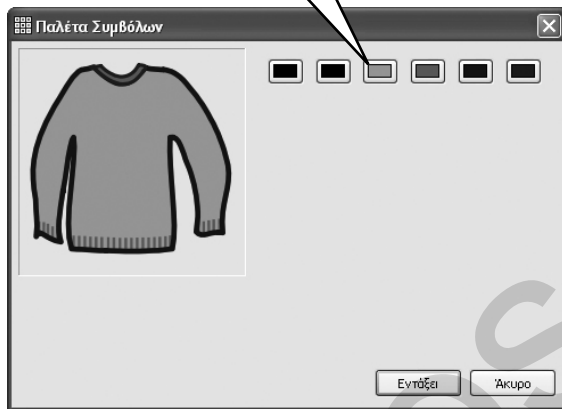
A2.5 Αλλαγή στα χρώματα των συμβόλων

Γράψετε “Αγόρασα ένα μαλακό πράσινο πουλόβερ.” Θα δείτε ότι το σύμβολο για τη λέξη πουλόβερ είναι γαλάζιο.

1. Πατήστε πάνω στη λέξη “πουλόβερ” και μετά πάνω στο εικονίδιο της **παλέτας** με τα χρώματα στη γραμμή εργαλείων.

2. Επιλέξτε το γαλάζιο χρώμα που θέλετε να αλλάξετε.

3. Επιλέξτε το πράσινο χρώμα (ή όποιο άλλο χρώμα θέλετε από τις επιλογές που δίνονται). Μπορείτε να αλλάξετε το χρώμα σε διάφορα κομμάτια του συμβόλου.

4. Μετά πατήστε το **F11** για να αλλάξετε τη λέξη “πουλόβερ” με τη φράση “πράσινο πουλόβερ”, και σβήστε το περιττό σύμβολο για το πράσινο.

A2.6 Τύπος δέρματος προσώπων

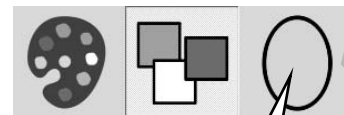
Τα σύμβολα τα οποία περιέχουν πρόσωπα με συγκεκριμένο τύπο/χρώμα επιδερμίδας μπορούν να αλλάξουν. Γράψετε “Το κορίτσι είναι χαρούμενο”. Πατήστε **CTRL + A** για να επιλέξετε ολό το κείμενο.

▶ =
 Το κορίτσι είναι χαρούμενο

▶ =
 Το κορίτσι είναι χαρούμενο

▶ =
 Το κορίτσι είναι χαρούμενο

κτλ...

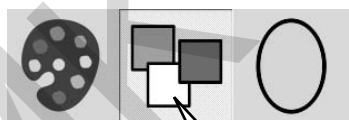

Μετά πατήστε στο εικονίδιο για την αλλαγή τύπου δέρματος και επιλέξτε το χρώμα που θέλετε.

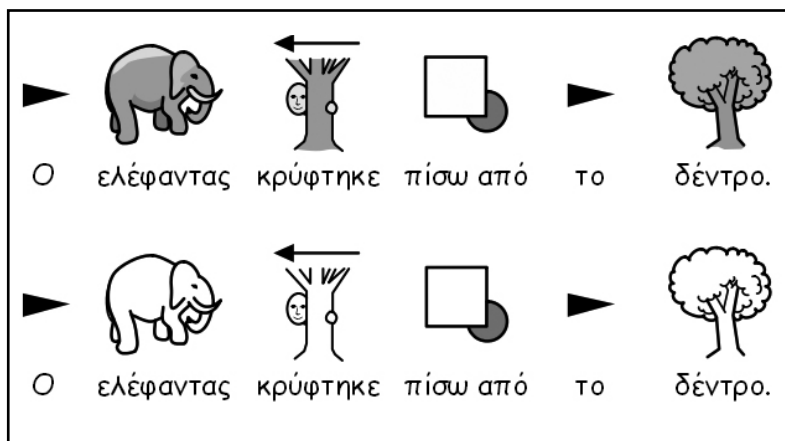
Η επιλογή θα εφαρμοστεί στα σύμβολα του κειμένου που έχετε επιλέξει, ή στο σύμβολο όπου βρίσκεται ο δρομέας.

A2.7 Αλλαγή από έγχρωμα σε μονόχρωμα σύμβολα

Γράψετε μια πρόταση με έγχρωμα σύμβολα, π.χ. “ο ελέφαντας κρύφτηκε πίσω από το δέντρο.”

Πατήστε το εικονίδιο “έγχρωμα σύμβολα” για να αλλάξετε σε ασπρόμαυρα σύμβολα, και αντίστροφα, είτε για το επιλεγμένο κείμενο είτε για συγκεκριμένη λέξη όπου βρίσκεται ο δρομέας.

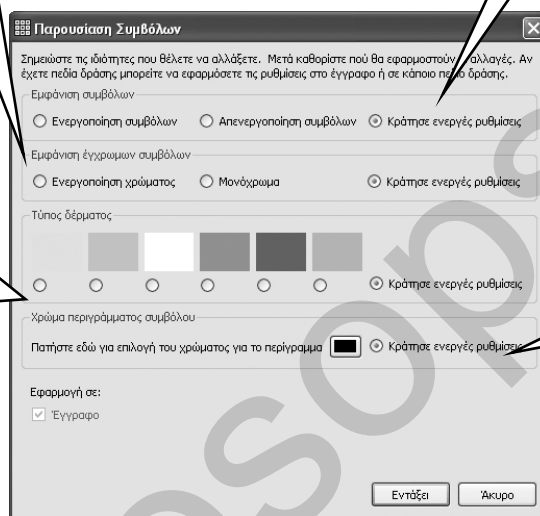
A2.8 Αλλαγή στις ιδιότητες ολόκληρου του εγγράφου

Μπορείτε να αλλάξετε τον τρόπο που εμφανίζονται τα σύμβολα σε ολόκληρο το έγγραφο στο οποίο εργάζεστε. Επίσης μπορείτε να ελέγξετε αυτές τις ιδιότητες και στα πεδία δράσης (σελ.49) στα οποία βρίσκονται τα πλέγματα για γραφή. Από το μενού Σύμβολα επιλέξετε **Παρουσίαση συμβόλων...**

Επιλέξτε αν θέλετε έγχρωμα ή ασπρόμαυρα σύμβολα, ή κρατήστε την προεπιλεγμένη ενεργή ρύθμιση.

Επιλέξτε αν θέλετε συμβολισμό ή όχι, ή κρατήστε την προεπιλεγμένη ενεργή ρύθμιση.

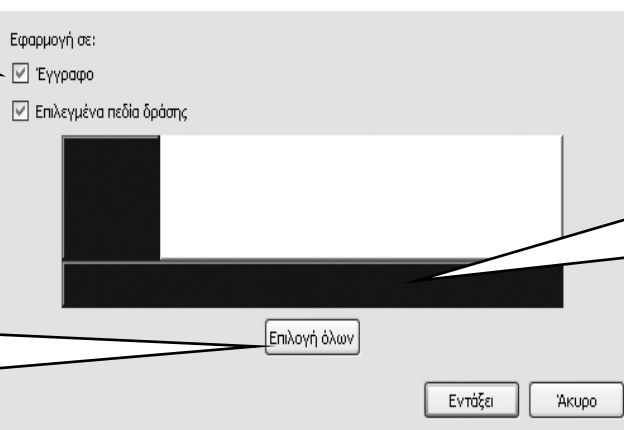
Επιλέξτε τον τύπο δέρματος, ή κρατήστε την προεπιλεγμένη ενεργή ρύθμιση. Πατήστε το κουμπί κάτω από το χρώμα της επιλογής σας.

Πατήστε εδώ για να επιλέξετε το χρώμα του περιγράμματος των συμβόλων, ή κρατήστε την προεπιλεγμένη ενεργή ρύθμιση.

Αν ανοίξετε το παράθυρο της Εμφάνισης Συμβόλων όταν βρίσκεστε στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος, θα εμφανιστούν επιπρόσθετες επιλογές όπου μπορείτε να ρυθμίσετε την εμφάνιση τόσο στα πεδία δράσης όσο και στο έγγραφο. Οι γκριζές περιοχές δείχνουν τη θέση των πεδίων δράσης.

Πατήστε εδώ για να εφαρμόσετε τις ρυθμίσεις στο έγγραφο.

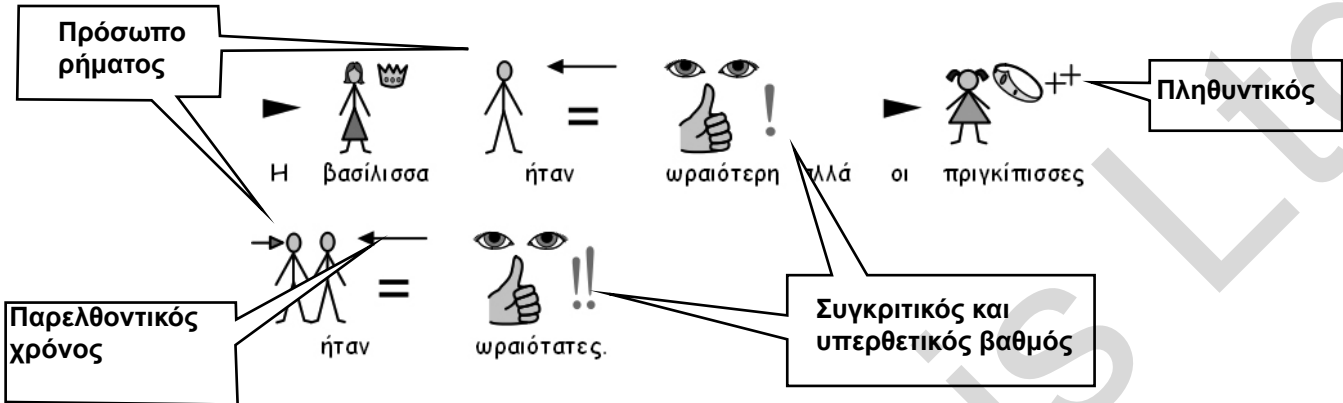

Πατήστε εδώ για να εφαρμόσετε όλες τις ρυθμίσεις.

Πατήστε στο πεδίο δράσης όπου θέλετε να εφαρμόσετε τις ρυθμίσεις.

A2.9 Προσδιορισμοί

Ένα σύμβολο μπορεί να πάρει διάφορους προσδιορισμούς που να δηλώνουν πληθυντικό αριθμό, χρόνο ρήματος, συγκριτικό ή υπερθετικό βαθμό επιθέτου, πρόσωπο ρήματος.

Οι προσδιορισμοί μπορούν να ενεργοποιούνται και να απενεργοποιούνται για (A) το ενεργό σύμβολο, ή (B) ολόκληρο το έγγραφο ή το πεδίο δράσης.

A. Τοπικά, για το ενεργό σύμβολο

The diagram shows the steps to activate a symbol for a specific word:

1. Πατήστε δεξί κλικ στη λέξη που θέλετε να απ/ενεργοποιήσετε τον προσδιορισμό.
2. Επιλέξτε το κατάλληλο στοιχείο για να κάνετε (μη) ορατό τον προσδιορισμό.

The context menu for the word 'ωραιότερη' includes the following options:

- Αποκοπή (Ctrl+X)
- Αντιγραφή (Ctrl+C)
- Επικόλληση (Ctrl+V)
- Γραμματοσειρά...
- Στοιχείο
- Κουκκίδες
- Εκφάνιση αυτής της πρότασης
- Εμφάνιση/Απόκρυψη συμβόλων
- Έγχρωμα/Α&Μ σύμβολα
- Προσδιορισμός πληθυντικού
- Προσδιορισμός χρόνου
- Προσδιορισμός Συγκρ/Υπερθ

Σημ. Αυτό μπορεί να γίνει και για σύνολο επιλεγμένου κειμένου στο έγγραφο.

Υπάρχουν επίσης κουμπιά των προσδιορισμών στην προεπιλεγμένη γραμμή εργαλείων.

B. Γενικά στοιχεία

Επιλέξτε το μενού **Σύμβολα** και μετά **Εμφάνιση Προσδιορισμών...**

1. Επιλέξτε τους προσδιορισμούς που θέλετε να αλλάξετε.

Αν έχετε μόνο Έγγραφο για επεξεργασία δε θα βλέπετε το αντίστοιχο μενού για τα πεδία δράσης.

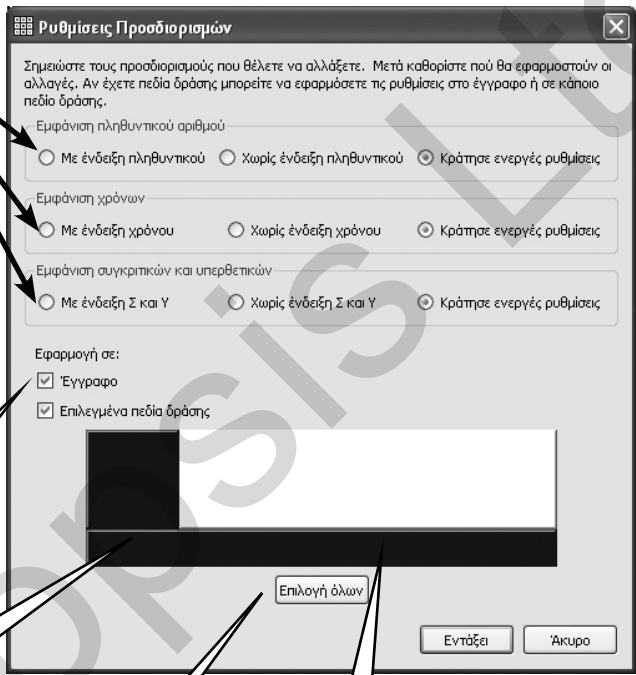
Αν βρίσκεστε το **Σχεδιασμό Περιβάλλοντος** τότε μπορείτε να κάνετε επιλογές προσδιορισμών και για τα πεδία δράσης.

2. Πατήστε εδώ αν θέλετε να εφαρμόσετε σε ολόκληρο το έγγραφο.

3. Πατήστε στο **πεδίο δράσης** όπου θέλετε να εφαρμόσετε τις αλλαγές.

4. Πατήστε εδώ αν θέλετε να κάνετε όλες τις αλλαγές, και μετά πατήστε **Εντάξει**.

Σημ. Η επιλογή **πεδίων δράσης** υπάρχει μόνο στο **Σχεδιασμό Περιβάλλοντος** όταν θα σχεδιάσετε πεδία δράσης.

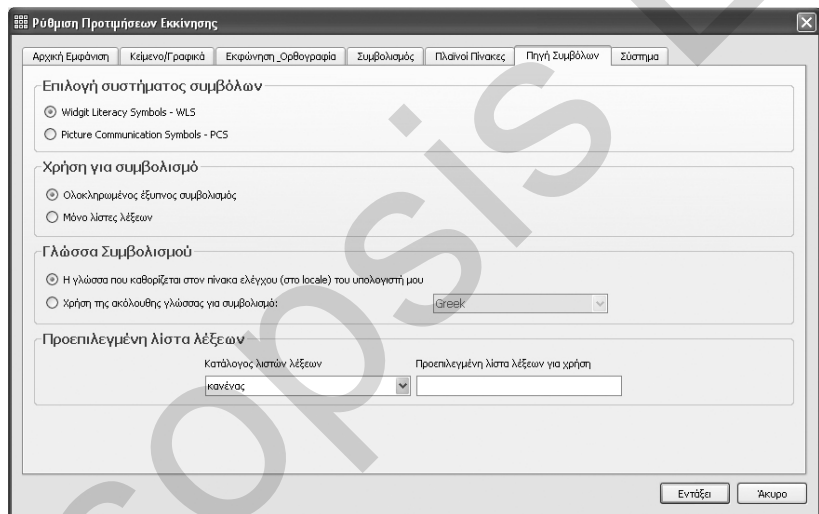

MK P

A2.10 Σύστημα συμβόλων

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το σύστημα συμβολικής γλώσσας Widgit Literacy Symbols (WLS). Αν έχετε προμηθευτεί άλλο σύστημα συμβόλων ως επιπρόσθετο, μπορείτε τότε να επιλέξετε ποιο από τα δύο θέλετε να χρησιμοποιήσετε για την κάθε δραστηριότητα που θα σχεδιάσετε. Από το μενού **Σύμβολα**, πατήστε στο **Σύστημα συμβόλων...** και επιλέξτε μεταξύ WLS και του άλλου συστήματος. Αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα 2 Πνευματικά Δικαιώματα σελ.89.

Το προεπιλεγμένο σύστημα συμβόλων μπορεί να καθοριστεί από το μενού **Προτιμήσεις**. Από το μενού **Εργαλεία** επιλέξτε **Προτιμήσεις** και μετά **Πηγή Συμβόλων**.

A2.11 Γλώσσες

Αν έχετε προμηθευτεί την κατάλληλη βάση δεδομένων μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το Συμβολογράφο και σε άλλες γλώσσες. Από το μενού **Σύμβολα** επιλέξτε **Γλώσσες...** για να πάρετε ένα κατάλογο με γλώσσες. Οι μη διαθέσιμες γλώσσες φαίνονται με γκριζό χρώμα και δεν μπορούν να επιλεγούν.

Αλλάζοντας τη γλώσσα δεν αλλάζει η γλώσσα του περιβάλλοντος διεπαφής. Με άλλα λόγια τα μενού παραμένουν στα ελληνικά, αλλά ο συμβολισμός, η φωνή και η ορθογραφία θα αλλάξουν στη γλώσσα επιλογής σας. Τα μενού μπορούν να αλλάξουν μόνο αν το καθορίσετε εσείς από τον Πίνακα Ελέγχου (control panel) του υπολογιστή σας.

A3. Μορφοποίηση κειμένου και συμβόλων

Υπενθύμιση:

Το πρόγραμμα δίνει διαφορετικές επιλογές για τις γραμμές εργαλείων ανάλογα με το επίπεδο του χρήστη. Κάθε επιλογή δεν έχει όλες τις λειτουργίες. Στο μέρος αυτό παρουσιάζονται τα διάφορα εργαλεία και εικονίδια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Έχετε επίσης τη δυνατότητα να κάνετε τις δικές σας κατ' επιλογή διευθετήσεις στις γραμμές εργαλείων όπως περιγράφεται στο Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6). Αν μπείτε στο πρόγραμμα ως Εκπαιδευτικός από την επιλογή Έγγραφο, τότε έχετε διαθέσιμα τα περισσότερα εικονίδια στη γραμμή εργαλείων, τα οποία περιγράφονται πιο κάτω.

A3.1 Αλλαγή γραμματοσειράς

Η γραμματοσειρά αλλάζει πολύ εύκολα από την αντίστοιχη γραμμή εργαλείων. Επιλέξτε την παράγραφο/λέξη που θέλετε να αλλάξετε και χρησιμοποιήστε τα αντίστοιχα εικονίδια.

Κάποιες ρυθμίσεις μπορεί να έχουν και την ακόλουθη εναλλακτική μορφή π.χ. για την αλλαγή του μεγέθους της γραμματοσειράς.

Με αυτά τα κουμπιά αυξάνουμε ή μειώνουμε το μέγεθος του κειμένου.

A3.2 Αλλαγή στο μέγεθος κειμένου και συμβόλων μαζί

Μπορούμε να μεταβάλουμε ταυτόχρονα το μέγεθος του κειμένου και των συμβόλων αναλόγως. Αυτό κάνει τη μορφοποίηση πιο εύκολη, ειδικά για αρχάριους.

Με αυτά τα κουμπιά αυξάνουμε ή μειώνουμε το μέγεθος του κειμένου και συμβόλων μαζί.

A3.3 Αλλαγή στο μέγεθος των συμβόλων

Το μέγεθος των συμβόλων μπορεί επίσης να αλλάξει από το εικονίδιο **Αλλαγής Μεγέθους Συμβόλου**, είτε επιλέγοντας τη λέξη είτε αφήνοντας το δρομέα πάνω στη λέξη που αναπαριστά το σύμβολο.

Επιλέξτε από εδώ το μέγεθος συμβόλου που θέλετε.

Μπορείτε επίσης να αλλάξετε το μέγεθος συγκεκριμένων συμβόλων που έχετε επιλέξει ή το μέγεθος των συμβόλων σε ολόκληρο το έγγραφο από το παράθυρο **Μέγεθος Συμβόλου**. Από το μενού **Σύμβολα** επιλέξτε **Μέγεθος Συμβόλων**.

Πατήστε εδώ για να εφαρμόσετε την αλλαγή σε όλο το έγγραφο.

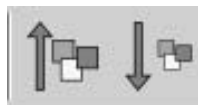
Πατήστε εδώ για να εφαρμόσετε και σε γραφικά που τοποθετήθηκαν στο έγγραφο "ελεύθερα". Βλπ.σελ.31.

Επιλέξτε μέγεθος από εδώ, ή δώστε τη δική σας τιμή.

Πατήστε εδώ για να αλλάξετε το ενεργό/α ή επιλεγμένο/α σύμβολο/α.

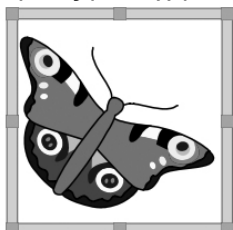
Κάποιες ρυθμίσεις μπορεί να έχουν και την ακόλουθη εναλλακτική μορφή π.χ. για την αλλαγή του μεγέθους των συμβόλων

Με αυτά τα κουμπιά αυξάνουμε ή μειώνουμε το μέγεθος των συμβόλων.

A3.4 Αλλαγή στο μέγεθος των γραφικών

Τα γραφικά τα οποία τοποθετούνται ελεύθερα στο έγγραφο ως εικόνες έχουν τις δικές τους ρυθμίσεις μεγέθους. Καθώς εργάζεστε, το μέγεθος των γραφικών μπορεί να καθοριστεί από την αρχή στο παράθυρο **Μέγεθος Συμβόλων** όπως φαίνεται στο A3.3 Αλλαγή στο μέγεθος των συμβόλων. Στη συνέχεια μπορείτε να πατήσετε πάνω στο γραφικό για να δείτε τα σημεία επιλογής του και να σύρεται το ποντίκι για να αλλάξετε το μέγεθος με το χέρι.

Μπορείτε επίσης να καθορίσετε το προεπιλεγμένο μέγεθος από το παράθυρο **Προτιμήσεις**, στην καρτέλα **Κείμενο/Γραφικά**.

Ο τρόπος εισαγωγής των "ελεύθερων" γραφικών περιγράφεται στη σελ.31.

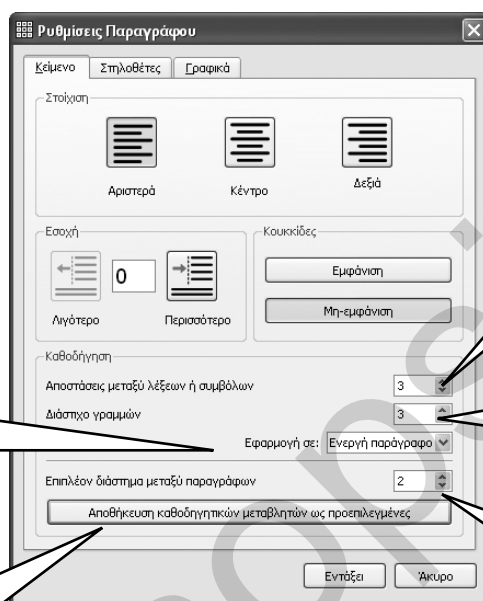
A3.5 Στοιχίση παραγράφου, διάστημα λέξεων και γραμμών

Μπορείτε να αλλάξετε το οριζόντιο διάστημα μεταξύ λέξεων ή συμβόλων. Μπορείτε επίσης να μεταβάλετε το διάστιχο μεταξύ δύο γραμμών, και να προσθέσετε επιπλέον διάστημα μεταξύ δύο παραγράφων. Αυτά τα επιπλέον διαστήματα ονομάζονται “καθοδήγηση”. Κάνοντας αλλαγές σε αυτό το παράθυρο θα δείτε την εφαρμογή τους αυτόματα. Πατήστε στο μενού **Κείμενο** και επιλέξτε **Παράγραφος...**

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ρυθμίσεις στο πάνω μέρος αυτού του κουτιού και για λειτουργίες οι οποίες περιγράφονται αλλού.

Από εδώ καθορίστε αν οι αλλαγές θα εφαρμοστούν σε ολόκληρο το έγγραφο ή στην ενεργή παράγραφο.

Πατήστε εδώ αν θέλετε να εφαρμόσετε αυτές τις ρυθμίσεις και σε μελλοντική χρήση του προγράμματος.

Από εδώ αλλάζετε το οριζόντιο διάστημα μεταξύ λέξεων ή συμβόλων.

Από εδώ αλλάζετε το κάθετο διάστημα (διάστιχο) μεταξύ γραμμών.

Από εδώ αλλάζετε το επιπλέον διάστημα μεταξύ παραγράφων.

A3.6 Στηλοθέτες

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να καθοριστούν οι στηλοθέτες (tabs). Μπορείτε να αλλάξετε τον αριθμό **στηλοθετών** σε ίσα διαστήματα διαμήκους της οθόνης. Από το μενού **Κείμενο**, επιλέξτε **Παράγραφος**. Στο παράθυρο που θα εμφανιστεί επιλέξτε την καρτέλα **Στηλοθέτες**.

Πατήστε σε αυτά τα κουμπιά για να καθορίσετε τον αριθμό στηλοθετών που θέλετε κατά μήκος της οθόνης.

Πατήστε εδώ για να αποθηκεύσετε τις ρυθμίσεις για μελλοντική χρήση στο πρόγραμμα.

Από εδώ καθορίστε αν οι αλλαγές θα εφαρμοστούν σε ολόκληρο το έγγραφο ή μόνο στην ενεργή παράγραφο.

A3.7 Κουκκίδες

 Για να εφαρμόσετε **κουκκίδες** σε οποιαδήποτε παράγραφο (ή επιλεγμένες παραγράφους), απλά πατήστε το **εικονίδιο των κουκκίδων** στη γραμμή εργαλείων, για να προσθέσετε ή να αφαιρέσετε **κουκκίδες**.

A3.8 Εσοχές

Πατήστε για να αυξήσετε την εσοχή παραγράφου.

Πατήστε για να μειώσετε την εσοχή παραγράφου.

A3.9 Στοίχιση παραγράφου

Το κείμενο στις παραγράφους μπορεί να στοιχιστεί αριστερά, στο κέντρο ή δεξιά, με τα γνωστά εικονίδια.

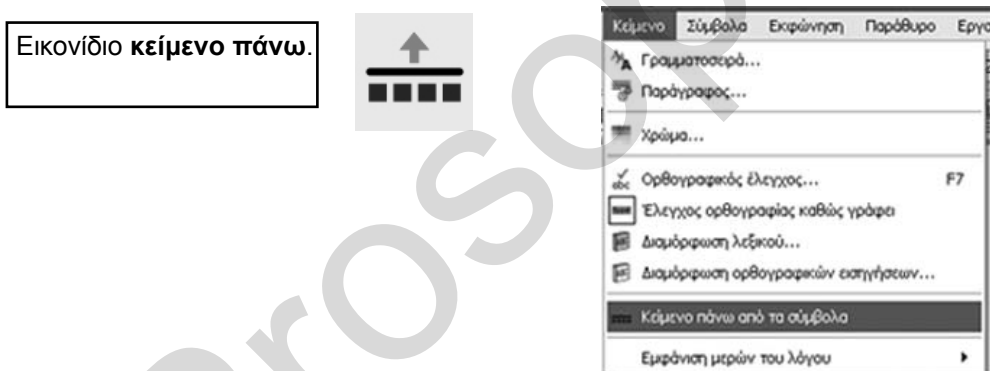

A3.10 Θέση κειμένου

Μπορείτε να επιλέξετε αν θέλετε το κείμενο να εμφανίζεται κάτω ή πάνω από τα αντίστοιχα σύμβολα. Αυτό μπορεί να καθοριστεί ξεχωριστά για κάθε παράγραφο. Κάνετε κλικ ή επιλέξετε την παράγραφο την οποία θέλετε να αλλάξετε. Για να βάλετε το κείμενο πάνω από τα σύμβολα, από το μενού **Κείμενο**, επιλέξετε **Κείμενο πάνω από σύμβολα**. Αν το κείμενο είναι ήδη πάνω, τότε για να αλλάξετε τη θέση του επιλέξετε το **Κείμενο κάτω από σύμβολα**.

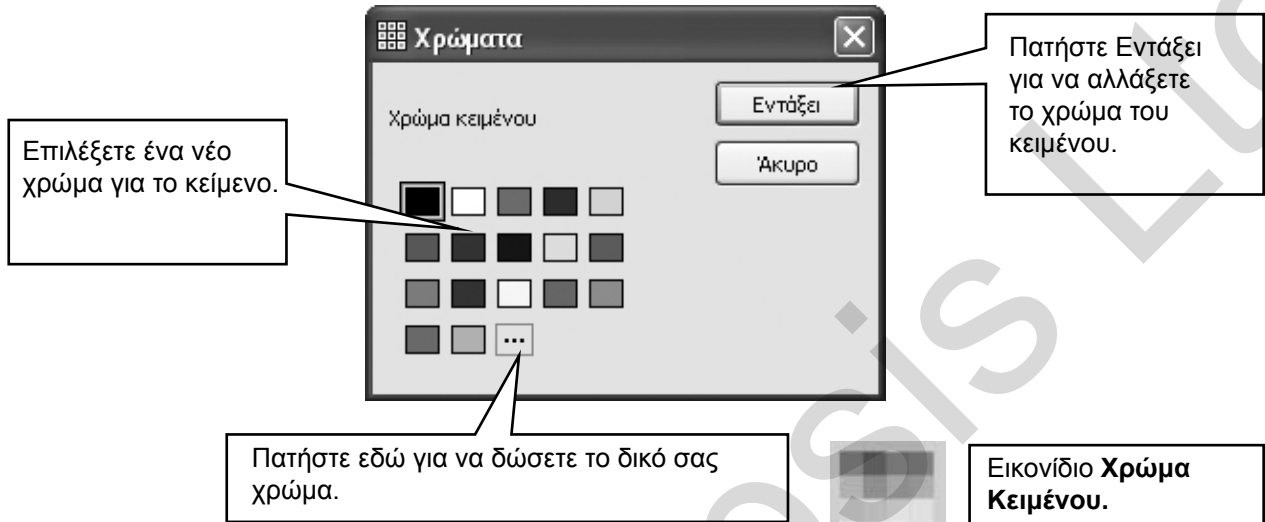
Μπορείτε επίσης να καθορίσετε την προεπιλεγμένη θέση του κειμένου με τη χρήση των επιλογών εκκίνησης, όπως περιγράφονται στο Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6), στη σελ.2.

Αν χρησιμοποιείτε συχνά αυτή τη λειτουργία τότε μπορείτε να προσθέσετε στη γραμμή εργαλείων σας το εικονίδιο Κείμενο πάνω. Για τις αλλαγές στις γραμμές εργαλείων μελετήστε το Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6).

A3.11 Χρώμα Κειμένου

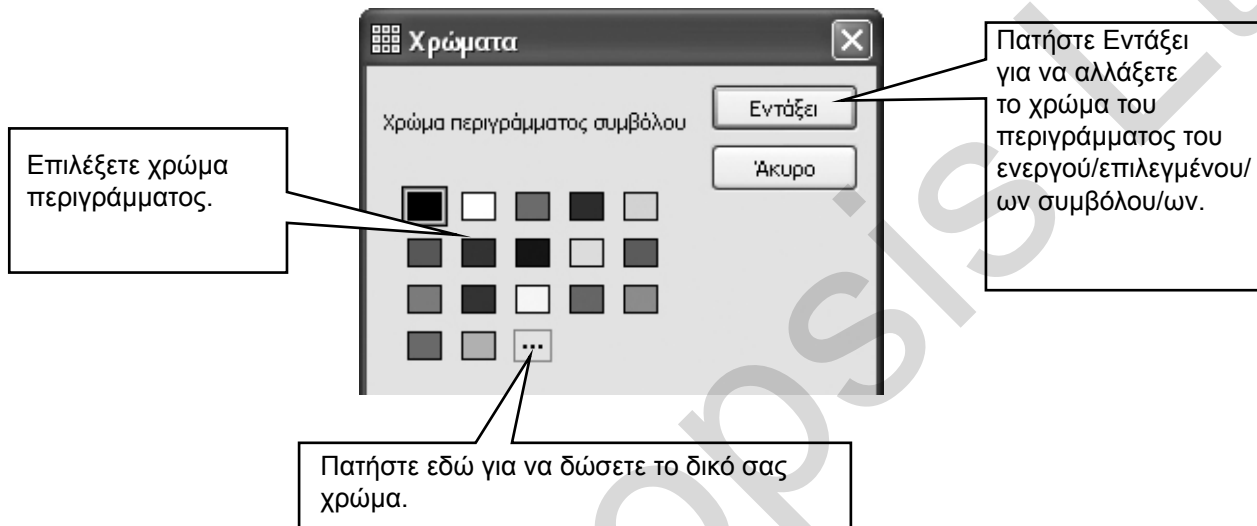
Μπορείτε να αλλάξετε το χρώμα οποιουδήποτε κειμένου έχετε επιλέξει. Ανοίξετε το παράθυρο με τις επιλογές χρωμάτων από το αντίστοιχο εικονίδιο στη γραμμή εργαλείων ή από το μενού **Κείμενο** πατήστε στην επιλογή **Χρώμα...** Το παράθυρο θα εμφανιστεί μόνο αν ο δρομέας βρίσκεται σε κείμενο.

A3.12 Χρώμα περιγράμματος συμβόλων

Μπορείτε επίσης να αλλάξετε το χρώμα στο περίγραμμα των συμβόλων. Αυτό χρησιμοποιείται περισσότερο στα μονόχρωμα σύμβολα, κυρίως για παιδιά με δυσκολίες στην όραση και οπτική διάκριση.

Από το μενού **Σύμβολα** επιλέξτε **Χρώμα Περιγράμματος...** Το σχετικό παράθυρο θα εμφανιστεί μόνο όταν ο δρομέας φαίνεται στο έγγραφο όπου θα εφαρμοστούν οι αλλαγές.

Μπορεί επίσης να θέλετε να αλλάξετε το χρώμα του φόντου στο έγγραφο για να δώσετε καλή αντίθεση σε σχέση με το περίγραμμα των συμβόλων. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για τους αναγνώστες με δυσκολία στην όραση.

Το χρώμα του φόντου στο έγγραφο μπορεί να καθοριστεί από τις Ρυθμίσεις Σελίδας, στο μενού Αρχείο (βλπ. μέρος Α6.4 Ρυθμίσεις Σελίδας, περιθώρια και χρώμα εγγράφου σελ.36)

A4. Κειμενογράφος

A4.1 Γράφοντας κείμενο

Για να γράψετε μια παράγραφο με κείμενο χωρίς σύμβολα, πατήστε το πλήκτρο **F10** πριν αρχίσετε να γράφετε. Αλλιώς μπορείτε να απενεργοποιήσετε τα σύμβολα από το σχετικό εικονίδιο στη γραμμή εργαλείων (αν είναι διαθέσιμο).

Τώρα γράψετε μερικές γραμμές και θα δείτε ότι δεν εμφανίζονται αυτόματα σύμβολα και δεν υπάρχει ούτε ο αντίστοιχος χώρος και διάστημα για τα σύμβολα. (Μπορείτε βέβαια να ενεργοποιήσετε τα σύμβολα για οποιαδήποτε λέξη - Βλπ. μέρος A4.3 Συνδυασμός κειμενογράφου και συμβολογράφου).

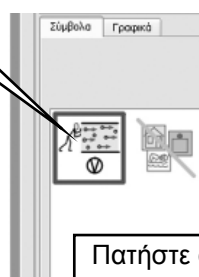
A4.2 Βλέποντας το νόημα – επιλογή συμβόλου

Οι μαθητές οι οποίοι δε χρειάζονται απόλυτα την υποστήριξη με σύμβολα μπορεί να βοηθούνται όταν βλέπουν το νόημα της λέξης να δίνεται συμβολικά όταν γράφουν, ή όταν πατούν πάνω στη συγκεκριμένη λέξη.

Πατήστε στη λέξη “τάση” και προσέξτε το σύμβολο που εμφανίζεται ως υπενθύμιση της σημασίας της λέξης.

Σε ένα νέο έγγραφο γράψτε την πρόταση “Η τάση είναι η ηλεκτρική “ώθηση” που στέλνει το ρεύμα γύρω από το κύκλωμα.”

Η τάση είναι η ηλεκτρική ώθηση που στέλνει το ρεύμα γύρω από το κύκλωμα.

Πατήστε στο “ρεύμα” και παρατηρήστε και πάλι τις επιλογές που δίνονται για το νόημα της λέξης.

Η τάση είναι η ηλεκτρική ώθηση που στέλνει το ρεύμα γύρω από το κύκλωμα.

A4.3 Συνδυασμός κειμενογράφου και συμβολογράφου

Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να χρειαστεί να γράψετε κυρίως μόνο με κείμενο και να συμβολίσετε μόνο κάποιες λέξεις. Για να γίνει αυτό γράψετε το κείμενό σας στη ρύθμιση του **κειμενογράφου** (χωρίς σύμβολα). Τοποθετήστε το δρομέα στις λέξεις που θέλετε να συμβολίσετε και πατήστε το πλήκτρο **F10** ή επιλέξτε το σύμβολο από τον **πίνακα με τις επιλογές συμβόλων** στα δεξιά του εγγράφου.

Συμβολίστε συγκεκριμένη λέξη πατώντας στην αντίστοιχη επιλογή από τα σύμβολα που παρουσιάζονται στο πίνακα.

Μόνο κείμενο, αλλά πατήστε σε μια λέξη να δείτε το σύμβολο.

Αρχίστε με κείμενο και πατήστε το **F10** για να συνεχίσετε με σύμβολα.

Αρχίστε με σύμβολα, και πατήστε το **F10** για να συνεχίσετε μόνο με κείμενο. Αν συνεχίσετε μόνο με κείμενο η επόμενη γραμμή δε θα αφήνει διάστοιχο για σύμβολα.

Τμήμα να δουλέψω σε ένα φυτώριο.

... δουλειά ήταν να σκουπίζω τα μονοπάτια.

Μετά βοήθησα τον κύριο Ανδρέα με τις σακούλες με χώμα και λίπασμα.

A4.4 Επισήμανση ρημάτων και ουσιαστικών

Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα επισήμανσης με χρώμα των ουσιαστικών και των ρημάτων σε μια πρόταση. Τα ουσιαστικά επισημαίνονται με μπλε και τα ρήματα με κόκκινο χρώμα. Αυτό μπορεί να γίνει ανά παράγραφο. Από το μενού **Κείμενο**, επιλέξτε **Μέρη του Λόγου**. Από εκεί επιλέξτε **Ουσιαστικά**, **Ρήματα**, ή **Αφαίρεση επισήμανσης**, για να γίνει όλο το κείμενο και πάλι μαύρο.

Μπορείτε επίσης να δώσετε αυτές τις ενέργειες σε ένα κελί πλέγματος. Ο τρόπος περιγράφεται στη σελ.54. Οι ενέργειες αυτές βρίσκονται κάτω από το **Μέρη του Λόγου** στο μενού **Διαμόρφωση ενεργειών κελιού**.

A5. Προσθήκη εικόνων

A5.1 Προσθήκη εικόνων – πλοηγός γραφικών

Ο πλοηγός γραφικών σας επιτρέπει να ψάξετε για εικόνες στο δίσκο του υπολογιστή σας και σε άλλες περιοχές του δικού σας δικτύου.

Επιλέξτε αυτή την καρτέλα για να δείτε τον πλοηγό γραφικών.

Πατήστε εδώ για να μετακινηθείτε ένα φάκελο πιο πάνω.

Πατήστε μια φορά σε κάθε φάκελο για να δείτε το περιεχόμενό του.

Αυτό το κουμπί δίνει πρόσβαση στις Εικόνες Widgit (δίνονται), και τις παρουσιάζει στο παράθυρο.

Σημείωση:
Μπορείτε να αλλάξετε το μέγεθος των μικρογραφιών στο παράθυρο του Πλοηγού Γραφικών, είτε από το μενού Προβολή - Μέγεθος μικρογραφιών είτε επιλέγοντας Προτιμήσεις, στο μενού Εργαλεία (Βλπ. Έντυπο Αναφοράς 6, R6).

Πατήστε εδώ για να δείτε τις εικόνες σας στο φάκελο **My Pictures**.

Αυτό το κουμπί δίνει πρόσβαση σε εικόνες που βρίσκονται σε χώρο για όλους τους χρήστες.

Αυτό το κουμπί συνδέει με εικόνες που χρησιμοποιούνται για τα κουμπιά και τα εικονίδια του προγράμματος. Είναι χρήσιμο για πλέγματα με κελιά εντολών.

Σύμβολα Γραφικά

ΑΝΘΡΩ.. ΒΙΒΛΙΑ ΓΕΓΟΝ.. ΓΕΝΙΚΑ

ΖΩΑ ΘΑΛΑΣ.. ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΤΑΦ..

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑ.. ΡΟΥΧΑ ΣΗΜΑΙΕΣ

ΣΠΙΤΙ ΣΧΗΜΑ.. ΤΟΠΙΑ ΦΑΓΗΤΑ

ΦΙΓΟΥ.. ΦΩΤΟΓ.. ΧΡΩΜΑ..

My Pictures

Shared Pictures

Εικόνες Widgit

Εικονίδια Εφαρμογής

Με τον πλοηγό μπορείτε να ψάξετε την εικόνα που θέλετε να προσθέσετε. Στο πιο κάτω παράδειγμα έχουμε μεταβεί στο φάκελο φωτογραφίες και γράψαμε το κείμενο που φαίνεται στο έγγραφο.

Επιλέξτε αυτό το εικονίδιο για να βάλετε εικόνα ελεύθερα.

Επιλέξτε αυτό το εικονίδιο για να αντικαταστήσετε το σύμβολο με μια εικόνα Βλπ.σελ. 15.

Επιλέξτε την εικόνα που θέλετε και μετά κάνετε κλικ στην παράγραφο που θέλετε να την προσθέσετε.

Αν κάνετε λάθος στην εικόνα μπορείτε να την αλλάξετε πατώντας πάνω της δεξιά κλικ.

Τα γραφικά θα τοποθετηθούν αριστερά, στο κέντρο ή δεξιά, ανάλογα με το πού θα πατήσετε, και το κείμενο θα περιτριγυρίσει την εικόνα. Στο επόμενο μέρος παρουσιάζεται ο τρόπος αλλαγής της περιστοίχισης της εικόνας από το κείμενο όταν αυτή βρίσκεται στον κέντρο.

Μπορείτε να αλλάξετε το μέγεθος μιας εικόνας και μπορείτε εύκολα επίσης να τη βάλετε μόνη της σε μια παράγραφο.

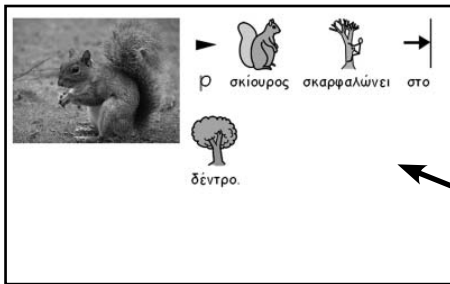
Πατήστε στην εικόνα και τραβήξτε με το ποντίκι μια από τις κάτω γωνίες για να αλλάξετε το μέγεθος.

Για να καθορίσετε προεπιλεγμένο μέγεθος για τις ελεύθερες εικόνες επιλέξτε το **Μέγεθος Συμβόλου** στο μενού **Σύμβολα**.

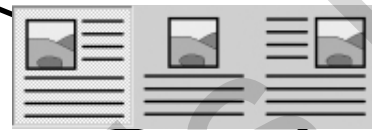
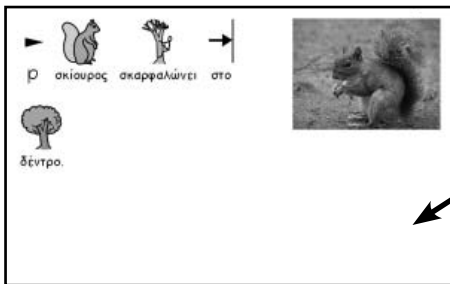
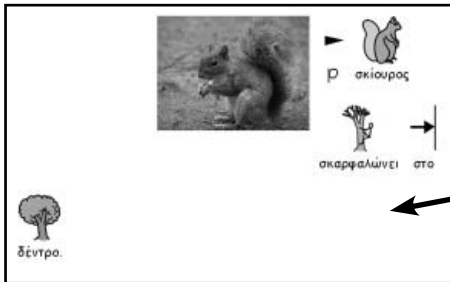
Για να βάλετε το σκίουρο σε μια παράγραφο μόνο του, βάλετε το δρομέα πριν από το πρώτο γράμμα, δηλ. πριν από το Ο, και πατήστε **Enter** στο πληκτρολόγιο.

Μπορείτε επίσης να το κάνετε πατώντας Enter για να δημιουργήσετε νέα παράγραφο πριν βάλετε την εικόνα στο έγγραφο.

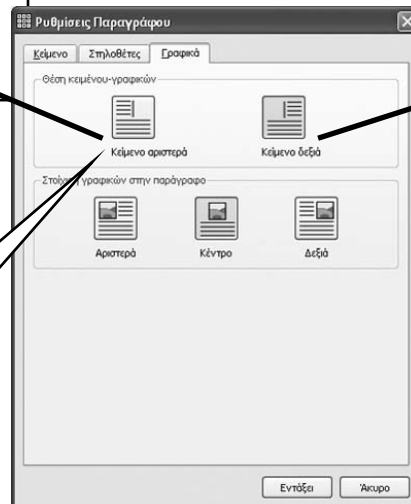
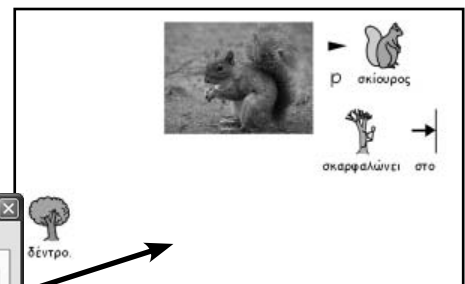
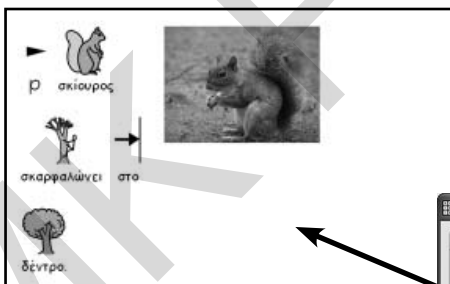
A5.2 Περιστοίχιση γραφικών από κείμενο

Τα γραφικά μπορούν να στοιχηθούν σε μια παράγραφο, στα αριστερά, στο κέντρο ή στα δεξιά, με τη βοήθεια των εικονιδίων που φαίνονται πιο κάτω.

Όταν η εικόνα είναι στο κέντρο, μπορείτε επίσης να διαλέξετε αν θέλετε να περιστοιχίζεται από κείμενο στα δεξιά ή αριστερά της. Από το μενού **Κείμενο** επιλέξετε **Παράγραφο...**, και μετά πατήστε την καρτέλα **Γραφικά**.

Πατήστε το εικονίδιο **περιστοίχισης** για να κάνετε την αλλαγή που θέλετε.

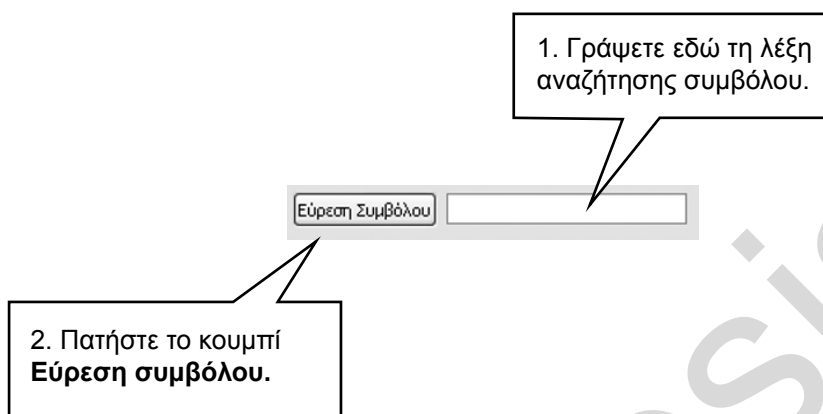

A5.3 Αναζήτηση συμβόλων

Σε ένα έγγραφο μπορεί να θέλετε να βρείτε ένα σύμβολο για να αντικαταστήσετε ένα άλλο σύμβολο ή να το χρησιμοποιήσετε ως ξεχωριστή εικόνα σε μια παράγραφο.

Πατήστε στην καρτέλα **Σύμβολα** στον δεξίο πίνακα για να εμφανίσετε το αντίστοιχο παράθυρο (πίνακα) για **Επιλογή Συμβόλων**. Στο κάτω μέρος θα δείτε:

Αυτός είναι επίσης ένας χρήσιμος τρόπος για 'ιδεοθύελλα' συμβόλων, μέχρι να βρείτε το πιο κατάλληλο σύμβολο για τη συγκεκριμένη λέξη.

A5.4 Αποθήκευση νέων εικόνων

Νέες προσωπικές εικόνες είναι συνήθως αποθηκευμένες στον υποφάκελο **My Pictures**, στο φάκελο **My Documents**. Στον **πλοηγό γραφικών** υπάρχει ένα κουμπί – **My Pictures** – το οποίο μας οδηγεί αυτόματα σε αυτό το φάκελο.

Μπορεί επίσης να θέλετε να βάλετε αυτές τις εικόνες σε χώρο για χρήση και από άλλους χρήστες/ συναδέλφους. Αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνει από τον υποφάκελο **My Pictures**, ο οποίος είναι προσβάσιμος μόνο από το συγκεκριμένο χρήστη του υπολογιστή. Οι κοινές εικόνες θα πρέπει να αποθηκευτούν σε μια περιοχή του υπολογιστή που είναι προσβάσιμη από όλους τους χρήστες. Τέτοια περιοχή είναι ο υποφάκελος **All Users** στο φάκελο **Documents and Settings**. Ο Συμβολογράφος χρησιμοποιεί αυτόματα το: **C:\Documents and Settings\All Users\Documents\Shared Pictures**.

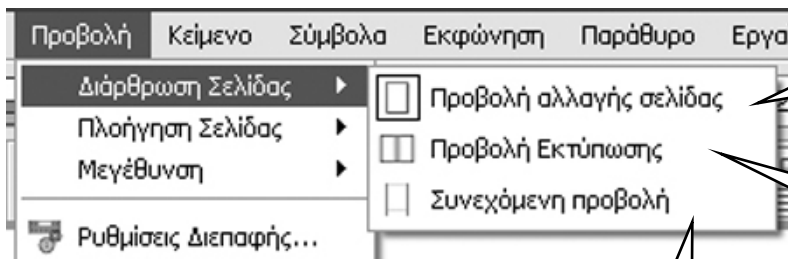
Αν θέλετε να αλλάξετε την τοποθεσία οποιασδήποτε από αυτές τις περιοχές, διαβάστε τις οδηγίες στο Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6).

Πιθανόν για μια τέτοια αλλαγή να πρέπει να μιλήσετε με τον τεχνικό πληροφορικής σας ή τον διαχειριστή δικτύου στο οποίο μπορεί να είστε συνδεδεμένοι.

A6. Διάταξη οθόνης

A6.1 Προβολή σελίδας

Υπάρχουν τρεις τρόποι προβολής της σελίδας ενός εγγράφου.

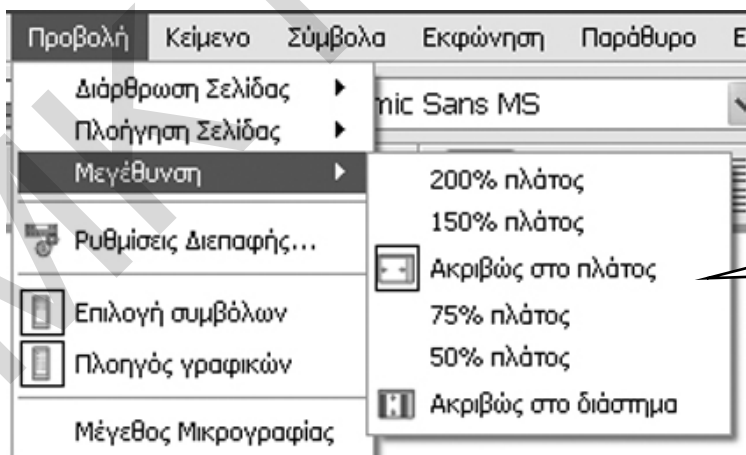
Προβολή αλλαγής σελίδας
Εμφανίζει τις σελίδες κάθετα τη μια κάτω από την άλλη με ξεκάθαρο διαχωρισμό μεταξύ τους.

Προβολή εκτύπωσης
Εμφανίζει μια σελίδα κάθε φορά. Οι σελίδες αλλάζουν μπροστά και πίσω (προηγούμενη-επόμενη)

Επιλέξτε την προβολή που ταιριάζει σε αυτό που θέλετε να κάνετε.

Συνεχόμενη προβολή
Το έγγραφο παρουσιάζεται ενιαίο χωρίς διαχωρισμό μεταξύ των σελίδων.

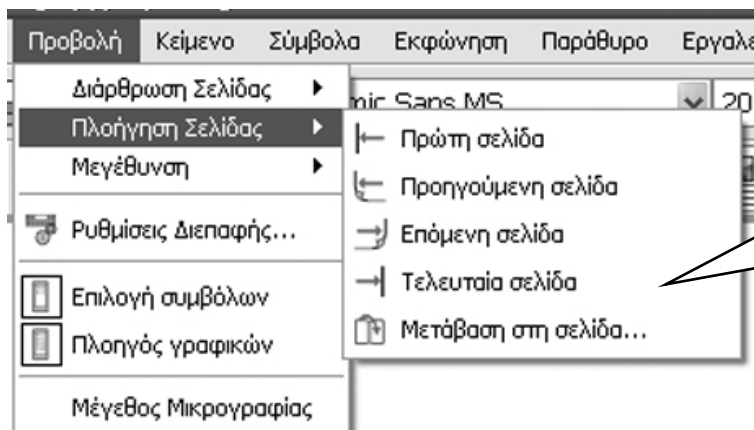
A6.2 Εστίαση

Επιλέξτε το επίπεδο εστίασης που θέλετε. Η επιλογή **Ακριβώς στο πλάτος** κάνει τη σελίδα να ταιριάζει ακριβώς στο πλάτος της οθόνης. Η επιλογή **Ακριβώς στο διάστημα** εφαρμόζει τη σελίδα ακριβώς στην οθόνη.

A6.3 Πλοήγηση Σελίδας

Ισχύει μόνο για την Προβολή Εκτύπωσης.

Με αυτό το εργαλείο μπορείτε να μετακινήσετε από τη μια σελίδα στην άλλη. Τα εικονίδια μπορούν να προστεθούν και στη γραμμή εργαλείων. Βλπ. Έντυπο Αναφοράς 6 (R6) σελ.7

A6.4 Ρυθμίσεις Σελίδας, περιθώρια και χρώμα εγγράφου

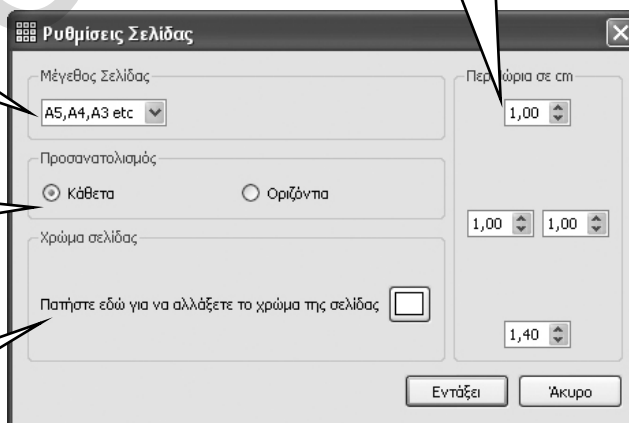
Μπορείτε να καθορίσετε το είδος της σελίδας να ταιριάζει με τον τύπο της σελίδας που χρησιμοποιείτε και τον προσανατολισμό που ταιριάζει καλύτερα στην διάταξη της οθόνης σας. Από το μενού **Αρχείο** επιλέξτε **Ρυθμίσεις σελίδας...**

Επιλέξτε το μέγεθος και το είδος σελίδας.

Επιλέξτε τον προσανατολισμό σελίδας.

Καθορίστε το χρώμα φόντου της σελίδας.

Καθορίστε τα περιθώρια της σελίδας, (σε mm αν χρησιμοποιείτε χαρτί A4).

Για να καθορίσετε τις προεπιλογές δείτε το Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6).

A7. Αποθήκευση & άνοιγμα εγγράφων

Η διαφοροποίηση μεταξύ εγγράφου και περιβάλλοντος εργασίας περιγράφεται στη σελ.49. Σε αυτό το μέρος θα ασχοληθούμε μόνο με την περιοχή εγγράφου. Τα συνηθισμένα εικονίδια βρίσκονται στο μενού **Αρχείο** και στις γραμμές εργαλείων για το **Άνοιγμα...**, **Αποθήκευση** και **Αποθήκευση Ως**.

A7.1 Αυτόματη αποθήκευση

Μπορείτε να επιλέξετε να γίνεται τακτικά αυτόματη αποθήκευση του εγγράφου ή του περιβάλλοντος εργασίας όπου εργάζεστε. Αν βρίσκεστε στην απλή επεξεργασία εγγράφου η αυτόματη αποθήκευση θα αποθηκεύει το έγγραφό σας. Αν βρίσκεστε στο σχεδιασμό περιβάλλοντος θα αποθηκεύετε αυτόματα το περιβάλλον το οποίο σχεδιάζετε.

Αν κάτι δεν πάει καλά με τον υπολογιστή σας, τότε όταν επανεκκινήσετε το πρόγραμμα θα σας ζητηθεί αν επιθυμείτε να επαναφέρετε την έκδοση της δουλειάς σας που αποθηκεύτηκε τελευταία αυτόματα.

Αν απαντήσετε “όχι” τότε η έκδοση που αποθηκεύτηκε τελευταία με την αυτόματη αποθήκευση θα διαγραφεί. Αν απαντήσετε “ναι” τότε το πρόγραμμα θα ανοίξει την τελευταία αυτόματα αποθηκευμένη έκδοση της δουλειάς σας και στη συνέχεια θα τη διαγράψει από τη μνήμη. Οπότε για να κρατήσετε αυτή την έκδοση θα πρέπει να επιλέξετε το **Αποθήκευση Ως...** για να αποθηκεύσετε ορθά τη δουλειά σας με νέο όνομα της δικής σας επιλογής.

Η αυτόματη αποθήκευση είναι η προσωρινή δημιουργία αρχείων ασφαλείας και δεν πρέπει να σας αποτρέπει από την κανονική και τακτική αποθήκευση της δουλειάς σας.

Μπορείτε να καθορίσετε το χρόνο μεταξύ κάθε αυτόματης αποθήκευσης. Η αποθήκευση περίπλοκων περιβάλλοντων εργασίας ή εγγράφων με μεγάλα αρχεία γραφικών χρειάζεται περισσότερο χρόνο, οπότε είναι καλύτερα να μην καθοριστεί να επαναλαμβάνεται πολύ συχνά. Ο χρόνος μπορεί να καθοριστεί από το μενού **Εργαλεία**, στην επιλογή **Προτιμήσεις**, στην καρτέλα **Σύστημα**.

A8. Εκτύπωση και Εξαγωγή

A8.1 Εκτύπωση

Αν έχετε ένα συνεχόμενο έγγραφο και θέλετε να δείτε το διαχωρισμό κάθε σελίδας, τότε μεταβείτε στην **Προβολή Αλλαγής Σελίδας**, ή στην **Προβολή Εκτύπωσης**, όπως περιγράφεται στο μέρος A6.1 Προβολή σελίδας σελ.35.

Για να εκτυπώσετε, από το μενού **Αρχείο** επιλέξτε **Εκτύπωση...** ή επιλέξτε το **εικονίδιο εκτύπωση** από τη γραμμή εργαλείων.

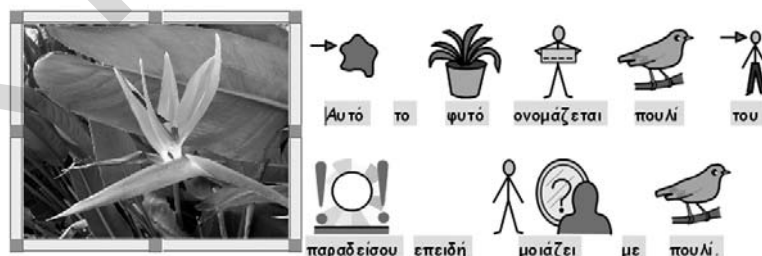
Αν η σελίδα σας έχει καθοριστεί σε κάθετο προσανατολισμό, τότε ο εκτυπωτής θα ρυθμιστεί να εκτυπώσει αυτόματα με αυτό τον τρόπο, το ίδιο και ο προσανατολισμός της σελίδας είναι οριζόντιος. Αν ο εκτυπωτής έχει άλλες ρυθμίσεις από το αρχείο σας, τότε το πρόγραμμα θα προσαρμόσει το έγγραφο και θα το εκτυπώσει όσο το δυνατό καλύτερα στις προκαθορισμένες διαστάσεις για να ταιριάζει ακριβώς σε αυτές.

A8.2 Εξαγωγή εικόνων σε άλλα έγγραφα

Μπορείτε να εξάγετε μια εικόνα από το Συμβολογράφο μέσω του πίνακα (clipboard) των Windows, για να περάσει σε άλλες εφαρμογές. Σιγουρευτείτε ότι η άλλη εφαρμογή είναι ανοιχτή πριν κάνετε τα ακόλουθα:

Επιλέξτε το κείμενο της παραγράφου που θέλετε να εξάγετε και πατήστε **Ctrl+Alt+C**. Αυτό θα κρατήσει στη μνήμη το επιλεγμένο κομμάτι ως εικόνα.

Για να συμπεριλάβετε και μια εικόνα (γραφικό) στην επιλογή σας, σύρετε το ποντίκι για να επιλέξετε το κείμενο και μετά κρατήστε πατημένο το **Ctrl+Shift** και πατήστε πάνω στην εικόνα για να την επιλέξετε μαζί με τα άλλα. Έπειτα πατήστε **Ctrl+Alt+C**.

Τώρα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τη λειτουργία Επικόλληση, ή να πατήσετε **Ctrl+V** στην άλλη εφαρμογή για να τοποθετήσετε την εικόνα με τα σύμβολα.

Σημείωση: Χρήστες με εναλλακτικές συσκευές εισόδου μπορούν αντί του **Ctrl+Alt+C** να πατήσουν **Ctrl+Alt+Shift**.

A9. Εκφώνηση

A9.1 Εκφώνηση κατ' επιλογή

Πατήστε εδώ για να ακούσετε την εκφώνηση της ενεργής πρότασης. Πατήστε ξανά για την επόμενη πρόταση κ.ο.κ.

Αν η πρώτη εκφώνηση δεν ήταν ικανοποιητική πατήστε εδώ για επανάληψη.

A9.2 Αυτόματη εκφώνηση

Μπορείτε να έχετε εκφώνηση καθώς γράφετε. Από το μενού **Εκφώνηση** επιλέξτε τις ρυθμίσεις σας.

Επιλέξτε αυτό για να ακούτε κάθε γράμμα που γράφετε.

Πατήστε εδώ για να ακούτε κάθε λέξη που γράφετε.

Πατήστε εδώ για να ακούσετε κάθε πρόταση που γράφετε.

Μπορείτε να ενεργοποιήσετε οποιαδήποτε από τις τρεις επιλογές ή συνδυασμό αυτών.

A9.3 Τύπος φωνής

Στα Windows υπάρχουν δύο τύποι φωνής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εκφώνηση, ο Sapi4 και ο Sapi5. Ο Συμβολογράφος εγκαθιστά αυτόματα μια φωνή Sapi5 στον υπολογιστή σας.

Ο Συμβολογράφος ενσωματώνει όλες τις διαθέσιμες φωνές σε ένα κοινό μενού, οπότε δε χρειάζεται να ανησυχείτε για τους διαφορετικούς τύπους φωνής.

A9.4 Καθορισμός φωνής

The image shows a sequence of steps for configuring the voice in the Sapi5 software. At the top, a menu is open with the following options: Εκφώνηση, Επανάληψη εκφώνησης, Εκφώνηση Γράμματος, Εκφώνηση Λέξης, Εκφώνηση Πρότασης, Εκφώνηση ναι/όχι, Επιλογή Φωνής..., and Καθορισμός Ταχύτητας Φωνής... Two callout boxes provide instructions: one points to 'Επιλογή Φωνής...' with the text 'Επιλέγοντας αυτό αλλάζετε την ταχύτητα της φωνής Sapi5.' and another points to the same option with the text 'Επιλέγοντας αυτό παίρνετε τον κατάλογο με τις φωνές Sapi4/5 του υπολογιστή σας και επιλέγετε αυτή που θέλετε.' Below the menu, two dialog boxes are shown. The first, titled 'Καθορισμός ταχύτητας φωνής', has a dropdown menu set to 'ScanSoft Alexandros_Full_11kHz', a slider for 'Ταχύτητα Φωνής' (ranging from 'Αργά' to 'Γρήγορα'), and buttons for 'Δοκιμή', 'Αποθήκευση', and 'Εντάξει'. A callout box points to the slider with the text 'Με τη ράβδο κύλισης αλλάζει η ταχύτητα.' The second dialog box, titled 'Επιλέξτε φωνή ομιλίας', has a dropdown menu set to 'ScanSoft Alexandros_Full_11kHz' and a list of available voices: Jane, Microsoft Sam, ScanSoft Alexandros_Full_11kHz (highlighted), ScanSoft Daniel_Full_11kHz, and ScanSoft Serena_Full_11kHz. It has buttons for 'Εντάξει' and 'Άκυρο'.

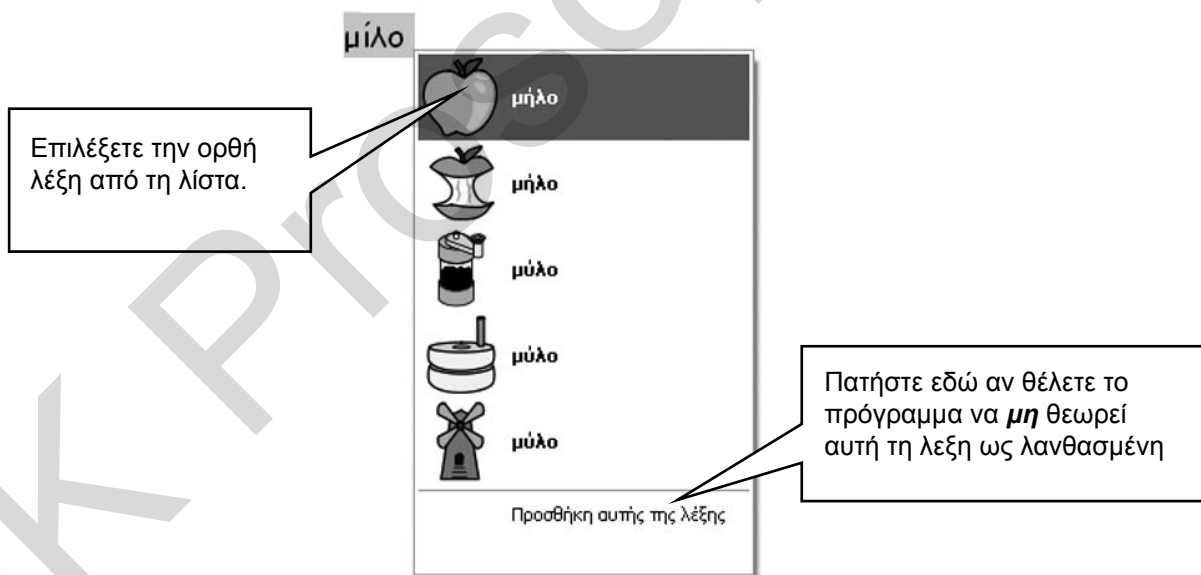
A10. Ορθογράφος

A10.1 Επισήμανση ορθογραφικών λαθών

Μπορείτε να επιλέξετε αν θέλετε να επισημαίνονται τα ορθογραφικά λάθη ή όχι. Απλά από το μενού **Κείμενο** επιλέξετε **Ορθογραφικός έλεγχος**. Όταν η επιλογή αυτή του μενού είναι ενεργοποιημένη (υπάρχει ένα "v"), τότε τα ορθογραφικά λάθη θα επισημαίνονται με ένα ροζ ορθογώνιο.

A10.2 Χρήση του απλού ορθογράφου

Για να δείτε εισηγήσεις για την ορθογραφία μιας λέξης, κάνετε δεξί κλικ πάνω στη λέξη. Μετά από μια σύντομη παύση θα δείτε μια λίστα με λέξεις - εισηγήσεις, οι οποίες όπου είναι δυνατόν παρουσιάζονται και με σύμβολο.

A10.3 Χρήση του ολοκληρωμένου ορθογράφου

Επίσης το πρόγραμμα παρέχει και ένα πιο σύνθετο και αλληλεπιδραστικό ορθογράφο για τους μαθητές/χρήστες. Από το μενού **Κείμενο**, επιλέξετε **Ορθογραφικός έλεγχος**, ή πατήστε το εικονίδιο του ορθογράφου από τη γραμμή εργαλείων.

Το πρόγραμμα θα περάσει από όλο το έγγραφο και θα δώσει το ακόλουθο παράθυρο για κάθε λάθος που εντοπίζει.

1. Πατήστε σε μια λέξη για δοκιμή.

2. Πατήστε για να ακούσετε την επιλεγμένη λέξη.

3. Πατήστε για να δείτε την επιλεγμένη λέξη μέσα στο έγγραφο.
Αν η επιλογή δεν είναι αυτή που θέλετε, πατήστε εδώ για να επαναφέρετε την αρχική λέξη.

4. Πατήστε εδώ για να ακούσετε την πρόταση που περιέχει τη λέξη.

Πατήστε **Εντάξει** για να εξετάσετε το επόμενο λάθος.

Πατήστε εδώ αν θέλετε το πρόγραμμα να **μη** θεωρεί αυτή τη λέξη ως λανθασμένη.

Πατήστε εδώ όταν τελειώσετε με τον **ορθογραφικό έλεγχο**.

A10.4 Διαγραφή επιπλέον 'ορθών' λέξεων

Μερικές φορές μια λέξη μπορεί να σημειωθεί ως ορθή, ενώ δεν είναι και προστίθεται από λάθος στη λίστα με τις σωστές λέξεις. Μπορείτε να διαγράψετε αυτές τις λέξεις από τη λίστα των επιπρόσθετων λέξεων. Από το μενού **Κείμενο** επιλέξτε **Διαμόρφωση λεξικού...**

A10.5 Επιπρόσθετες εισηγήσεις ορθογραφίας

Υπάρχει η δυνατότητα να δίνονται εισηγήσεις για λέξεις που συχνά γράφονται ορθογραφικά λάθος. Για κάποιες προβλέψιμες λέξεις, ο ορθογράφος πιθανόν να μην μπορεί να δώσει λογική εισήγηση. Π.χ. "ρύμα" για "ρεύμα". Για να προσθέσετε μια τέτοια εισήγηση, από το μενού **Κείμενο**, επιλέξτε **Διαμόρφωση εισηγήσεων ορθογραφίας....**

A11. Άλλες εξειδικευμένες λειτουργίες

A11.1 Λίστες Λέξεων

Στο Συμβολογράφο, μπορείτε να διαμορφώσετε το λεξιλόγιο αλλάζοντας το όνομα σε ένα υφιστάμενο γραφικό, με το πλήκτρο F11, ή προσθέτοντας ένα διαφορετικό γραφικό σε μια λέξη. Οι αλλαγές αυτές μπορούν να αποθηκευτούν σε μια λίστα λέξεων και για μελλοντική χρήση.

Μια λίστα λέξεων είναι ένα αρχείο το οποίο συνδέει επιπρόσθετες λέξεις με εικόνες οι οποίες δεν εμφανίζονται αυτόματα στο συμβολισμό. Αποτελούνται συνήθως από εξειδικευμένο λεξιλόγιο, αλλά μπορεί να αφορούν και συγκεκριμένο λεξιλόγιο γύρω από ένα θέμα.

Υπάρχουν τρεις τύποι λιστών λέξεων:

(α) Λίστες Λέξεων Συστήματος Συμβόλων

Η λίστα λέξεων Συστήματος Συμβόλων είναι μια τεράστια λίστα λέξεων η οποία είτε παρέχεται από τον εκδότη του συστήματος συμβόλων, είτε έχει δημιουργηθεί και χρησιμοποιείται αντί του αυτόματου έξυπνου συμβολισμού, από άλλο προηγούμενο λογισμικό όπως το Communicate: In Print.

Οι λίστες αυτές δεν αποθηκεύονται με το έγγραφο. Αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε ως κοινό ένα αρχείο με Σύστημα Συμβόλων θα πρέπει να κοινοποιήσετε ξεχωριστά και τη λίστα λέξεων.

(β) Θεματικές Λίστες Λέξεων

Μια θεματική λίστα λέξεων συνήθως σχετίζεται με ένα συγκεκριμένο θέμα ή στόχο και είναι επιπρόσθετο εργαλείο στον υφιστάμενο αυτόματο συμβολισμό. Συνήθως τέτοιες λίστες είναι σύντομες.

Οι θεματικές λίστες λέξεων αποθηκεύονται σε κοινή περιοχή διαθέσιμη σε όλους τους χρήστες του συγκεκριμένου υπολογιστή. Μια θεματική λίστα λέξεων περιλαμβάνει οποιαδήποτε γραφικά, δεν είναι μέρος της τοποθεσίας Widgit και αποθηκεύεται με το έγγραφο που την χρησιμοποιεί. Αυτό σημαίνει ότι μεταφέροντας το αρχείο (έγγραφο) από ένα υπολογιστή δε χρειάζεται να ανησυχείτε κατά πόσο θα περιληφθούν και τα επιπρόσθετα στοιχεία.

(γ) Λίστες Λέξεων Χρήστη

Αυτή είναι μια ομάδα από αλλαγές σε λίστες λέξεων οι οποίες είναι προσωπικές στον ενεργό χρήστη του υπολογιστή (και το προγράμματος). Αυτές οι λίστες ανοίγουν αυτόματα με το πρόγραμμα.

A11.2 Επιλογές συμβολισμού

Συνήθως θα θέλετε να χρησιμοποιήσετε τον αυτόματο “έξυπνο” συμβολισμό μαζί με μια θεματική λίστα λέξεων της επιλογής σας. Θα υπάρξουν επίσης φορές που θα θέλετε να χρησιμοποιήσετε μια συγκεκριμένη λίστα λέξεων η οποία δε χρησιμοποιεί αυτόματο συμβολισμό, ή λίστα λέξεων που δημιούργησε άλλος χρήστης, ή με πολύ περιορισμένο αριθμό λέξεων ή ακόμα και ένα εντελώς διαφορετικό σύστημα συμβόλων.

Για να επιλέξετε το επίπεδο συμβολισμού, από το μενού **Σύμβολα** επιλέξετε **Συμβολισμός**, και μετά επιλέξετε **Χρήση αυτόματου έξυπνου συμβολισμού** ή **Χρήση λιστών λέξεων μόνο**.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε επιπρόσθετες θεματικές λίστες λέξεων με ή χωρίς αυτόματο έξυπνο συμβολισμό. Οι θεματικές λίστες λέξεων έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων τύπων συμβολισμού.

Περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες για τις λίστες λέξεων και τη διαμόρφωσή τους μπορείτε να βρείτε στο www.mkprosopsis.com/Software/symwritersupport.htm

A11.3 Άνοιγμα λίστας λέξεων

Για να ενεργοποιήσετε μια λίστα λέξεων, από το μενού **Σύμβολα**, επιλέξτε **Λίστες Λέξεων** και **Επιλογή λιστών λέξεων...** Αυτό θα εμφανίσει όλες τις διαθέσιμες λίστες λέξεων στο Συμβολογράφο.

Μπορείτε να επιλέξετε Θεματικές Λίστες Λέξεων ή/και **Λίστες Λέξεων Συστήματος Συμβόλων**.

Μπορείτε να επιλέξετε μια ή περισσότερες από τις λίστες που φαίνονται εδώ

Μετά πατήστε **Εντάξει**.

Αυτά τα παραδείγματα λιστών λέξεων δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.

Μπορείτε να ανοίξετε περισσότερες από μία λίστες κάθε φορά. Ανοίξτε το παράθυρο επιλογής λιστών λέξεων σε οποιαδήποτε στιγμή για να δείτε ποιες λίστες είναι ενεργές.

Αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε άλλες λίστες λέξεων, για παράδειγμα από το Communicate: In Print, αυτές οι λίστες (με επέκταση αρχείου .cwl) πρέπει να αντιγραφούν στο φάκελο Symbol Set Wordlist (Παράρτημα 1 Τοποθεσία αρχείων σελ.87).

Περιορισμένο λεξιλόγιο

Υπάρχουν μερικές λέξεις οι οποίες δεν είναι κοινές για γενική χρήση, όπως είναι το λεξιλόγιο σεξουαλικής αγωγής. Για να ενεργοποιήσετε αυτού του είδους το λεξιλόγιο πατήστε στο παράθυρο Άνοιγμα λίστας λέξεων, πατήστε στο Περισσότερες Επιλογές και επιλέξτε το κουτί Εμφάνιση περιορισμένων συμβόλων.

Περισσότερες πληροφορίες για τη διαχείριση των λιστών λέξεων θα βρείτε στο www.mkprosopsis.com/Software/symwritersupport.htm

Αν έχετε κατευθείαν σύνδεση με το διαδίκτυο μπορείτε να πατήσετε στο διαδικτυακό σύνδεσμο στη βάση επιλογών για να σας οδηγήσει κατευθείαν σε αυτή την ιστοσελίδα.

A11.4 Καθορισμός προεπιλεγμένων λιστών λέξεων

Μπορείτε να καθορίσετε τις προεπιλεγμένες λίστες λέξεων έτσι ώστε αυτές να ανοίγουν αυτόματα όταν ανοίγει το πρόγραμμα. Αυτό γίνεται από το παράθυρο **Πηγές Συμβόλων**, κάτω από τις **Προτιμήσεις**. Βλπ. Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference Sheet 6).

A11.5 Δημιουργία κενής θεματικής λίστας λέξεων

Μπορεί να θέλετε να δημιουργήσετε μια νέα κενή θεματική λίστα λέξεων για να προσθέσετε νέα στοιχεία. Για να δημιουργήσετε μια νέα λίστα, από το μενού **Σύμβολα** επιλέξετε **Λίστες Λέξεων** και μετά πατήστε στο **Νέα θεματική λίστα λέξεων**. Θα πάρετε ένα μικρό παράθυρο όπου θα δώσετε το όνομα της νέας λίστας λέξεων. Μετά πατήστε **Δημιουργία λίστας λέξεων**. Μια λίστα που δημιουργείται με αυτό τον τρόπο δεν ανοίγει αυτόματα.

A11.6 Αποθήκευση αλλαγών συμβόλων

Οποιοσδήποτε αλλαγές στα σύμβολα ή προσθήκες γραφικών τα οποία δεν είναι μέρος των πηγών της Widgit αποθηκεύονται με το έγγραφο. Δεν υπάρχει ανάγκη να αποθηκεύσετε αλλαγές στα σύμβολα εκτός και αν θέλετε να είναι διαθέσιμες και για μελλοντική χρήση σε άλλα νέα έγγραφα. Γι' αυτό και μπορείτε να αποθηκεύσετε οποιοσδήποτε αλλαγές λέξεων/συμβόλων σε μια λίστα λέξεων για μελλοντική χρήση.

Από το μενού **Σύμβολα**, επιλέξετε **Λίστες Λέξεων** και μετά **Αποθήκευση αλλαγών λιστών λέξεων...**

Αν θέλετε να δημιουργήσετε νέα λίστα λέξεων για νέες εγγραφές, δώστε το όνομά της στο κουτί και πατήστε **Δημιουργία νέας λίστας λέξεων**.

Πατήστε στη λέξη που θέλετε να προσθέσετε - η εικόνα φαίνεται κάτω δεξιά.

Μετά πατήστε **Προσθήκη** για να προσθέσετε τις επιλεγμένες εγγραφές στην αριστερή στήλη. Ή πατήστε **Προσθήκη Όλων** για να προσθέσετε όλη τη λίστα.

Επιλέξτε τη λίστα λέξεων όπου θέλετε να προσθέσετε τις νέες εγγραφές.

Μπορείτε να αλλάξετε τα σύμβολα μόνο στις Θεματικές λίστες λέξεων. Δεν μπορείτε να κάνετε αλλαγές στις Λίστες Λέξεων Συστήματος Συμβόλων, καθώς αυτές μπορεί να είναι κοινές σε διάφορους υπολογιστές.

Μπορείτε να δημιουργήσετε νέα θεματική λίστα από την επιλογή **Αποθήκευση αλλαγών λίστας λέξεων**. Η νέα λίστα ανοίγει αυτόματα με το ενεργό αρχείο παράλληλα με άλλες λίστες που είναι ήδη ανοικτές.

ΜΥΣΤΙΚΟ: Δημιουργία Θεματικής λίστας λέξεων

Ο πιο απλός τρόπος να δημιουργήσετε μια συγκεκριμένη λίστα λέξεων είναι να τη δημιουργήσετε σε ένα νέο έγγραφο και μετά να αποθηκεύσετε τις αλλαγές σε αυτή. Π.χ., για να κάνετε μια Θεματική λίστα λέξεων με φωτογραφίες όλων των μαθητών μιας ομάδας, γράψτε τα ονόματά τους σε ένα έγγραφο και προσθέστε τη φωτογραφία για κάθε όνομα. Πατήστε **Αποθήκευση αλλαγών λίστας λέξεων**, δημιουργήστε μια νέα λίστα και επιλέξτε **Προσθήκη Όλων** σε αυτή.

A11.7 Μεταφορά λιστών λέξεων και γραφικών

Μεταφορά λιστών λέξεων και προσωπικών γραφικών από ένα υπολογιστή σε άλλο.

(α) Λίστα Λέξεων Συστήματος Συμβόλων

Οι λίστες λέξεων Συστήματος Συμβόλων δεν αποθηκεύονται με τα αρχεία του Συμβολογράφου γι' αυτό και πρέπει να τις αποθηκεύσετε ξεχωριστά για μεταφορά τους σε άλλο ηλεκτρονικό υπολογιστή. Οι λίστες λέξεων Συστήματος Συμβόλων πρέπει να τοποθετηθούν στον ακόλουθο φάκελο: "Documents and Settings\All Users\Application Data\Widgit\Common Files\Symbol Set wordlists". Στο λειτουργικό σύστημα Windows Vista η διαδρομή είναι: C:\ProgramData\Widgit\Common (νοούμενου ότι το C: είναι ο κύριος δίσκος του υπολογιστή).

Σημ: Πρέπει να μεταφέρετε τις λίστες (αρχεία) με την επέκταση αρχείου .cwl OXI .cwl.

Για περισσότερες πληροφορίες βλπ. βοηθητικό έντυπο symbol_set_wordlists.pdf από το μενού βοήθειας.

(β) Θεματικές λίστες λέξεων

Έστω και αν χρησιμοποιήσετε μόνο μια λέξη από μια συγκεκριμένη θεματική λίστα λέξεων αυτή η λίστα συνδέεται με το έγγραφο σας και αποθηκεύεται με αυτό.

Οι θεματικές λίστες λέξεων οι οποίες αποθηκεύονται με ένα έγγραφο μεταφέρονται αυτόματα με αυτό σε ένα νέο υπολογιστή. Αν μια λίστα με το ίδιο όνομα υπάρχει ήδη στο νέο υπολογιστή, οι δύο συγχωνεύονται.

Αν η θεματική λίστα λέξεων περιέχει νέα γραφικά τα οποία δεν ανήκουν στα γραφικά της Widgit τότε αυτά τα γραφικά περιλαμβάνονται ως μέρος της λίστας λέξεων. Αυτό σημαίνει ότι δε χρειάζεται να μεταφέρετε ξεχωριστά τα νέα στοιχεία με το έγγραφο (ή το περιβάλλον εργασίας) σας. Παρόλα αυτά αν η λίστα σας περιέχει μεγάλα αρχεία εικόνων, π.χ. φωτογραφίες, τότε το αρχείο του εγγράφου μπορεί να γίνει πολύ μεγάλο. Είναι καλύτερα να κρατήσετε τις λίστες σας μικρές και εστιασμένες στο θέμα τους.

(γ) Λίστες λέξεων Χρήστη

Οποιαδήποτε συγκεκριμένα στοιχεία από τις λίστες λέξεων χρήστη αποθηκεύονται στο έγγραφο. Έτσι όλες οι προσωπικές φωτογραφίες που χρησιμοποιούνται στο έγγραφο μεταφέρονται αυτόματα και στο νέο υπολογιστή, με τη μεταφορά του εγγράφου. Παρόλα αυτά κανένα άλλο στοιχείο από την προσωπική λίστα του χρήστη δεν περιλαμβάνεται.

Η λίστα λέξεων χρήστη σχεδιάζεται για το συγκεκριμένο χρήστη. Αν θέλετε οποιοσδήποτε αλλαγές σε σύμβολα/λέξεις να είναι διαθέσιμες και σε άλλους χρήστες, τότε αυτές οι λίστες πρέπει να αποθηκευτούν σε μια Θεματική λίστα λέξεων και όχι στη λίστα λέξεων Χρήστη.

Σημ: Αν χρειαστεί να αντιγράψετε μια λίστα λέξεων χρήστη σε άλλο υπολογιστή, πρέπει να αποθηκευτεί στο φάκελο **Documents and Settings\[User]\Application Data\Widgit\Common Files**.

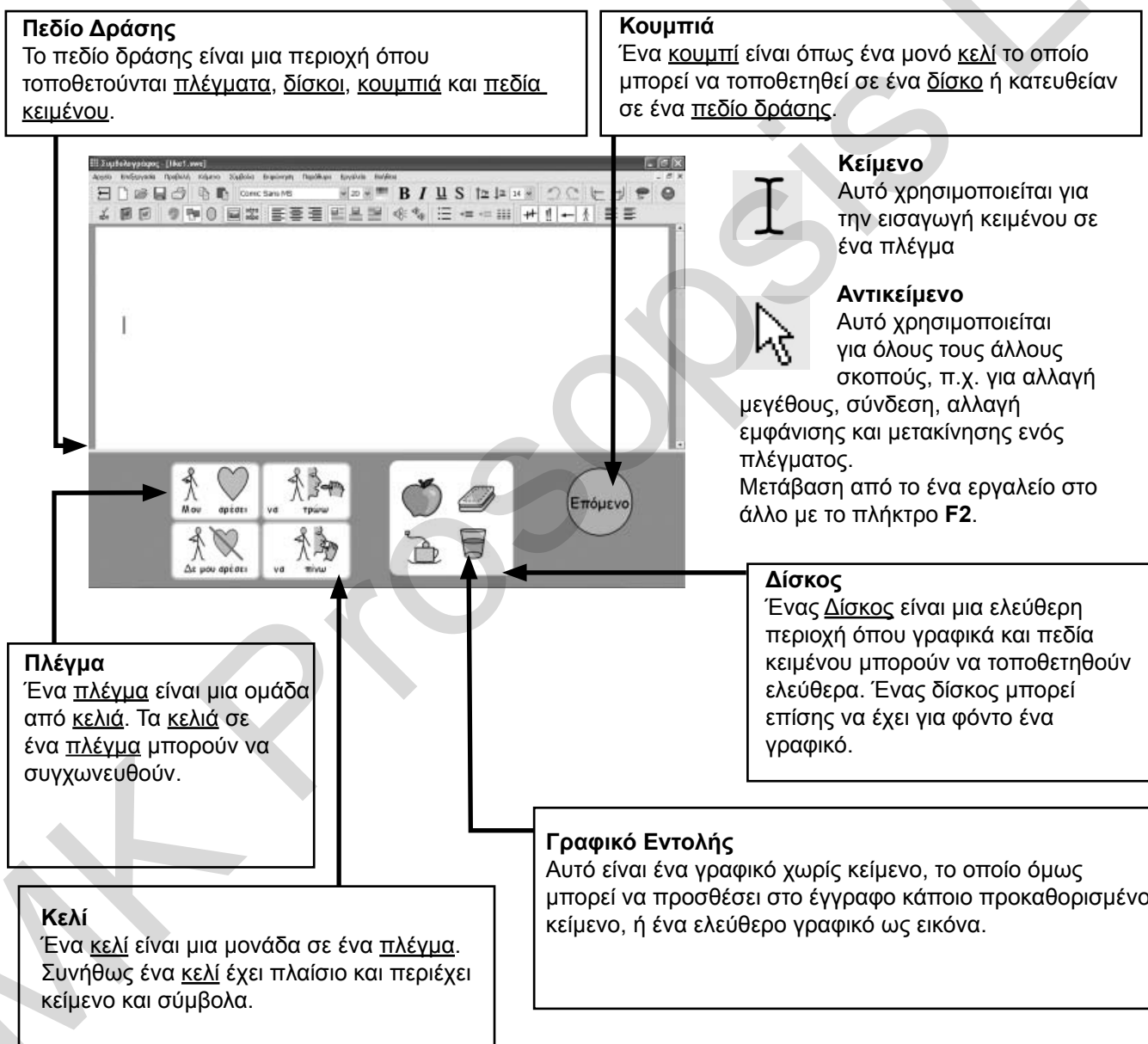
ΣΗΜ: Μέγεθος αρχείου γραφικών για τις λίστες λέξεων

Οι φωτογραφίες που συνδέονται με λέξεις σε ένα έγγραφο είναι μικρές σε μέγεθος πάνω στο έγγραφο, οπότε τα αρχεία τους δε χρειάζεται να έχουν πολύ υψηλή ανάλυση. Για να κρατήσετε το μέγεθος του αρχείου σε λογικές αναλογίες, είναι καλό να μειώσετε το μέγεθος των φωτογραφιών πριν τις συνδέσετε με ένα έγγραφο ή μια λίστα λέξεων. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με ένα απλό λογισμικό επεξεργασίας εικόνων.

Οι λίστες λέξεων που αναφέρονται σε γραφικά τα οποία είναι μέρος του συστήματος της Widgit δεν περιλαμβάνονται στο έγγραφο, και έτσι αυτές οι λίστες παραμένουν μικρές σε μέγεθος, έστω και αν περιέχουν μεγάλο αριθμό εγγραφών.

B. Γράφοντας με πλέγματα

Ο σκοπός των πλεγμάτων είναι να βοηθήσουν τους μαθητές να γράψουν δίνοντάς τους προκαθορισμένο περιεχόμενο. Το παράθυρο γραφής για το Έγγραφο, με τα πλέγματα και άλλα υποστηρικτικά εργαλεία γραφής, ονομάζεται Περιβάλλον Εργασίας. Έτσι η δημιουργία πλεγμάτων αποτελεί σημαντικό μέρος της δημιουργίας ολοκληρωμένου περιβάλλοντος εργασίας για γραφή. Η εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζει το βασικό σχεδιασμό σε ένα σύνθετο περιβάλλον εργασίας. Τα στοιχεία κλειδιά είναι:

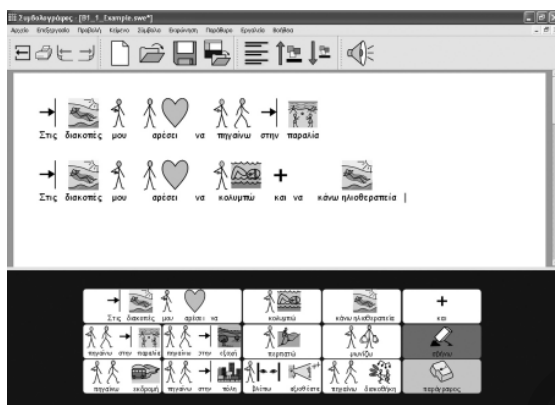

Το Μέρος B1 παρουσιάζει παραδείγματα περιβάλλοντος εργασίας και τις διάφορες δυνατότητές τους. Το Μέρος B2 κάνει μια Εισαγωγή στη δημιουργία και διαμόρφωση περιβάλλοντος εργασίας.

B1. Παραδείγματα

Αυτό το μέρος παρουσιάζει κάποια έτοιμα παραδείγματα για να σας βοηθήσει να καταλάβετε το είδος των δραστηριοτήτων που μπορείτε να κάνετε με διάφορα πλέγματα. Στο ψηφιακό δίσκο που έχετε πάρει υπάρχουν επίσης βήμα με βήμα οδηγίες για τη δημιουργία κάποιων παραδειγμάτων με θέμα τις διακοπές. Στο επόμενο μέρος παρουσιάζεται ο τρόπος δημιουργίας τέτοιων δραστηριοτήτων.

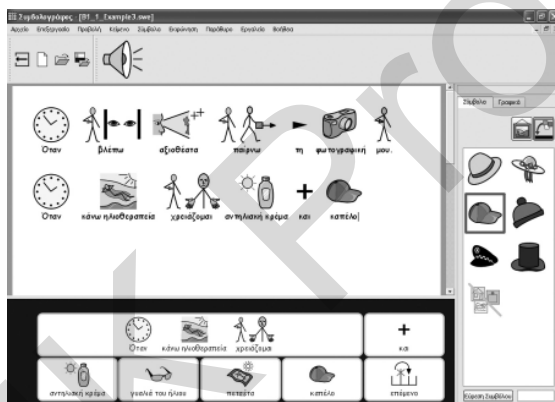
B1.1 Παραδείγματα αρχείων

Απλό πλέγμα γραφής με σύμβολα

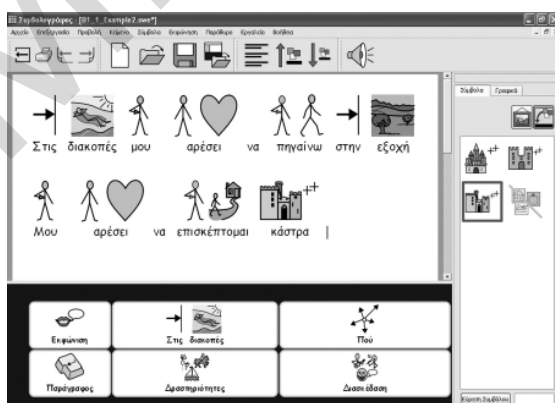
Ένα απλό πλέγμα παρέχει βασικό λεξιλόγιο για γραφή για ένα συγκεκριμένο θέμα. Το περιεχόμενο κάθε κελιού προστίθεται στο έγγραφο όταν ο χρήστης πατήσει πάνω του.

Σε αυτό το πλέγμα υπάρχουν δύο κελιά τα οποία αντί για λεξιλόγιο περιέχουν ενέργειες τις οποίες εκτελούν σε σχέση με το έγγραφο. Το πλέγμα "Σβήνων", διαγράφει την προηγούμενη λέξη και το πλέγμα Παράγραφος (Enter) αλλάζει παράγραφο στο έγγραφο.

Διαδοχικά πλέγματα

Αυτό το περιβάλλον είναι για δομημένο γράψιμο. Περιλαμβάνει αριθμό πλεγμάτων τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με το κελί "επόμενο".

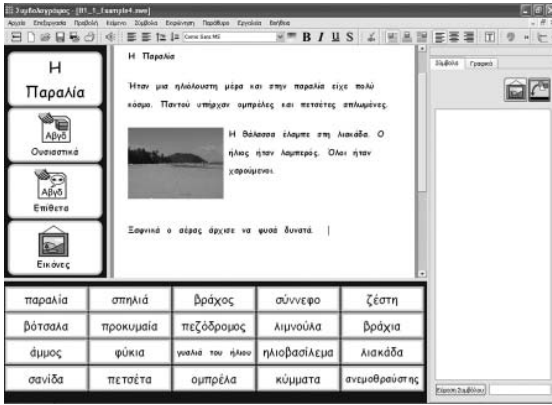

Πλέγματα συνδεδεμένα με μενού

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει ένα πλέγμα-μενού με τρία κελιά, τα οποία συνδέονται με άλλα πλέγματα. Το καθένα από τα δεύτερα πλέγματα περιέχει λεξιλόγιο, καθώς και ένα κελί για μετάβαση (επιστροφή) στο πλέγμα-μενού.

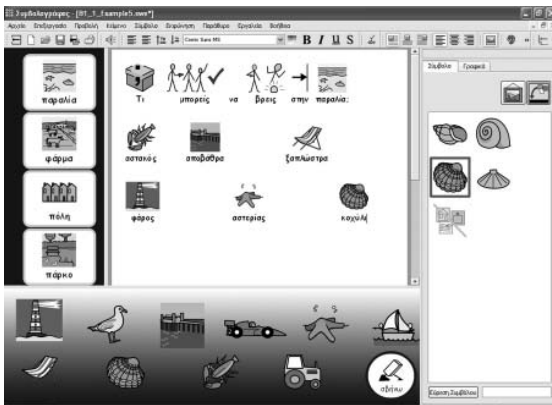
Πλέγματα κειμένου

Αυτό το περιβάλλον είναι για την ενθάρρυνση δημιουργικής γραπτής έκφρασης. Περιλαμβάνει ένα σύνολο από 3 πλέγματα με ξεχωριστό μενού. Δύο από αυτά έχουν λέξεις και το τρίτο περιέχει εικόνες οι οποίες μπορούν να προστεθούν στο έγγραφο για εικονογράφηση της ιστορίας.

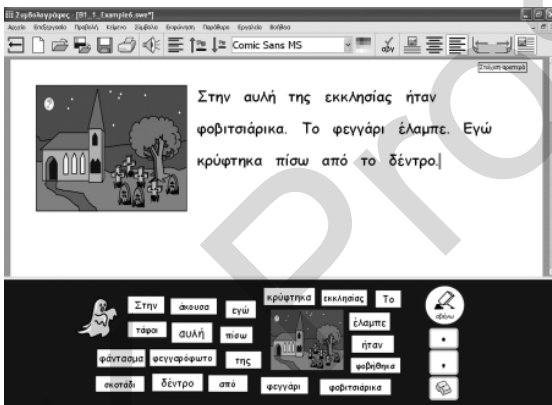

Ελεύθερη διάταξη με εικόνες

Αυτό το περιβάλλον περιλαμβάνει εικόνες χωρίς λέξεις. Όμως όταν αυτές οι εικόνες επιλεγούν και προστεθούν στο έγγραφο, προστίθεται μαζί τους και προκαθορισμένο κείμενο.

Αυτό το περιβάλλον περιλαμβάνει ένα δίσκο ο οποίος φέρει διάφορα ανεξάρτητα πεδία κειμένου. Αν επιλεγεί η εικόνα στο κέντρο θα προστεθεί στα αριστερά του κειμένου. Το μικρό πλέγμα στα δεξιά δίνει τα σημεία στίξης.

Το επόμενο μέρος περιγράφει τον τρόπο δημιουργίας των πλεγμάτων και του περιβάλλοντος εργασίας.

B2. Σχεδιασμός περιβάλλοντος

Τα τέσσερα επόμενα μέρη αποτελούν μια σειρά ενός αρχικού οδηγού χρήσης ο οποίος θα σας καθοδηγήσει στα βασικά στοιχεία σχεδιασμού ενός περιβάλλοντος εργασίας.

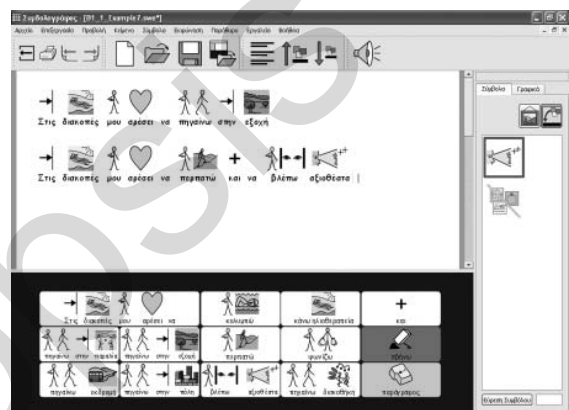
Περισσότερες λεπτομέρειες και σύνθετα χαρακτηριστικά μπορείτε να βρείτε στα έντυπα αναφοράς (Ref. Sheets) 1-6, τα οποία βρίσκονται κάτω από το μενού βοήθεια στο Συμβολογράφο, ως αρχεία PDF.

B2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής

Τα απλά πλέγματα χρησιμοποιούνται για γραφή σύντομων προτάσεων για ένα συγκεκριμένο θέμα. Σε αυτό το παράδειγμα θα δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον εργασίας με ένα απλό πλέγμα για γραφή προτάσεων σχετικές με πράγματα που μας αρέσει να κάνουμε στις διακοπές. Βλπ σελ.50

Αυτό το περιβάλλον περιλαμβάνει:

- Ένα απλό πλέγμα με όλο το αναγκαίο περιεχόμενο για τη συγγραφή των προτάσεων.
- Ένα κελί “και” ως σύνδεσμο των προτάσεων.
- Ένα κελί ενέργειας “Διαγραφή” για διαγραφή της τελευταίας λέξης.
- Ένα κελί ενέργειας “Παράγραφος” για αρχή νέας παραγράφου/γραμμής.

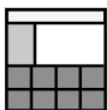

1. Εκκίνηση του Σχεδιασμού Περιβάλλοντος

Μόλις ανοίξει ο Συμβολογράφος, εμφανίζεται η βάση επιλογών του προγράμματος. Η βάση επιλογών είναι ένας άμεσος και εύκολος τρόπος μετάβασης στις διάφορες λειτουργίες του προγράμματος.

Για να επιστρέψετε στη βάση επιλογών σε οποιαδήποτε στιγμή, πατήστε το σχετικό εικονίδιο στη γραμμή εργαλείων, ή επιλέξτε **Επιστροφή στη βάση επιλογών** από το μενού **Αρχείο**.

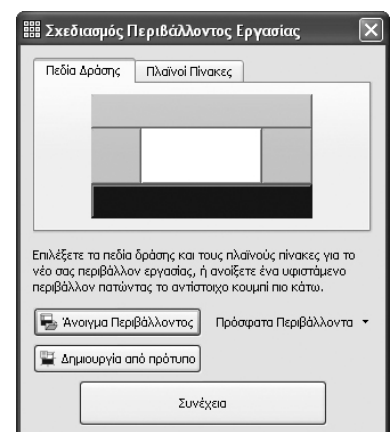
Στη βάση επιλογών, πατήστε στο **Σχεδιασμό Περιβάλλοντος**. Αυτό θα εκκινήσει το πρόγραμμα με τα αναγκαία εργαλεία για το σχεδιασμό περιβάλλοντος.

2. Επιλογή Διάταξης

Μόλις ανοίξει ο **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος** στην οθόνη παρουσιάζεται το παράθυρο **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος**. Από εδώ μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα έτοιμο περιβάλλον, να δημιουργήσετε ένα νέο με βάση κάποιο πρότυπο ή να επιλέξετε τα δικά σας πεδία δράσης για ένα νέο περιβάλλον.

Ένα πεδίο δράσης είναι η περιοχή πάνω στην οποία μπορείτε να βάλετε τα πλέγματα που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές. Σε αυτό το παράδειγμα θα δημιουργήσουμε ένα πεδίο δράσης στο κάτω μέρος της οθόνης. Για να το δημιουργήσετε πατήστε στο κάτω πεδίο στο παράθυρο **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος**. Το πεδίο θα αλλάξει χρώμα κάτι που σημαίνει ότι έχει επιλεγεί.

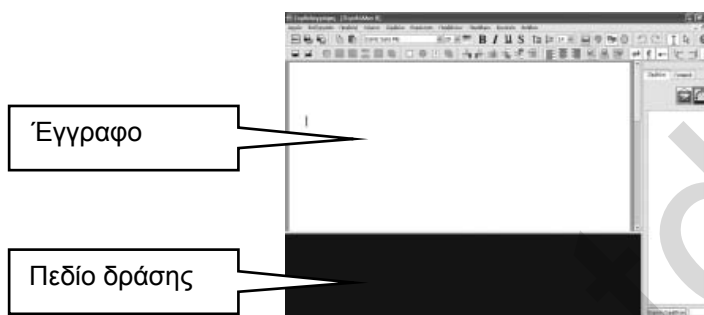
Πατήστε στο κουμπί **Συνέχεια** για να κλείσετε το παράθυρο **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος** και να προχωρήσετε στο σχεδιασμό του περιβάλλοντος.

Θα δείτε ένα κενό περιβάλλον εργασίας με ένα πεδίο δράσης σε σκούρο μπλε χρώμα στο κάτω μέρος της οθόνης.

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

Μπορείτε να προσαρμόσετε το μέγεθος του πεδίου δράσης σύροντας την μπάρα που χωρίζει το πεδίο από το έγγραφο.

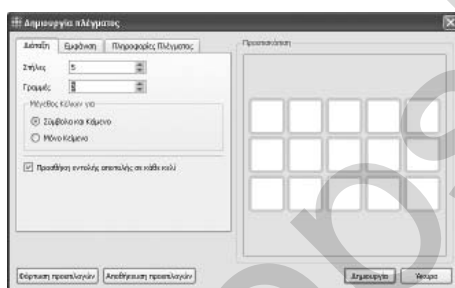

3. Προσθήκη πλέγματος

Πατήστε στο κουμπί **Νέο Πλέγμα** στη γραμμή εργαλείων για να δημιουργήσετε νέο πλέγμα.

Από το παράθυρο **Δημιουργία Πλέγματος** που θα εμφανιστεί μπορείτε να ρυθμίσετε τις ιδιότητες του νέου σας πλέγματος.

Επιλέξτε 5 στήλες και 3 γραμμές. Στην επιλογή **Μέγεθος Κελιών για...**, σιγουρευτείτε ότι έχετε επιλεγμένο το **Σύμβολο και κείμενο**. Πατήστε στο κουμπί Δημιουργία.

Όταν πατήσετε στο **Δημιουργία**, το παράθυρο **Δημιουργία Πλέγματος** θα εξαφανιστεί και ένα μικρό εικονίδιο αναπαράστασης του πλέγματός σας θα εμφανιστεί στο δείκτη του ποντικιού σας.

Μετακινήστε το ποντίκι στο πεδίο δράσης και κάνετε κλικ για να αφήσετε εκεί το νέο πλέγμα. Αυτόματα θα επεκταθεί για να καλύψει το διαθέσιμο χώρο.

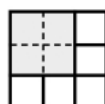
Χρησιμοποιείτε τα μπλε σημεία γύρω από τις πλευρές του πλέγματος για να αλλάξετε το μέγεθός του σε σχέση με το πεδίο δράσης. Αν τα σημεία δεν είναι ορατά, πατήστε οπουδήποτε στο πλέγμα για να το επιλέξετε.

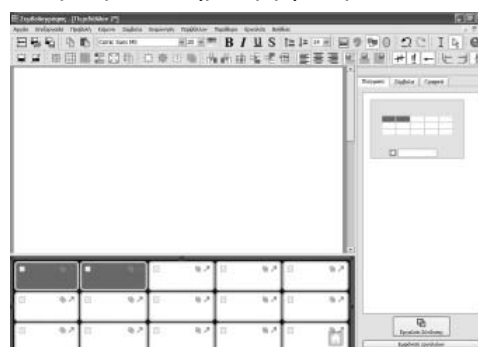
4. Συγχώνευση κελιών

Για το πρώτο μέρος της πρότασης θα χρειαστούμε μεγαλύτερο κελί. Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα νέο μεγαλύτερο κελί συγχωνεύοντας τα δύο υφιστάμενα κελιά.

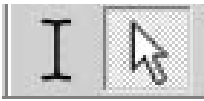
Επιλέξτε τα δύο πρώτα κελιά στην πρώτη γραμμή του πλέγματος πατώντας στο ένα και σύροντας το ποντίκι στο άλλο. Αλλιώς κρατήστε πατημένο το πλήκτρο 'Ctrl' και κάνετε κλικ σε κάθε κελί.

Καθώς έχετε επιλεγμένα αυτά τα δύο κελιά, πατήστε στο **Συγχώνευση Κελιών** στη γραμμή εργαλείων.

5. Εισαγωγή κειμένου στα κελιά

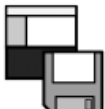
Βρίσκεστε στη θέση (εργαλείο) αντικείμενο, από όπου μπορείτε να χειριστείτε πλέγματα και αντικείμενα. Για να γράψετε σε ένα κελί, πρέπει να αλλάξετε εργαλείο και να επιλέξετε το κείμενο. Χρησιμοποιείτε τα σχετικά κουμπιά στη γραμμή εργαλείων ή πατήστε το πλήκτρο 'F2' για εναλλαγή μεταξύ των δύο εργαλείων.

Συμπληρώστε τα κελιά με το ακόλουθο κείμενο που φαίνεται στο παράδειγμα. Τα σύμβολα θα εμφανίζονται αυτόματα πάνω από το κείμενο καθώς γράφετε. Μόλις τελειώσετε σε ένα κελί πατήστε το διάστημα στο πληκτρολόγιο (**space bar**) πριν μετακινηθείτε στο επόμενο κελί. Με αυτό τον τρόπο ενημερώνετε το πρόγραμμα ότι έχετε τελειώσει την τελευταία λέξη στο κελί για να δώσει το σύμβολο της.

Αν θέλετε να απενεργοποιήσετε τα σύμβολα σε κάποιες λέξεις πατήστε το **F9**.

6. Αποθήκευση περιβάλλοντος

Πατήστε στο εικονίδιο **Αποθήκευση περιβάλλοντος** στη γραμμή εργαλείων ή επιλέξτε **Αποθήκευση περιβάλλοντος** από το μενού **Αρχείο**.

Την πρώτη φορά που αποθηκεύετε ένα περιβάλλον μπορείτε να αποφασίσετε αν κατά την ενεργοποίησή του θέλετε να εμφανίζονται οι πίνακες επιλογής συμβόλων και πλοηγού γραφικών.

Για αυτό το περιβάλλον είναι καλύτερα να κρύψετε αυτούς του δύο πλαισίους πίνακες. Οπότε αφαιρέστε την επιλογή από τα κουτάκια κάτω από τα εικονίδια για τους δύο πίνακες στο παράθυρο.

Δώστε ένα όνομα αρχείου στο περιβάλλον εργασίας ("Διακοπές 1") και πατήστε **Αποθήκευση**.

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

Αποθηκεύετε τη δουλειά σας συχνά. Αν θέλετε να κρατήσετε μια προηγούμενη έκδοση αποθηκεύετε τις νέες αλλαγές με νέο όνομα.

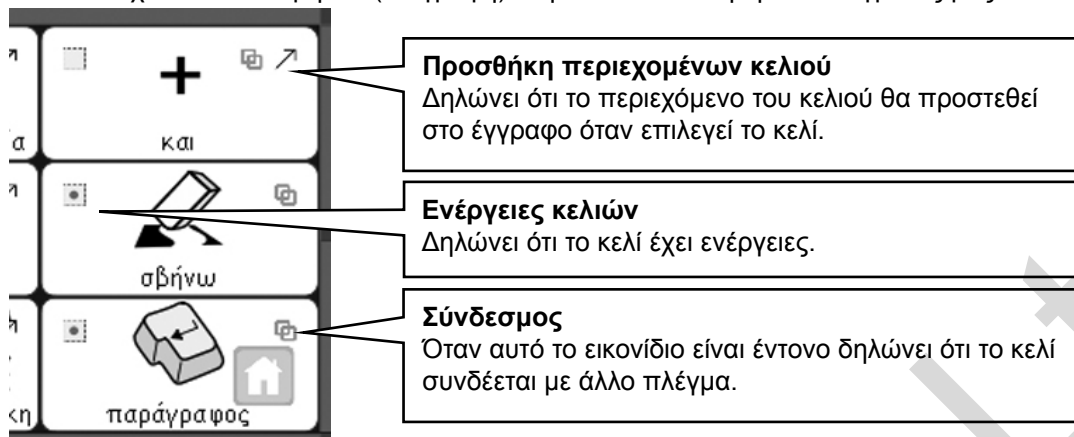
7. Προσθήκη της ενέργειας 'Διαγραφή'

Τώρα που έχουμε τα περιεχόμενα του πλέγματός μας στη θέση τους, θα προσθέσουμε ενέργειες. Ενέργειες μπορούν να προστεθούν στα κελιά για έλεγχο του εγγράφου, του περιβάλλοντος ή ακόμα και του ίδιου του προγράμματος.

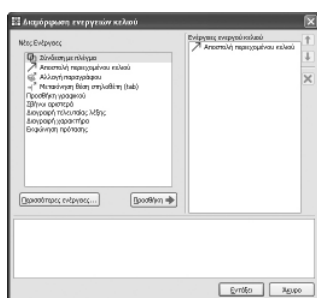
Χρησιμοποιείτε το πλήκτρο F2 ή το εικονίδιο στη γραμμή εργαλείων για να αλλάξετε σε θέση αντικείμενου.

Αλλάζοντας εργαλείο από το κείμενο στο αντικείμενο αλλάζει και η εμφάνιση του πλέγματος καθώς και τα σημεία επιλογής του πλέγματος. Επίσης θα προσέξετε τρία μικρά εικονίδια μέσα σε κάθε κελί.

Η εικόνα πιο κάτω δείχνει το κελί “σβήνω” (Διαγραφή) στην τελευταία στήλη του πλέγματός μας.

Κάνετε κλικ στο εικονίδιο **Ενέργειες Κελιού** στο κελί “σβήνω”, για να εμφανιστεί το παράθυρο **Διαμόρφωση ενεργειών κελιού**.

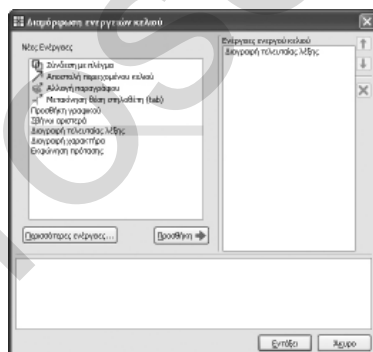

Η **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** είναι μια ειδική ενέργεια η οποία βρίσκεται ως προεπιλογή σε κάθε κελί. Δε θέλουμε να προσθέσουμε τη λέξη “σβήνω” στο αρχείο, οπότε θα αφαιρέσουμε αυτή την ενέργεια από τη λίστα **Ενέργειες Ενεργού Κελιού**.

Επιλέξτε το **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** στη λίστα **Ενέργειες Ενεργού Κελιού** και πατήστε το εικονίδιο **Αφαίρεση** στα δεξιά της λίστας.

Επιλέξτε το **Διαγραφή τελευταίας λέξη** από τη λίστα **Νέες Ενέργειες** και πατήστε στο **Προσθήκη**. Το **Διαγραφή τελευταίας λέξη** βρίσκεται τώρα στη λίστα **Ενέργειες Ενεργού Κελιού**.

Πατήστε **Εντάξει** για να κλείσετε το παράθυρο. Θα παρατηρήσετε ότι τα εικονίδια στο κελί έχουν αλλάξει.

Το εικονίδιο **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** δεν υπάρχει πλέον στο κελί αφού δεν έχουμε αυτή την ενέργεια. Μια μικρή κουκκίδα θα εμφανιστεί στο εικονίδιο **Ενέργειες κελιού**, η οποία δηλώνει ότι το κελί αυτό έχει κάποιες ενέργειες.

8. Προσθήκη της ενέργειας ‘Παράγραφος’

Κάνετε κλικ στο εικονίδιο **Ενέργειες Κελιού** στο κελί “Παράγραφος” για να εμφανιστεί το παράθυρο των ενεργειών για το συγκεκριμένο κελί.

Όπως και πριν, αφαιρέστε την ενέργεια **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** από τη λίστα **Ενέργειες Ενεργού Κελιού**. Επιλέξτε την ενέργεια **Αλλαγή παραγράφου** και πατήστε στο **Προσθήκη**.

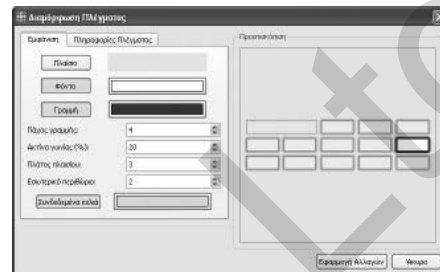
9. Χρώμα σε επιλεγμένα κελιά

Δίνοντας διαφορετικό χρώμα στα κελιά ενεργειών βοηθούμε τους χρήστες να τα διακρίνουν πιο εύκολα από τα κελιά γραφής.

Πατήστε στο κελί “Σβήνω” για να το επιλέξετε. Κάνετε δεξί κλικ για να δείτε το μενού επιλογών του.

Επιλέξτε **Διαμόρφωση εμφάνισης πλέγματος** και θα εμφανιστεί το παράθυρο **Διαμόρφωση Πλέγματος**.

Αν έχετε επιλεγμένο κάποιο/α κελιά/ά μόνο αυτά θα επηρεαστούν.

Αν δεν έχετε επιλέξει κάποιο/α συγκεκριμένο/α, τότε θα επιλεγεί αυτόματα όλο το πλέγμα.

Πατήστε στο κουτί με τα χρώματα στα δεξιά του κουμπιού **Φόντο** και επιλέξτε το νέο χρώμα φόντου που θέλετε για το κελί “σβήνω”.

Τώρα αλλάξτε και το φόντο στο κελί “Παράγραφος”.

10. Αποθήκευση του περιβάλλοντος ξανά

Από το μενού **Αρχείο** επιλέξτε την **Αποθήκευση Περιβάλλοντος ως...** Δώστε ένα νέο όνομα στο περιβάλλον εργασίας που σχεδιάσατε (πχ “Διακοπές 2”) και πατήστε **Αποθήκευση**.

Ένα περιβάλλον όπως αυτό δε χρειάζεται να έχει τους πλαϊνούς πίνακες για την επιλογή συμβόλων και τον πλοηγό γραφικών. Όταν αποθηκεύσατε το περιβάλλον την πρώτη φορά είχατε την επιλογή να εμφανίσετε ή να αποκρύψετε αυτούς τους πίνακες. Μπορείτε να αλλάξετε αυτή τη ρύθμιση σε οποιαδήποτε στιγμή από το μενού **Προβολή** ή με **Αποθήκευση Περιβάλλοντος ως...** από το **Αρχείο**.

11. Έλεγχος της δραστηριότητας

Τώρα είστε έτοιμοι να ελέγξετε τη δραστηριότητα που έχετε σχεδιάσει. Πατήστε το εικονίδιο **Εκτέλεση (Play)**.

Δοκιμάστε να γράψετε προτάσεις και χρησιμοποιείστε και τα κελιά ενεργειών. Πατήστε το εικονίδιο **Σχεδιασμός (Edit)** για να επιστρέψετε στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος.

Δεξιότητες που έχετε αποκτήσει μέχρι τώρα

- Αναγνώριση των διαφόρων μερών ενός περιβάλλοντος εργασίας
- Δημιουργία πεδίου δράσης
- Δημιουργία πλέγματος
- Εισαγωγή κειμένου στα κελιά
- Συγχώνευση κελιών
- Προσθήκη ενεργειών στα κελιά
- Αλλαγή στο χρώμα του φόντου στα κελιά
- Αποθήκευση περιβάλλοντος
- Εναλλαγή μεταξύ **Εκτέλεσης (Play)** και **Σχεδιασμού (Edit)**
- Επιλογή εμφάνισης ή απόκρυψης των πλαϊνών πινάκων συμβόλων και πλοηγού γραφικών

B2.2 Διαδοχικά πλέγματα για δομημένο γράψιμο

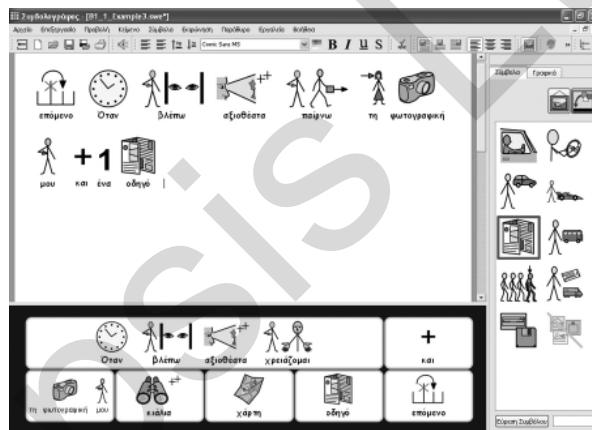
Μια σειρά από πλέγματα για δομημένο γράψιμο

Σε αυτό το παράδειγμα, θα δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον για σύνταξη προτάσεων μέσα από μια σειρά δομημένων επιλογών λεξιλογίου. Ο συγγραφέας θα συντάσσει μια πρόταση με τα περιεχόμενα ενός πλέγματος, και στη συνέχεια θα μετακινείται σε ένα νέο πλέγμα για να συντάξει νέα πρόταση. Καθώς συμπληρώνεται η κάθε πρόταση το πρόγραμμα θα διαβάζει αυτό που γράφτηκε.

Αυτό το παράδειγμα θεωρεί ότι έχετε ήδη συμπληρώσει το μέρος 'B2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής'.

Το περιβάλλον αυτό περιλαμβάνει:

- Μια σειρά από πλέγματα με την αρχή της πρότασης και κελιά με περιεχόμενο για συμπλήρωση της πρότασης.
- Ένα κελί με το σύνδεσμο "και" σε κάθε πλέγμα για τα στοιχεία κάθε πρότασης.
- Κελιά με την ενέργεια "Επόμενο" για μετάβαση στο επόμενο πλέγμα.
- Κελιά ενεργειών εκφώνησης κάθε πρότασης πριν προχωρήσει στο επόμενο πλέγμα.

1. Δημιουργία του Περιβάλλοντος

Εκκινήστε το πρόγραμμα στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος.

Δημιουργήστε ένα πεδίο δράσης στο κάτω μέρος της σελίδας.

Πατήστε στο εικονίδιο Νέο πλέγμα και δημιουργήστε ένα νέο πλέγμα με 5 στήλες και 2 γραμμές.

Μεγαλώστε το πλέγμα για να καλύψει το πλάτος του πεδίου δράσης.

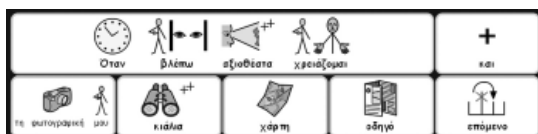

Συγχωνεύστε τα 4 πρώτα κελιά της πάνω σειράς του πλέγματος για να γίνουν ένα μεγάλο κελί. Σε αυτό το κελί θα βάλουμε την αρχή κάθε πρότασης.

2. Αλλαγή κειμένου για ένα σύμβολο

Μεταφερθείτε σε εργαλείο κειμένου και αρχίστε να εισάγετε κείμενο στα κελιά του πλέγματος, με βάση το παράδειγμα:

Θα παρατηρήσετε ότι όταν γράψετε τη λέξη "οδηγητή" θα δείτε ότι δεν εμφανίζεται κανένα σύμβολο.

Για να βρείτε το σύμβολο γράψετε "οδηγό". Εμφανίζονται διάφορα σύμβολα στον πίνακα δεξιά, από αυτά επιλέξετε αυτό που μοιάζει με βιβλιάριο/χάρτη.

Πατήστε 'F11' στο πληκτρολόγιο, αφαιρέστε τη λέξη "οδηγό" και αντικαταστήστε τη με τη λέξη "οδηγητή".

Στη συνέχεια αντί να πατήσετε διάστημα (spacebar) στο πληκτρολόγιο πατήστε το δεξί βελάκι. Με αυτό τον τρόπο το πρόγραμμα θα γνωρίζει ότι έχετε αντικαταστήσει τη λέξη στο σύμβολο.

Συμπληρώστε το κείμενο σε όλα τα κελιά όπως φαίνεται στο παράδειγμα.

3. Προσθήκη ενεργειών στο κελί “Επόμενο”

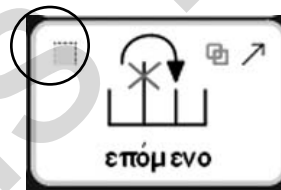
Σε λίγο θα χρησιμοποιήσουμε το κελί “Επόμενο” για να μεταβούμε σε άλλο πλέγμα. Πριν όμως υπάρχουν κάποιες άλλες ενέργειες που πρέπει να προσθέσουμε σε αυτό το κελί.

Πατήστε **F2** ή κάνετε κλικ στο εργαλείο κείμενο/αντικείμενο για να αλλάξετε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου. Στη συνέχεια επιλέξτε το κελί “Επόμενο”.

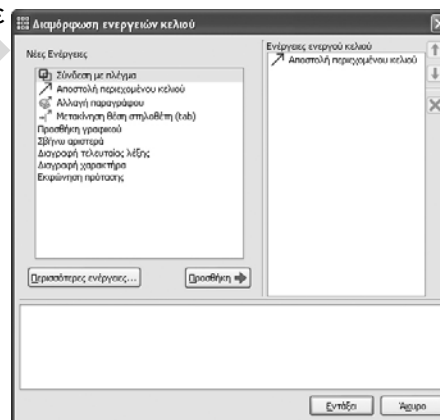
Πατήστε στο εικονίδιο ενεργειών κελιού μέσα στο κελί, ή με δεξί κλικ επιλέξτε **Διαμόρφωση ενεργειών επιλεγμένου κελιού...**

Δε θέλουμε να προσθέτουμε τη λέξη “Επόμενο” στο έγγραφο, έτσι αφαιρέστε την ενέργεια **Προσθήκη περιεχομένων κελιού** από τη λίστα **Ενέργειες κελιού**. Επιλέξτε το από τη λίστα και πατήστε στο εικονίδιο με το κόκκινο X.

Επίσης θέλουμε το πρόγραμμα να εκφωνεί κάθε πρόταση όταν έχουμε τελειώσει και θα μεταβούμε στο επόμενο πλέγμα. Από τη λίστα **Νέες Ενέργειες** στα αριστερά, επιλέξτε και προσθέστε στη λίστα **Ενέργειες ενεργού κελιού**, την ενέργεια **Εκφώνηση πρότασης**.

Τέλος όταν τελειώσει η εκφώνηση της πρότασης θέλουμε να αλλάζουμε γραμμή για να γράψουμε την επόμενη πρόταση σε άλλη παράγραφο. Προσθέστε την ενέργεια **Αλλαγή Παραγράφου** στη λίστα **Ενεργιών Ενεργού Κελιού**.

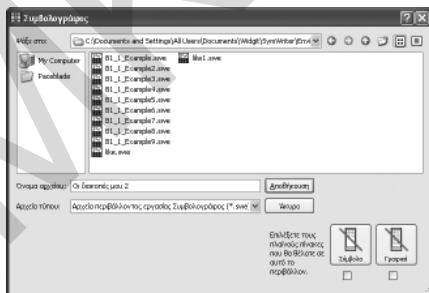
Πατήστε **Εντάξει** για να αποθηκεύσετε τις αλλαγές σας και κλείστε το παράθυρο **Διαμόρφωση ενεργειών κελιού**.

4. Αποθήκευση και έλεγχος της δραστηριότητας

Αποθηκεύστε τη δραστηριότητά σας.

Για αυτό το περιβάλλον, θα ήταν καλό να αποκρύψουμε τους πλαινούς πίνακες. Αφαιρέστε την επιλογή στα κουτάκια κάτω από τα εικονίδια με τους δύο πλαινούς πίνακες στο παράθυρο **Αποθήκευση Περιβάλλοντος**. Δώστε ένα όνομα αρχείου (“Δραστηριότητας 1”) και πατήστε **Αποθήκευση**.

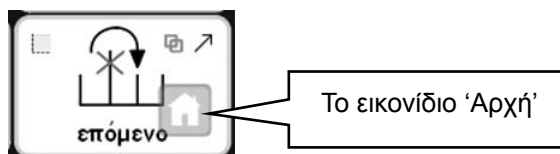
Για να δοκιμάσετε το περιβάλλον εργασίας, πατήστε στο εικονίδιο **Εκτέλεση (Play)** και γράψτε μια πρόταση χρησιμοποιώντας το πλέγμα. Όταν τελειώσετε πατήστε “Επόμενο”. Το κείμενο εκφωνείται και στο έγγραφο ο δρομέας αλλάζει παράγραφο;

Πατήστε τώρα το εικονίδιο **Σχεδιασμός (Edit)** για να επιστρέψετε στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος.

5. Προσθήκη του επόμενου πλέγματος

Πατήστε πάνω στο πλέγμα για να το επιλέξετε (αν δεν είναι επιλεγμένο). Στην κάτω δεξιά του γωνία θα δείτε το εικονίδιο 'Αρχή', το οποίο δηλώνει ότι αυτό είναι το πρώτο ή το κύριο πλέγμα.

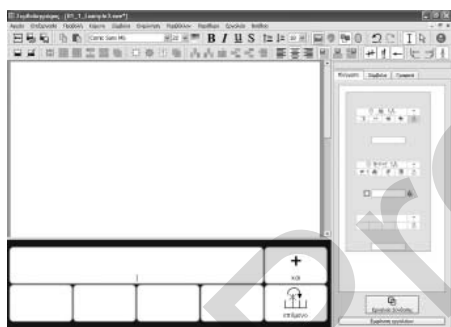

Το επόμενο πλέγμα θέλουμε να έχει τα ίδια κελιά ενεργειών με το πρώτο πλέγμα. Για εξοικονόμηση χρόνου, μπορείτε να αντιγράψετε τα κελιά και τις ενέργειές τους, όταν τα επιλέξετε, πριν δημιουργήσετε το νέο πλέγμα. Για να το κάνετε αυτό:

- Σιγουρευτείτε ότι είστε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου.
- Επιλέξτε όλα τα κελιά με περιεχόμενο ή ενέργειες που θέλετε να αντιγράψετε (Για αυτό το παράδειγμα επιλέξετε τα κελιά "και" και "Επόμενο").
- Κάνετε δεξί κλικ στο πλέγμα και από το μενού που εμφανίζεται επιλέξετε **Προσθήκη νέου πλέγματος εδώ**.

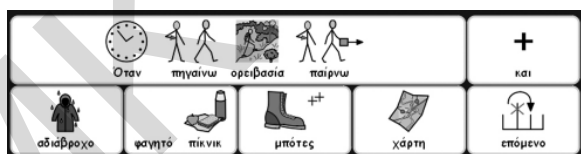

Θα παρατηρήσετε ότι το νέο πλέγμα έχει την ίδια διάταξη με το προηγούμενο, και τα επιλεγμένα κελιά έχουν αντιγραφεί στο νέο πλέγμα.

Στην προβολή πλεγμάτων στον πλαϊνό πίνακα, φαίνονται τώρα οι μικρογραφίες των δύο πλεγμάτων.

Προσθέστε κείμενο σε αυτό το πλέγμα και στη συνέχεια προσθέστε ακόμη ένα πλέγμα. Πιο κάτω δίνονται δύο παραδείγματα/εισηγήσεις.

Σε αυτά τα παραδείγματα όλα τα αντικείμενα είναι σχετικά με το θέμα της πρότασης. Μπορείτε αν θέλετε να προσθέσετε και άσχετα αντικείμενα. Ένα σύνολο πλεγμάτων το ένα πάνω στο άλλο λέγεται **ομάδα**.

6. Διαμόρφωση του τελευταίου πλέγματος

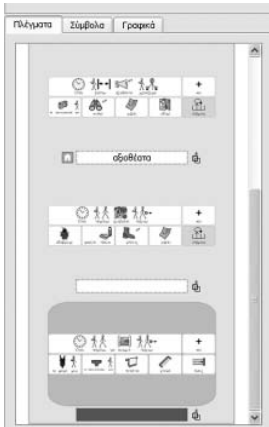
Αλλάξτε σε θέση κειμένου.

Στο τελευταίο πλέγμα, αλλάξτε το κείμενο στο κελί "Επόμενο" σε "Τέλος".

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

Μην ξεχάσετε να αποθηκεύσετε το περιβάλλον σας ξανά πατώντας το εικονίδιο **Αποθήκευση Περιβάλλοντος** στη γραμμή εργαλείων.

7. Πλοήγηση μεταξύ των πλεγμάτων

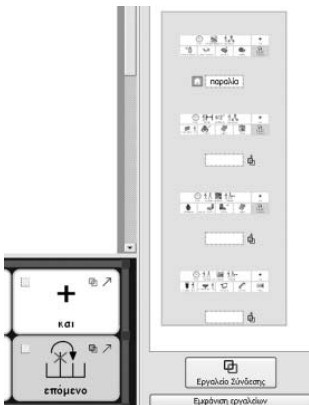
Καθώς προσθέτετε νέα πλέγματα, οι μικρογραφίες στο παράθυρο προβολής πλεγμάτων ενημερώνονται. Μπορείτε να μετακινήσετε από το ένα στο άλλο πατώντας στην αντίστοιχη μικρογραφία.

8. Σύνδεση πλεγμάτων

Όταν τελειώσετε την προσθήκη νέων πλεγμάτων και διαμορφώσετε και το τελευταίο πλέγμα, θα πρέπει να τα 'συνδέσετε' μεταξύ τους. Για να το κάνετε αυτό:

- Σιγουρευτείτε ότι βρίσκεστε στη θέση επεξεργασίας αντικειμένου.
- Από τον πίνακα προβολής πλεγμάτων επιλέξετε το πλέγμα από το οποίο θα ξεκινά ο σύνδεσμος (πρώτο πλέγμα).
- Επιλέξτε το κελί το οποίο θα είναι ο σύνδεσμος με το νέο πλέγμα ('επόμενο').

Σύρετε το ποντίκι από εικονίδιο συνδέσμου στην πάνω δεξιά γωνία του κελιού και αφήστε το στη μικρογραφία του πλέγματος με το οποίο θέλετε να κάνετε τη σύνδεση, στον πίνακα προβολής πλεγμάτων.

Ένα εικονίδιο συνδέσμου θα εμφανιστεί τώρα δίπλα από το πεδίο ονόματος του συγκεκριμένου πλέγματος, για να δηλώνει τη σύνδεση με το προηγούμενο πλέγμα.

Συνδέστε όλα τα πλέγματά σας στη σειρά: το πρώτο με το δεύτερο, το δεύτερο με το τρίτο, κ.ο.κ. μέχρι να φτάσετε στο τελευταίο πλέγμα.

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

Μην ξεχάσετε να αποθηκεύσετε ξανά το περιβάλλον εργασίας σας, πατώντας το εικονίδιο **Αποθήκευση Περιβάλλοντος** στη γραμμή εργαλείων.

Για να δοκιμάσετε το ολοκληρωμένο περιβάλλον σας, επιλέξτε το πρώτο πλέγμα από τον πίνακα προβολής πλεγμάτων και πατήστε το εικονίδιο εκτέλεση (play).

Δεξιότητες που αποκτήσατε σε αυτή τη δραστηριότητα

- Αλλαγή κειμένου για ένα σύμβολο
- Προσθήκη περισσότερων από μια ενέργεια σε ένα κελί
- Δημιουργία δεύτερου πλέγματος
- Αντιγραφή στοιχείων από ένα πλέγμα σε άλλο
- Πλοήγηση μεταξύ πλεγμάτων από τον Πίνακα προβολής πλεγμάτων
- Σύνδεση πλεγμάτων

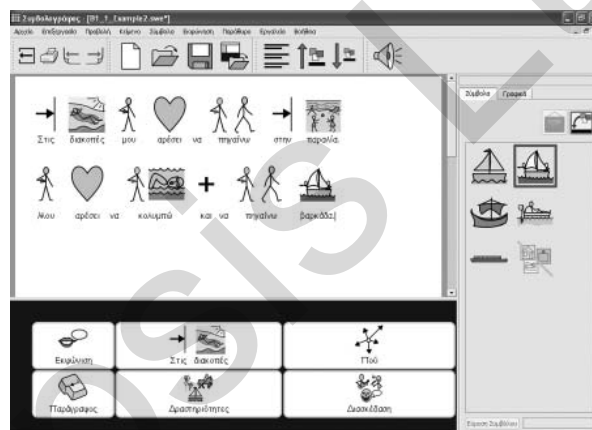
B2.3 Σύνθετες σειρές πλεγμάτων για δομημένο γράψιμο

Σε αυτό το παράδειγμα θα δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον εργασίας για σύνταξη προτάσεων, μέσα από μετάβαση σε διάφορες επιλογές λεξιλογίου. Ο συγγραφέας θα μπορεί να μετακινείται σε διαφορετικές σειρές από πλέγματα για να συνθέσει προτάσεις. Θα μπορεί επίσης να ακούσει την εκφώνηση των προτάσεων.

Αυτό το παράδειγμα λαμβάνει υπόψη ότι έχετε συμπληρώσει τα μέρη B2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής και B2.2 Διαδοχικά πλέγματα για δομημένο γράψιμο.

Αυτό το περιβάλλον περιλαμβάνει:

- Ένα πλέγμα 'κυρίως μενού'.
- Πλέγματα για τη σύνθεση προτάσεων.
- Κελιά με την ενέργεια "Παράγραφος" για αλλαγή γραμμής για νέα πρόταση.
- Κελιά με την ενέργεια για εκφώνηση πρότασης.

1. Δημιουργία του Περιβάλλοντος

Εκκινήστε το πρόγραμμα στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος. Δημιουργείτε ένα πεδίο δράσης στο κάτω μέρος της οθόνης.

Δημιουργείτε ένα πλέγμα με 3 στήλες και 2 γραμμές. Μεγεθύνετε το πλέγμα ώστε να καλύψει το πλάτος του πεδίου δράσης.

2. Προσαρμογή πλάτους των κελιών

Για αυτό το πλέγμα η πρώτη στήλη πρέπει να είναι πιο στενή από τις άλλες στήλες.

Μετακινείτε το ποντίκι σας αργά πάνω από το διάστημα μεταξύ των δύο πρώτων στηλών. Θα δείτε ότι ο δρομέας αλλάζει σε ένα εργαλείο αλλαγής μεγέθους (με δύο μικρές γραμμές). Με αυτό το εργαλείο, πατήστε και σύρετε το διαχωριστικό των στηλών προς τα αριστερά για να μικράνει η πρώτη στήλη.

Μικράνετε την πρώτη στήλη όπως φαίνεται στο παράδειγμα.

3. Εισαγωγή κειμένου στα κελιά

Πατήστε **F2** ή κάνετε κλικ στο κείμενο/αντικείμενο για να αλλάξετε σε θέση κειμένου.

Προσθέστε στα κελιά το κείμενο που φαίνεται στο παράδειγμα.

Αποθηκεύστε το περιβάλλον σας.

4. Δημιουργία συνδεδεμένων πλεγμάτων

Τα κελιά “Πού”, “Δραστηριότητες” και “Διασκέδαση” θα συνδεθούν με νέα πλέγματα.

Αλλάζετε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου πατώντας το εικονίδιο ή το ‘F2’.

Κρατήστε πατημένο το πλήκτρο ‘Ctrl’ και κάνετε διπλό κλικ στο κελί “Πού”. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται αυτόματα ένα νέο πλέγμα συνδεδεμένο με αυτό το κελί. Επίσης δημιουργείται αυτόματα και ένα κελί “Πίσω” για να συνδέει το νέο πλέγμα με το προηγούμενο.

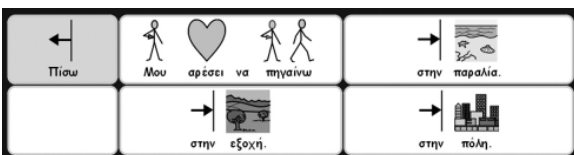
Αυτά τα κελιά έχουν πράσινο φόντο το οποίο δηλώνει ότι είναι κελιά σύνδεσμοι με άλλα πλέγματα.

5. Εισαγωγή κειμένου στα κελιά

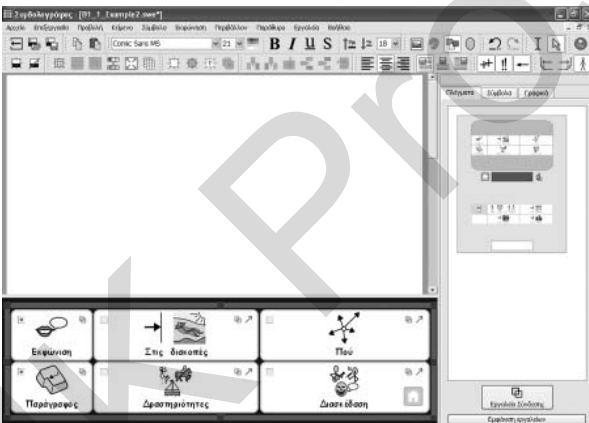
Αλλάζετε σε θέση εισαγωγής κειμένου πατώντας το εικονίδιο ή το ‘F2’.

Προσθέστε στα κελιά το κείμενο που φαίνεται στο παράδειγμα.

6. Χρήση της προβολής πλεγμάτων

Στην προβολή πλεγμάτων στον πλαϊνό πίνακα στα δεξιά, εμφανίζονται οι μικρογραφίες των πλεγμάτων του περιβάλλοντος.

Μπορείτε να επιλέξετε το πλέγμα στο οποίο θέλετε να δουλέψετε πατώντας πάνω στη μικρογραφία του.

Πατήστε στη μικρογραφία του κυρίως πλέγματος (πρώτου) για να επιστρέψετε στο αρχικό πλέγμα.

7. Προσθήκη νέων στηλών στο πλέγμα “Δραστηριότητες”

Σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου, δημιουργήστε ένα νέο πλέγμα κρατώντας πατημένο το πλήκτρο ‘Ctrl’ και πατώντας διπλό κλικ στο κελί “Δραστηριότητες”.

Για να δώσουμε σε αυτό το νέο πλέγμα περισσότερες επιλογές για λεξιλόγιο προτάσεων, θα πρέπει να του προσθέσουμε κελιά. Στη γραμμή εργαλείων σχεδιασμού υπάρχουν εικονίδια για προσθήκη και αφαίρεση στηλών και γραμμών. Καθώς βρίσκεστε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου, πατήστε σε ένα κενό κελί και επιλέξτε ένα από αυτά τα εικονίδια.

Εισαγωγή στήλης στα αριστερά του επιλεγμένου κελιού.

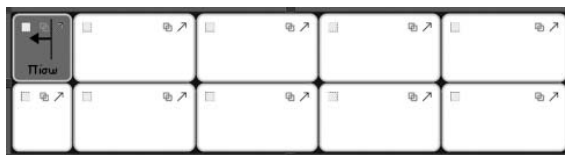

Εισαγωγή στήλης στα δεξιά του επιλεγμένου κελιού.

Διαγραφή στήλης όπου βρίσκεται το επιλεγμένο κελί.

Πρέπει να υπάρχουν πέντε στήλες στο τελικό πλέγμα, οπότε πρέπει να προσθέσετε δύο νέες.

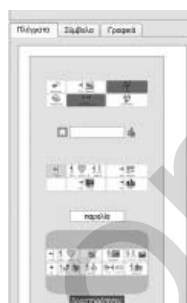

Αλλάξετε σε θέση εισαγωγής κειμένου.
Συμπληρώστε το πλέγμα με το ακόλουθο κείμενο.

8. Ονομασία πλέγματος

Καθώς ο αριθμός των πλεγμάτων αυξάνεται, είναι βοηθητικό να δίνεται ονόματα στα πλέγματα, ιδιαίτερα όταν μοιάζουν μεταξύ τους.

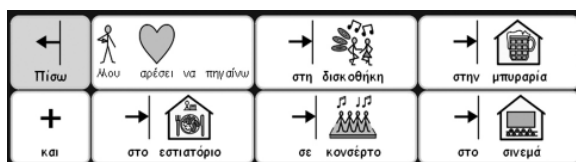
Πατήστε διπλό κλικ σε μια καρτέλα κάτω από τη μικρογραφία ενός πλέγματος στον πίνακα προβολής πλεγμάτων, και δώστε ένα σύντομο όνομα στο πλέγμα.

9. Δημιουργία του τελευταίου πλέγματος

Επιστρέψτε στο κυρίως πλέγμα από την προβολή πλεγμάτων.
Επαναλάβεται τα βήματα που ακολουθήσατε πριν τη δημιουργία νέου πλέγματος:
Σιγουρευτείτε ότι είστε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου
Δημιουργείτε ένα νέο πλέγμα κρατώντας πατημένο το πλήκτρο 'Ctrl' και κάνοντας διπλό κλικ στο κελί "Διασκέδαση".

Προσθέστε μια νέα στήλη στο πλέγμα.

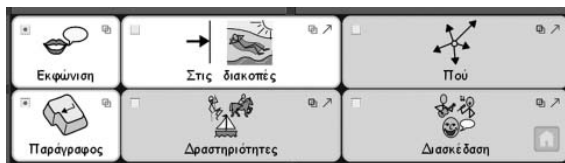
Επιστρέψτε στη θέση εισαγωγής κειμένου και εισάγετε το πιο κάτω περιεχόμενο στα κελιά.

10. Ιδιότητες κελιών

Επιστρέψτε στο κυρίως πλέγμα. Αν χρειάζεται αλλάξετε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου, και πατήστε πάνω στο πλέγμα για να το επιλέξετε. Παρατηρείστε τα εικονίδια ενεργειών στο πάνω μέρος των κελιών του πλέγματος.

Στις πάνω γωνίες των κελιών εμφανίζονται εικονίδια τα οποία δηλώνουν τις ιδιότητες των κελιών.

Αυτό το κελί έχει ένα βελάκι το οποίο δηλώνει ότι προσθέτει τα περιεχόμενα του κελιού στο έγγραφο. Το εικονίδιο συνδέσμου είναι ξεθωριασμένο, δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει σύνδεσμος με αυτό το κελί.

Αυτό το κελί δεν έχει εικονίδιο **Προσθήκης περιεχομένων κελιού**, και το εικονίδιο συνδέσμου είναι έντονο, δηλώνοντας ότι από εδώ υπάρχει σύνδεσμος με άλλο πλέγμα.

Θα προσέξετε ότι στο κελί "Διακοπές" υπάρχει εικονίδιο **Προσθήκης περιεχομένων κελιού** ενώ δεν υπάρχει στα κελιά συνδέσμου (πράσινα). Θα προσέξετε επίσης ότι το εικονίδιο **Σύνδεσμος σε πλέγμα είναι έντονο στα κελιά συνδέσμου και ξεθωριασμένο στα υπόλοιπα κελιά**.

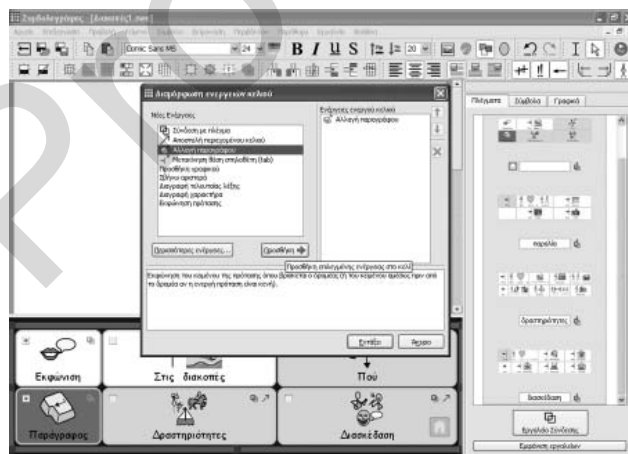
Αυτό συμβαίνει επειδή είναι προεπιλεγμένη η δυνατότητα, όταν πατούμε το πλήκτρο 'Ctrl' και διπλό κλικ για νέο πλέγμα, να δημιουργείται κατευθείαν κελί με ενέργεια συνδέσμου στο νέο πλέγμα και χωρίς ενέργεια προσθήκης των περιεχομένων του στο έγγραφο.

11. Προσθήκη των υπολοίπων ενεργειών

Στην πάνω δεξιά γωνία κάθε κελιού υπάρχει ένα μικρό τετραγωνάκι. Αυτό είναι το εικονίδιο **Ενέργειες Κελιού**. Όταν είναι κενό δηλώνει ότι δεν υπάρχουν επιπρόσθετες εντολές σε αυτό το κελί. Μια κουκκίδα στο κέντρο του δηλώνει ότι μια ή περισσότερες ενέργειες έχουν προστεθεί στο κελί.

Πατήστε στο εικονίδιο **Ενέργειες Κελιού** στο κελί "Παράγραφος" για να εμφανίσετε το παράθυρο ενεργειών αυτού του κελιού.

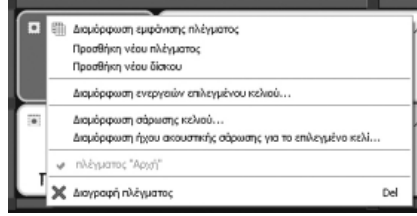
Αφαιρέστε την ενέργεια **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** από τη Λίστα Ενεργειών Ενεργού Κελιού. Επιλέξτε την ενέργεια **Αλλαγή παραγράφου** από την αριστερή στήλη και πατήστε **Προσθήκη**. Πατήστε **Εντάξει**.

Θα δείτε ότι το εικονίδιο ενεργειών κελιού θα δείχνει ότι προστέθηκε μια ενέργεια.

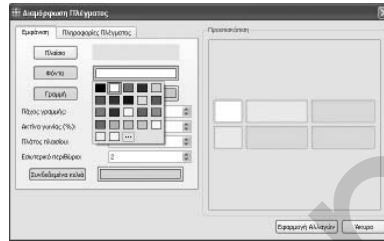
Πατήστε στο εικονίδιο **Ενέργειες Κελιού** στο κελί "Εκφώνηση" και εμφανίστε το παράθυρο ενεργειών αυτού του κελιού. Αφαιρέστε την ενέργεια **Προσθήκη Περιεχομένων Κελιού** από τη Λίστα Ενεργειών Ενεργού Κελιού. Προσθέστε την ενέργεια **Εκφώνηση πρόστασης** στη λίστα ενεργειών ενεργού κελιού και πατήστε **Εντάξει**.

12. Χρωμάτισμα φόντου επιλεγμένων κελιών

Δίνοντας διαφορετικό χρώμα στο φόντο των κελιών με ενέργειες βοηθά τους χρήστες να τα διαφοροποιούν από τα κελιά κειμένου. Επιλέξτε ένα νέο χρώμα φόντου για τα κελιά “Παράγραφος” και “Εκφώνηση”. Για να το κάνετε αυτό: Πατήστε δεξί κλικ στο κελί, και από το μενού που εμφανίζεται επιλέξτε Διαμόρφωση εμφάνισης πλέγματος.

Στο νέο παράθυρο διαμόρφωσης ιδιοτήτων πλέγματος, πατήστε στο κουμπί Φόντο και επιλέξτε το χρώμα που θέλετε.

13. Αποθήκευση και έλεγχος της δραστηριότητας

Αποθηκεύστε ξανά τη δραστηριότητά σας.

Για να ελέγξετε το περιβάλλον, πατήστε το κουμπί **Εκτέλεση (Play)** και δημιουργήστε προτάσεις χρησιμοποιώντας τα πλέγματα. Αλλάζει η παράγραφος όταν πατήσετε το κελί “Παράγραφος”; Όταν πατήσετε στο “Εκφώνηση” ακούγεται αυτόματη ανάγνωση της πρότασης;

Πατήστε στο κουμπί **Σχεδιασμός (Edit)** για να επιστρέψετε στο Σχεδιασμό Περιβάλλοντος.

Δεξιότητες που αποκτήσατε σε αυτή τη δραστηριότητα

- Ρύθμιση του μεγέθους των κελιών σε ένα πλέγμα
- Δημιουργία νέου συνδεδεμένου πλέγματος με διπλό κλικ
- Εισαγωγή στηλών
- Ονομασία πλεγμάτων
- Κατανόηση των εικονιδίων ιδιοτήτων κελιών που φαίνονται μέσα στα κελιά

B2.4 Πλέγματα για γραπτή έκφραση με κείμενο

Πλέγματα για γραπτή έκφραση με κείμενο

Σε αυτό το πιο σύνθετο παράδειγμα, θα δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον με δύο πεδία δράσης. Το περιβάλλον θα χρησιμοποιεί πλέγματα και εικόνες για να δώσει ερεθίσματα για δημιουργικό γράψιμο. Σε αυτό το παράδειγμα δε χρησιμοποιούνται σύμβολα.

Αυτό το περιβάλλον περιλαμβάνει:

- Δύο πεδία δράσης.
- Ένα πλέγμα ‘μενού’.
- Ένα πλέγμα κειμένου με ουσιαστικά.
- Ένα πλέγμα κειμένου με ρήματα.
- Ένα πλέγμα κειμένου με επίθετα.
- Ένα πλέγμα με φωτογραφίες που μπορούν να προστεθούν στο έγγραφο για εικονογράφηση της ιστορίας.

Στο πλέγμα ‘μενού’ οι όροι “Ουσιαστικά”, “Ρήματα” και “Επίθετα” συμβολίζονται για να βοηθήσουν τους μαθητές που δυσκολεύονται.

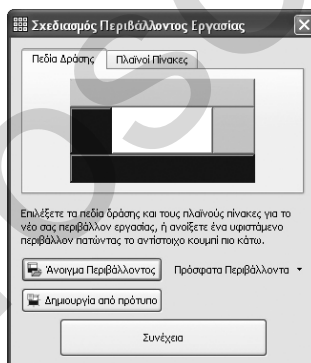

1. Δημιουργία του περιβάλλοντος

Από τη βάση επιλογών, επιλέξτε **Σχεδιασμός Περιβάλλοντος**.

Στο παράθυρο Σχεδιασμός Περιβάλλοντος, δημιουργήστε ένα πεδίο δράσης στα αριστερά και ένα στο κάτω μέρος της οθόνης.

2. Δημιουργία του πλέγματος ‘μενού’

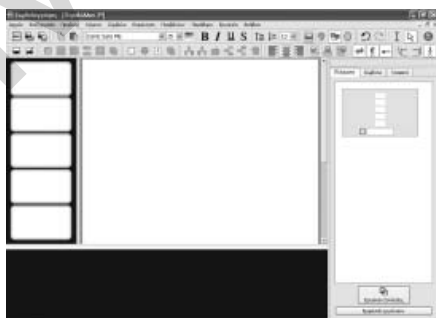

Πατήστε στο εικονίδιο **Νέο Πλέγμα** στη γραμμή εργαλείων για να δημιουργήσετε ένα νέο πλέγμα.

Δημιουργήστε ένα πλέγμα με 1 στήλη και 5 γραμμές.

Τοποθετήστε στο πλέγμα στο πεδίο δράσης στα αριστερά.

Αλλάξτε το μέγεθος του πλέγματος έτσι ώστε τα κελιά να είναι έχουν περισσότερο ύψος παρά πλάτος (ορθογώνια οριζόντια).

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

Μπορείτε επίσης να αλλάξετε το μέγεθος του πεδίου δράσης σύροντας τη γραμμή που διαχωρίζει το πεδίο από το έγγραφο.

3. Προσθήκη των περιεχομένων του πλέγματος 'μενού'

Πατήστε F2, ή χρησιμοποιήστε το εργαλείο κείμενο/αντικείμενο για να αλλάξετε σε εισαγωγή κείμενου.

Το πρώτο κελί του πλέγματος μενού θα περιέχει κείμενο. Τα άλλα κελιά του πλέγματος θα περιέχουν κείμενο και σύμβολα. Αλλάξτε σε θέση εισαγωγής κειμένου.

Πατήστε στο πρώτο κελί και μετά πατήστε Εμφάνιση/Απόκρυψη συμβόλων, στη γραμμή εργαλείων. Με αυτό τον τρόπο αλλάζετε μεταξύ εμφάνισης και απόκρυψης συμβόλων για το συγκεκριμένο κελί.

Εισάγετε το περιεχόμενο που φαίνεται στην εικόνα στο πλέγμα 'μενού'. Μπορείτε αν θέλετε να αφαιρέσετε τους προσδιορισμούς πληθυντικού αριθμού. Πατήστε στη λέξη και μετά πατήστε στο εικονίδιο προσδιορισμός πληθυντικού στη γραμμή εργαλείων.

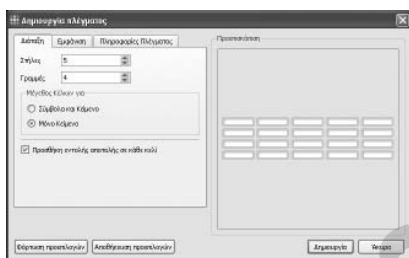
4. Δημιουργία του πλέγματος 'ουσιαστικά'

Το πλέγμα στο κάτω πεδίο δράσης θα περιέχει το κείμενο.

Πατήστε στο εικονίδιο **Νέο Πλέγμα** στη γραμμή εργαλείων για να δημιουργήσετε νέο πλέγμα.

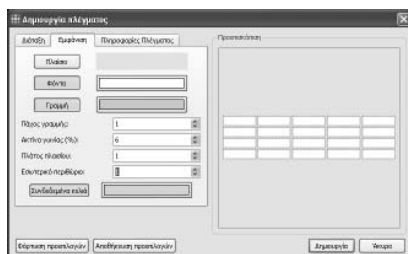
Στην καρτέλα **Διάταξη** στο παράθυρο **Δημιουργία πλέγματος**, επιλέξτε 5 στήλες και 4 γραμμές. Στην επιλογή **Μέγεθος Κελιών**, σιγουρευτείτε ότι έχετε επιλέξει **Μόνο κείμενο**.

Θα παρατηρήσετε ότι το σχήμα των κελιών στη προβολή πλέγματος αλλάζει και γίνεται πιο κατάλληλο για κείμενο. Παρόλα αυτά το πλαίσιο των κελιών είναι λίγο χοντρό για τους σκοπούς αυτού του περιβάλλοντος και πρέπει να αλλάξει.

Πατήστε στην καρτέλα **Εμφάνιση** και κάνετε τις ακόλουθες αλλαγές:

- Κάνετε γραμμή περιγράμματος μαύρη.
- Αλλάξτε το πάχος της γραμμής σε 1.
- Αλλάξτε την ακτίνα της γωνίας σε 6.
- Αλλάξτε το πλάτος του πλαισίου σε 1.
- Καθορίστε το εσωτερικό περιθώριο σε 1.

Πατήστε στο κουμπί **Δημιουργία** και τοποθετήστε το πλέγμα στο κάτω πεδίο δράσης. Το πλέγμα πρέπει να καλύψει όλο το χώρο του πεδίου. Αν δεν συμβεί αυτό, τότε αλλάξτε το μέγεθός του.

5. Προσθήκη περιεχομένου στο πλέγμα 'ουσιαστικά'

Συμπληρώστε το πλέγμα με ουσιαστικά σχετικά με θάλασσα και παραλία. Δίνονται κάποιες εισηγήσεις:

παραλία	σπηλιά	παιδιά	βράχος	σύννεφο
σκύλοι	βότσαλα	προκουμιά	περίπατος	βροχή
βράχια	άμμος	φύκια	σερφ	αφρός
λιακάδα	σερφ	κύματα	άνεμος	ανεμοθραύστης

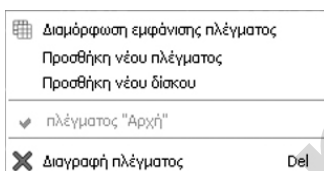
Μην ξεχάσετε να αφήσετε διάστημα μετά από κάθε λέξη έτσι ώστε να διατηρούνται οι αποστάσεις των λέξεων όταν αυτές θα προστεθούν στο έγγραφο.

Καθώς γράφετε, το κείμενο σε κάποια κελιά αλλάζει μέγεθος για να χωρεί το κείμενο ακριβώς στο κελί. Όταν τελειώσετε με την εισαγωγή κειμένου πατήστε στο εικονίδιο **Συγύρισμα κελιών** στη γραμμή εργαλείων για να κάνετε το μέγεθος της γραμματοσειράς ίδιο σε όλα τα κελιά.

6. Δημιουργία πλέγματος 'ρήματα'

Στη θέση επεξεργασίας αντικειμένου, πατήστε δεξί κλικ στο πλέγμα 'ουσιαστικά'.

Επιλέξτε **Προσθήκη νέου πλέγματος εδώ** για να δημιουργήσετε ένα κενό πλέγμα πάνω από το πλέγμα 'ουσιαστικά'.

7. Προσθήκη περιεχομένου στο κελί 'ρήματα'

Σε θέση εισαγωγής κειμένου, συμπληρώστε το πλέγμα με ρήματα τα οποία ο χρήστης μπορεί να χρησιμοποιήσει σε προτάσεις σχετικές με την παραλία. Δίνονται κάποιες εισηγήσεις.

ήταν	έλαμπε	έσπαζε	φυσούσε	έβρεχε
έπαιζαν	έλαμπαν	έσπασε	φύσηξε	έβρεξε
έπαιξε	κολυμπούσε	έτρεχε	κτύπησε	έβλεπε
πλατσούλιζε	άπλωνε	έτρεξε	κτυπούσε	είδε

Επαναλάβετε τη διαδικασία πατώντας στο πλέγμα 'επίθετα' για να προσθέσετε νέο πλέγμα για τα 'επίθετα' και να συμπληρώσετε το περιεχόμενό του.

δυνατός	λαμπρός	ζεστός	ήρεμη	καθαρή
ομιχλώδης	συννεφιασμένος	κρύος	αμμώδης	θολή
υγρός	χαρούμενα	λείος	σκληρά	ανώμαλα
μαλακά	λαμπερά	ακίνητη	ηλιόλουστη	απειλητικά

8. Δημιουργία του πλέγματος 'εικόνες'

Το τελευταίο πλέγμα θα χρησιμοποιηθεί για να προσθέτει εικόνες στο έγγραφο για εικονογράφηση. Οι εικόνες μπορεί να είναι φωτογραφίες, σύμβολα ή άλλες εικόνες από τον υπολογιστή σας.

Δημιουργείστε ένα νέο πλέγμα όπως περιγράφεται πιο πάνω.

Αυτό το πλέγμα χρειάζεται μόνο 2 γραμμές, οπότε θα σβήσουμε τις άλλες δύο. Πατήστε πάνω σε ένα κελί και μετά πατήστε το κουμπί **Διαγραφή γραμμής** στη γραμμή εργαλείων.

Το τελικό πλέγμα θα έχει 5 στήλες και 2 γραμμές.

9. Εισαγωγή εικόνων στο πλέγμα 'εικόνες'

Πατήστε στην καρτέλα **Γραφικά** στον πλαϊνό πίνακα για να εμφανιστεί ο πλοηγός γραφικών.
Αν δε βλέπετε την καρτέλα **Γραφικά** στον πλαϊνό πίνακα, επιλέξτε **Πλοηγός γραφικών** από το μενού **Προβολή**.

Υπάρχουν 3 κουμπιά πάνω από την καρτέλα **Γραφικά**. Το πρώτο είναι για μετακίνηση μεταξύ των φακέλων. Τα άλλα δύο είναι για αλλαγή μεταξύ των επιλογών **Εισαγωγή εικόνων** και **Αντικατάσταση συμβόλου**.

Με την **Εισαγωγή εικόνων** μπορείτε να προσθέσετε υποστηρικτικά γραφικά στο περιβάλλον σας.

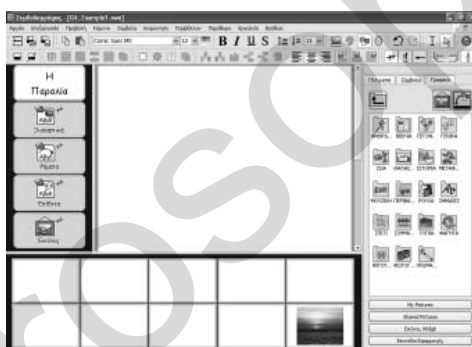
Με την **Αντικατάσταση συμβόλων** μπορείτε να αντικαταστήσετε ένα σύμβολο μιας λέξης με μια εικόνα ή άλλο σύμβολο.

Σιγουρευτείτε ότι έχετε επιλεγμένη την **Εισαγωγή εικόνων**.

Το πρόγραμμα διαθέτει ένα αριθμό συγκεκριμένων φωτογραφιών, οι οποίες βρίσκονται στο φάκελο "Εικόνες Widgit". Υπάρχει συντόμευση για το φάκελο αυτό στο κάτω μέρος του πλοηγού γραφικών. Ανοίξτε το φάκελο "Εικόνες Widgit", και μετά το φάκελο "Φωτογραφίες". Εδώ θα βρείτε τη φωτογραφία "ηλιοβασίλεμα". Οι υπόλοιπες φωτογραφίες για το παράδειγμα αυτό βρίσκονται στον υποφάκελο "Φύση" στο φάκελο "Φωτογραφίες".

Για να προσθέσετε εικόνες σε ένα κελί στο πλέγμα, πατήστε μια φορά πάνω στη φωτογραφία και μετά πατήστε στο συγκεκριμένο κελί στο πλέγμα 'εικόνες'.

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε και σύμβολα.

- Πατήστε στην καρτέλα **Σύμβολα** στον πλαϊνό πίνακα για να δείτε τον πλοηγό συμβόλων.

• Σιγουρευτείτε ότι έχετε επιλεγμένη την **Εισαγωγή εικόνων**.

- Στο πεδίο κάτω από τον πλοηγό συμβόλων δώστε το όνομα του συμβόλου που θέλετε να χρησιμοποιήσετε, π.χ. "παραλία", και πατήστε **Εύρεση συμβόλου**.

Για να προσθέσετε το σύμβολο στο κελί, πατήστε μια φορά πάνω στο σύμβολο και μετά πατήστε στο κελί, στο πλέγμα 'εικόνες'.

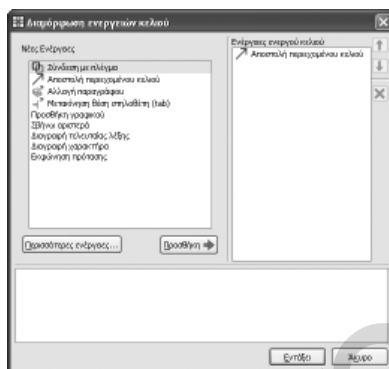
Συμπληρώστε το πλέγμα 'εικόνες' με διάφορες εικόνες και σύμβολα.

10. Προσθήκη ενεργειών στα κελιά εικόνων

Για να γίνεται προσθήκη των εικόνων στο έγγραφο, θα πρέπει να αλλάξουμε τις ενέργειες των κελιών στο πλέγμα 'εικόνες'.

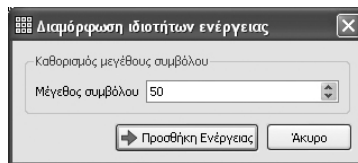
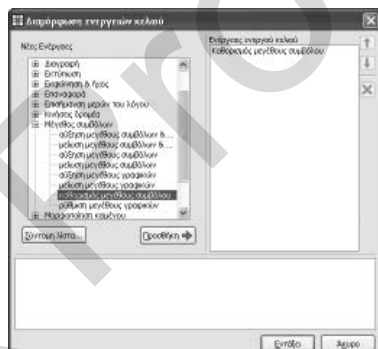

Σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου, επιλέξτε όλα τα κελιά του πλέγματος. Πατήστε δεξί κλικ και στο μενού που εμφανίζεται επιλέξτε **Διαμόρφωση ενεργειών επιλεγμένων κελιών...**. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσετε να αλλάξετε τις ενέργειες για όλα τα κελιά ταυτόχρονα.

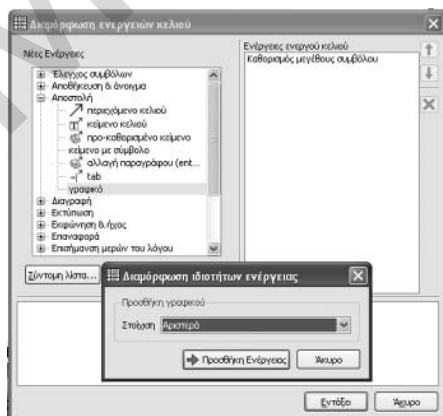

Δεν υπάρχει κείμενο για αποστολή στο έγγραφο, γι' αυτό θα χρησιμοποιήσουμε μια ειδική ενέργεια για την προσθήκη των εικόνων. Αφαιρέστε την ενέργεια **Προσθήκη κειμένου κελιού** από τη λίστα **Ενεργειών**.

Πριν προστεθεί μια εικόνα στο έγγραφο πρέπει να σιγουρευτούμε ότι η εικόνα αυτή έχει λογικό μέγεθος. Πατήστε στο κουμπί **Περισσότερες ενέργειες...**, και πατήστε διπλό κλικ στην ενέργεια **Μέγεθος συμβόλου** στη λίστα **Νέες ενέργειες** για επέκταση της ομάδας επιλογών **Μέγεθος συμβόλου**. Επιλέξτε **Καθορισμός μεγέθους γραφικού** και προσθέστε το στη λίστα **Ενέργειες κελιού**.

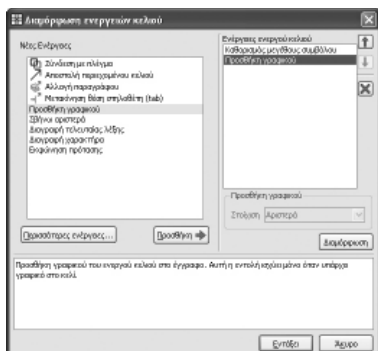
Στη λίστα **Ενέργειες κελιού**, επιλέξτε **Καθορισμός μεγέθους γραφικού**. Οι διάφορες επιλογές για αυτή την ενέργεια εμφανίζονται στο κάτω μέρος της λίστας. Πατήστε **Διαμόρφωση** και καθορίστε το μέγεθος των γραφικών σε "50".

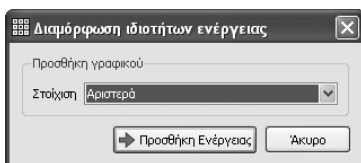
Τώρα μπορείτε να προσθέσετε τις εικόνες στο έγγραφο. Πατήστε **Σύντομη λίστα** για να επιστρέψετε στη βασική λίστα ενεργειών.

Επιλέξτε **Προσθήκη γραφικού** από τη λίστα **Νέες ενέργειες** και προσθέστε το στη λίστα **Ενέργειες ενεργού κελιού**.

Στο παράθυρο 'διαμόρφωση ιδιοτήτων ενέργειας' που εμφανίζεται καθορίστε τη στοίχιση για την **Προσθήκη γραφικού** "Αριστερά". Σε αυτό το παράδειγμα θέλουμε τις εικόνες να εμφανίζονται στα αριστερά της πρότασης.

Πατήστε **Εντάξει** για να αποθηκεύσετε τις αλλαγές και να κλείσετε το παράθυρο **Διαμόρφωση ενεργειών κελιού**.

ΥΠΟΔΕΙΞΗ:

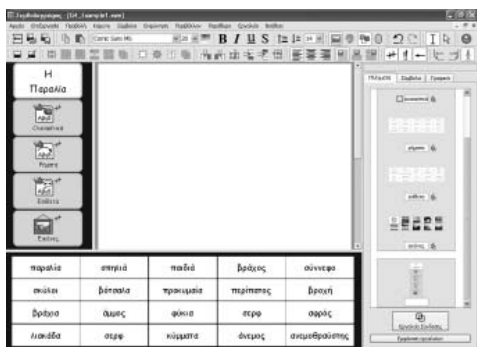
Όταν ψάχνετε στις **Νέες ενέργειες** και στη λίστα **Ενέργειες ενεργού κελιού**, θα δείτε ότι για κάθε ενέργεια που επιλέγετε με το ποντίκι, δίνεται μια περιγραφή στο κάτω μέρος του παραθύρου **Διαμόρφωση ενεργειών κελιού**.

11 Σύνδεση πλεγμάτων

Πρέπει να συνδέσουμε τα κελιά στο πλέγμα 'μενού' με τα πλέγματα λεξιλόγιο και εικόνες.

Πατήστε πάνω στην καρτέλα **Πλέγματα** στον πλαϊνό πίνακα έτσι ώστε να εμφανιστεί η προβολή πλεγμάτων. Αν θέλετε, μπορείτε να ονομάσετε τα πλέγματα για να είναι ευκολότερο να τα αναγνωρίζετε.

Αλλάζετε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου.

Οι συνδέσμοι δημιουργούνται σύροντας το εικονίδιο σύνδεσης από το κελί στο αντίστοιχο πλέγμα (στην προβολή πλεγμάτων).

Μόλις δημιουργηθεί ένας σύνδεσμος, το αντίστοιχο κελί αλλάζει χρώμα, το εικονίδιο σύνδεσης γίνεται έντονο, και στην προβολή πλεγμάτων εμφανίζεται ένα εικονίδιο δίπλα από την καρτέλα του πλέγματος το οποίο δηλώνει ότι υπάρχει σύνδεσμος. Στην εικόνα φαίνεται το παράδειγμα του πλέγματος **'Ουσιαστικά'**.

Επιλέξτε το κελί **"Ουσιαστικά"** στο πλέγμα 'μενού' και σύρετε το εικονίδιο σύνδεσης στο πλέγμα 'ουσιαστικά' στην προβολή πλεγμάτων.

Κάνετε το ίδιο και για τα πλέγματα **'Ρήματα'**, **'Επίθετα'** και **'Εικόνες'**.

Δε θέλουμε το κείμενο "Ουσιαστικά", "Επίθετα" ή "Εικόνες" να προστίθεται στο έγγραφο, έτσι πρέπει να επιλέξουμε αυτά τα 4 κελιά στο πλέγμα μενού, και να διαμορφώσουμε για άλλη μια φορά τις **Ενέργειες Κελιού** και να αφαιρέσουμε την ενέργεια **Προσθήκη περιεχομένων κελιού**.

12 Καθορισμός του τύπου του εγγράφου

T Αφού στη δραστηριότητα αυτή δε χρησιμοποιούνται σύμβολα, θα πρέπει να ρυθμίσουμε το έγγραφο ώστε να ανταποκρίνεται σε αυτό. Σε θέση εισαγωγής κειμένου, κάνετε κλικ στο έγγραφο και μετά πατήστε στο εικονίδιο Εμφάνιση/απόκρυψη συμβόλων για απόκρυψη (δηλ. μόνο κείμενο).

Μπορείτε επίσης να ρυθμίσετε τον τύπο και το μέγεθος της γραμματοσειράς. Γράψετε μια λέξη, επιλέξτε την και κάνετε τις αλλαγές που θέλετε στο κείμενό σας. Διαγράψετε τη λέξη και Αποθηκεύστε το περιβάλλον.

Αποθηκεύστε και δοκιμάστε τη δραστηριότητα σας.

Νέες δεξιότητες που αποκτήθηκαν σε αυτή τη δραστηριότητα

- Δημιουργία περιβάλλοντος με περισσότερα από ένα πεδία δράσης.
- Δημιουργία πλεγμάτων μόνο για κείμενο.
- Αλλαγή της εμφάνισης πλέγματος.
- Διαγραφή κελιών από ένα πλέγμα.
- Προσθήκη εικόνων σε ένα πλέγμα.
- Συνδεση πλεγμάτων.
- Χρήση πιο σύνθετων ενεργειών πλέγματος.

B3. Σάρωση και χρήση διακόπτη

Στο Συμβολογράφο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διακόπτη με σάρωση, συνδέοντας τον υπολογιστή σας με τον κατάλληλο USB προσαρμογέα διακόπτη. Με αυτό τον προσαρμογέα θα ρυθμιστεί ο υπολογιστής ούτως ώστε να παίρνει συγκεκριμένες εντολές με το πάτημα το διακόπτη. Στο συμβολογράφο μπορείτε να επιλέξετε τις εντολές ανάλογα με το είδος του προσαρμογέα που χρησιμοποιείτε. Αυτές οι εντολές αντιστοιχούν και σε πλήκτρα του πληκτρολογίου, και έτσι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ελέγξουν αυτή τη λειτουργία της προσβασιμότητας με διακόπτη, έστω και αν δεν έχουν διακόπτες. Πρέπει να επιλέξετε εντολές που δεν χρειάζονται σε άλλες λειτουργίες του Συμβολογράφου στη δημιουργία εγγράφων.

B3.1 Ρύθμιση φωτεινής σάρωσης για διακόπτη

Από το μενού *Εργαλεία* επιλέξετε *Προσβασιμότητα* και μετά *Επιλογές διακόπτη*....

Patήστε εδώ για να επιλέξετε το χρώμα της φωτεινής ένδειξης της σάρωσης.

Επιλέξτε ένα ή δύο διακόπτες.

Καθορίστε το είδος της σάρωσης. Βλπ. μέρος B3.2 Είδη σάρωσης.

Patήστε εδώ για ενεργοποίηση/απενεργοποίηση της ηχητικής σάρωσης.

Patήστε εδώ για να αποθηκεύσετε τις ρυθμίσεις σας ως προεπιλεγμένες.

Όταν η ηχητική σάρωση ακούγεται, η φωτεινή ένδειξη σάρωσης αλλάζει χρώμα αφού απενεργοποιείται στιγμιαία. Πατείστε εδώ για να καθορίσετε αυτό το χρώμα.

Για τη χρήση ενός διακόπτη ρυθμίστε την ταχύτητα σάρωσης από εδώ.

Ο προσαρμογέας διεπαφής διακόπτη θα δώσει τις αντίστοιχες εντολές στο πάτημα του διακόπτη. Επιλέξτε την εντολή (πληκτρολογίου) ανάλογα με τον προσαρμογέα διεπαφής που χρησιμοποιείτε.

Επιλογές Διακόπτη

Ένδειξη Σάρωσης

Χρώμα: [Color Picker]

Σάρωση

Οριζόντια σάρωση

Κάθετη σάρωση

Σάρωση Σπήλης/Γραμμής

Σάρωση Γραμμής/Σπήλης

Ακουστική Σάρωση

Επιλογή

Χρώμα ένδειξης ήχου σάρωσης: [Color Picker]

Αποθήκευση ως προεπιλεγμένων

Εισαδος από Πληκτρολόγιο

Ρυθμίσεις Διακόπτη

Δύο διακόπτες

Ένας διακόπτης

Ρυθμός σάρωσης (δευτερ.): 1,0

Σάρωση: Down

Επιλογή: Up

Εντάξει

Άκυρο

Μπορείτε να αποθηκεύσετε τις ρυθμίσεις για κάθε χρήστη ξεχωριστά, ούτως ώστε ο κάθε χρήστης να μπορεί να ενεργοποιεί το δικό του περιβάλλον διεπαφής, με τις δικές του ρυθμίσεις χρήσης του διακόπτη. Βλπ. Έντυπο Αναφοράς 6 (Reference sheet R6, Adding an interface button to the launcher).

B3.2 Είδη σάρωσης

---

1. Οριζόντια σάρωση.

Η φωτεινή ένδειξη σάρωσης κινείται οριζόντια (σε κάθε γραμμή) και μετά το τελευταίο κελί της μιας γραμμής μετακινείται στα αριστερά, στην αρχή της επόμενης γραμμής.

2. Κάθετη σάρωση.

Η φωτεινή ένδειξη σάρωσης κινείται κάθετα (σε κάθε στήλη) και μετά το τελευταίο κελί της μιας στήλης μετακινείται στα κελιά πάνω, στην αρχή της επόμενης στήλης.

3. Σάρωση στήλης/γραμμής.

Η ένδειξη σάρωσης φωτίζει αρχικά ολόκληρη τη στήλη και μετακινείται στην επόμενη στήλη, με ένα ήχο “μπιπ”. Όταν γίνει μια επιλογή στήλης με το διακόπτη, τότε η ένδειξη φωτίζει το κάθε κελί της στήλης που επιλέγηκε. Μετά το τελευταίο κελί της στήλης η ένδειξη σάρωσης εξαφανίζεται και ακούγεται ένα διπλό “μπιπ”. Με το πάτημα του διακόπτη σε εκείνη τη φάση, συνεχίζει η σάρωση ολόκληρων των στηλών, σε περίπτωση που η επιλογή της συγκεκριμένης στήλης ήταν τυχαία. Αλλιώς η σάρωση συνεχίζει στα κελιά από την αρχή της επιλεγμένης στήλης.

4. Σάρωση γραμμής/στήλης.

Η ένδειξη σάρωσης φωτίζει αρχικά ολόκληρη γραμμή και μετακινείται στην επόμενη γραμμή, με ένα ήχο “μπιπ”. Όταν γίνει μια επιλογή στήλης με το διακόπτη, τότε η ένδειξη φωτίζει το κάθε κελί της γραμμής που επιλέγηκε. Μετά το τελευταίο κελί δεξιά της γραμμής, η ένδειξη σάρωσης εξαφανίζεται και ακούγεται ένα διπλό “μπιπ”. Με το πάτημα του διακόπτη σε εκείνη τη φάση, συνεχίζει η σάρωση ολόκληρων των γραμμών, σε περίπτωση που η επιλογή της συγκεκριμένης γραμμής ήταν τυχαία. Αλλιώς η σάρωση συνεχίζει στα κελιά από την αρχή της επιλεγμένης γραμμής.

Τα είδη αυτά σάρωσης μπορούν να εφαρμοστούν σε κανονικά πλέγματα. Μπορείτε να εφαρμόσετε σάρωση και σε διαφορετικά πλέγματα και αντικείμενα σε δίσκους και πεδία δράσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να καθορίσετε τη σειρά της σάρωσης με το χέρι, καθώς ο υπολογιστής δεν έχει πληροφορίες για το πως θα ήταν λογικό αυτό να γίνει ανάλογα με τη διάταξη των πλεγμάτων σας και των αντικειμένων στο πεδίο δράσης. Βλπ. μέρος B3.4 Ρυθμίσεις μετά την επιλογή (κανονικά πλέγματα) σελ.75

B3.3 Ακουστική Σάρωση

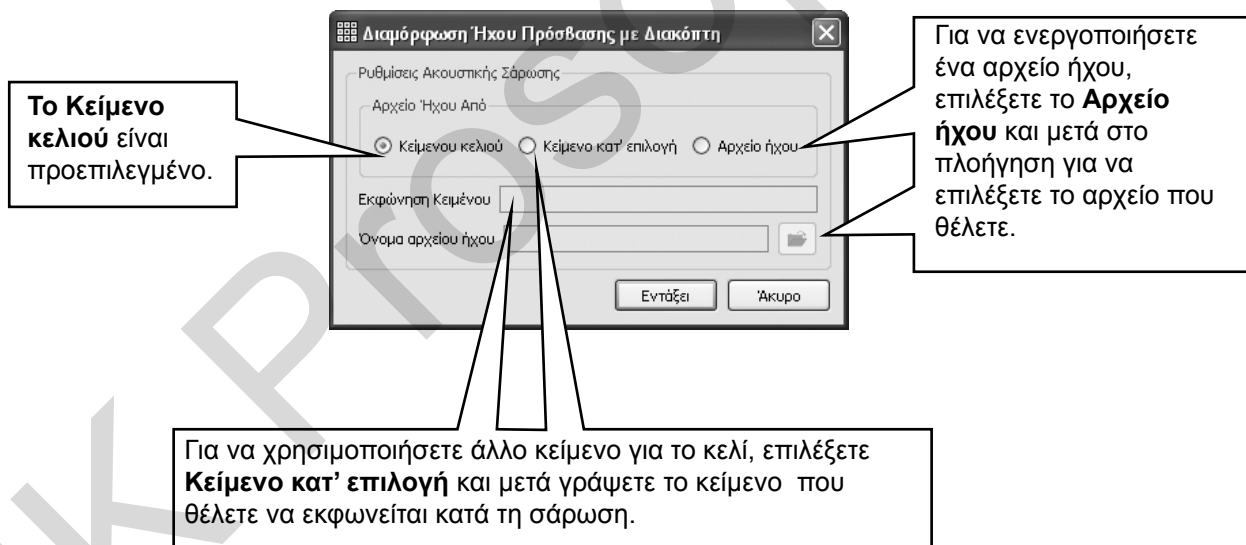
Είναι προκαθορισμένο, η **ακουστική σάρωση** να εκφωνεί το κείμενο που φαίνεται στο κάθε κελί. Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει κείμενο στα κελιά, ή γενικά θέλετε μια άλλη ρύθμιση. Μπορείτε να καθορίσετε το περιεχόμενο της εκφώνησης της **ακουστικής σάρωσης**, ή να καθορίσετε ένα αρχείο ήχου ως ακουστική σάρωση/ανατροφοδότηση.

Σιγουρευτείτε ότι είστε στο περιβάλλον **Σχεδιασμού** και πατήστε το πλήκτρο **F2** (αν χρειάζεται) για να αλλάξετε σε θέση **επεξεργασίας αντικειμένου**. Επιλέξτε το κελί ώστε να γίνει γκρίζο και με δεξί κλικ εμφανίστε το μενού επεξεργασίας του κελιού.

Επιλέξτε **Διαμόρφωση ήχου ακουστικής σάρωσης για το επιλεγμένο κελί...**

Εμφανίζεται το ακόλουθο παράθυρο:

Οι αλλαγές στις επιλογές της Ακουστικής σάρωσης θα εφαρμοστούν και για το πάτημα του δεξί-κλικ στη θέση **επεξεργασίας κειμένου**.

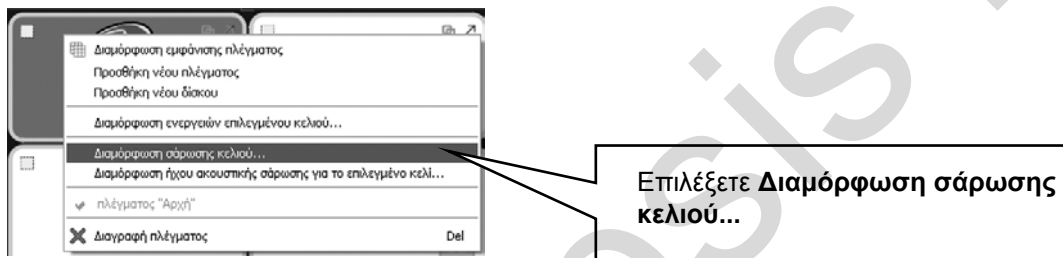
B3.4 Ρυθμίσεις μετά την επιλογή (κανονικά πλέγματα)

Μετά την επιλογή ενός κελιού σε ένα κανονικό πλέγμα, η φωτεινή ένδειξη σάρωσης μετακινείται στο επόμενο κελί. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό δεν είναι πολύ βολικό για ένα χρήστη με διακόπτη, οπότε δίνονται και οι ακόλουθες επιλογές:

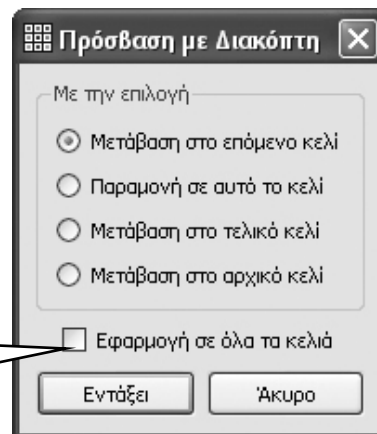
- Παραμονή σε αυτό το κελί
- Μετάβαση στο τελευταίο κελί
- Μετάβαση στο αρχικό κελί

Για να αλλάξετε τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις σιγουρευτείτε ότι είστε σε θέση επεξεργασίας αντικειμένου. Πρώτα επιλέξτε το κελί (ή το σύνολο των κελιών) τα οποία θέλετε να αλλάξετε. Με το δεξι-κλικ πατήστε οπουδήποτε στο πλέγμα για να εμφανιστεί το σχετικό μενού.

Θα παρουσιαστεί το ακόλουθο παράθυρο.

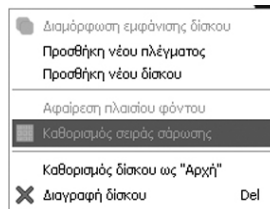

Οι ρυθμίσεις θα εφαρμοστούν σε όλα τα επιλεγμένα κελιά ή σε ολόκληρο το πλέγμα, αν επιλέξετε **Εφαρμογή σε όλα τα κελιά**.

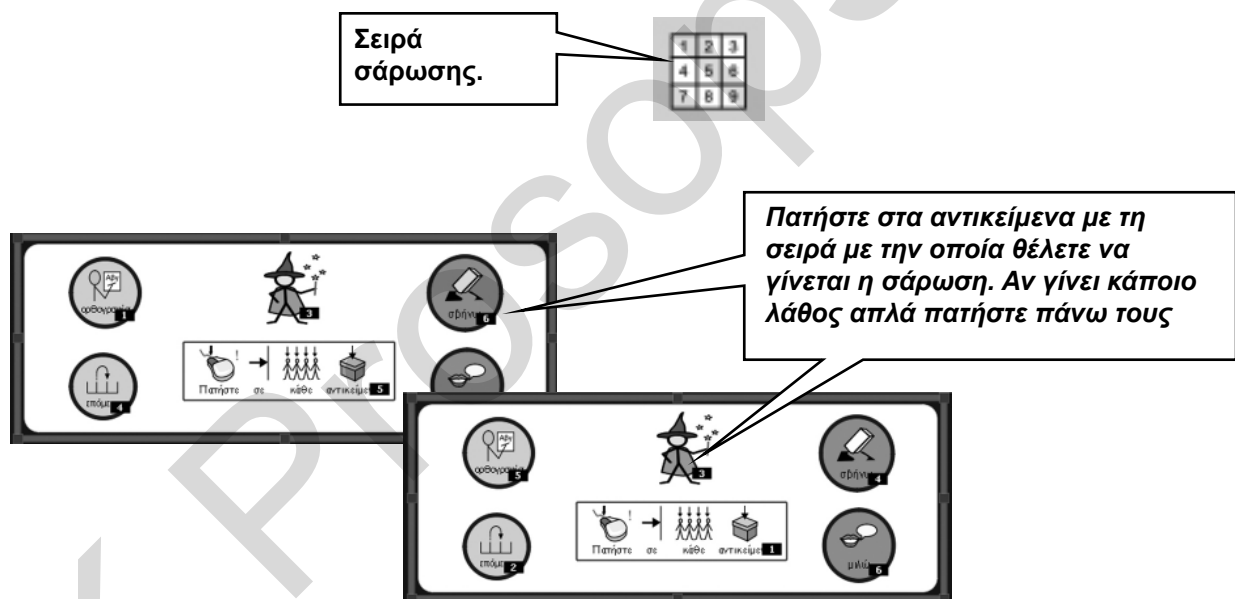

B3.5 Ρύθμιση της σειράς σάρωσης

Η σειρά σάρωσης των αντικειμένων σε ένα δίσκο πρέπει να καθοριστεί κατά τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος. Παρόλο που υπάρχει μια προεπιλεγμένη σειρά σάρωσης στο πρόγραμμα, αυτή μπορεί να μην είναι κατάλληλη για το δικό σας περιβάλλον. Για να καθορίσετε τη σειρά σάρωσης πατήστε δεξί κλικ στο δίσκο (σε θέση **επεξεργασίας αντικειμένου**) και επιλέξτε **σειρά κελιών**. Μπορείτε επίσης να προσθέσετε το σχετικό εικονίδιο στη γραμμή εργαλείων αν το χρησιμοποιείτε συχνά. Βλπ Έντυπο Αναφοράς 6, σελ. 7 (Reference sheet 6).

Το κάθε αντικείμενο στο δίσκο θα πάρει ένα αριθμό, ο οποίος δηλώνει την προεπιλεγμένη σειρά σάρωσης - που είναι η σειρά με την οποία τοποθετήθηκαν τα αντικείμενα στο δίσκο.

Όταν τελειώσετε πατήστε έξω από το δίσκο.

Γ. Σύμβολα

Γ1. Θέματα συμβολισμού

1. Επιλέγοντας την πιο κατάλληλη απεικόνιση

Πολλές λέξεις μπορεί να έχουν διαφορετικό νόημα ή χροιά. Είναι σημαντικό να επιλέξετε το κατάλληλο σύμβολο που να εκφράζει το νόημα που θέλετε να δώσετε. Ο έξυπνος συμβολισμός στο Συμβολογράφο θα βοηθήσει εντοπίζοντας τα μέρη του λόγου. Για παράδειγμα η λέξη 'γιατί' είναι ερωτηματικό (στην αρχή της πρότασης/ερώτησης) αλλά είναι επίσης αιτιολογικός σύνδεσμος, ο οποίος έχει τη σημασία του επειδή.

Ο 'έξυπνος' συμβολισμός εντοπίζει τη γραμματική δομή μιας πρότασης και όπου είναι δυνατόν, το πρόγραμμα δίνει το κατάλληλο σύμβολο.

Στις πιο κάτω προτάσεις φαίνεται η διαφορά στο συμβολισμό της λέξης 'γιατί' ανάλογα με το μέρος του λόγου και τη θέση που έχει σε κάθε πρόταση, όπως αυτός γίνεται 'έξυπνα' από το πρόγραμμα.

Παρόλα αυτά, όταν πρόκειται για διαφορετικό νόημα στο ίδιο μέρος του λόγου, όπου δεν μπορεί να γίνει γραμματικός διαχωρισμός, τότε πρέπει να κάνετε εσείς την επιλογή μεταξύ των διαφορετικών συμβόλων που δίνει το πρόγραμμα. Π.χ. η λέξη 'οδηγός' είναι ουσιαστικό, αλλά μπορεί να σημαίνει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα ανάλογα με τα συμφραζόμενα:

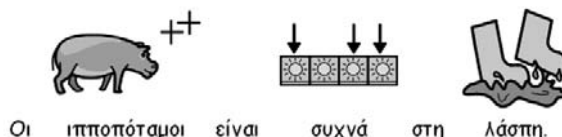
2. Επίπεδα συμβολισμού

Υπάρχουν διάφορες απόψεις για το ποιο μπορεί να είναι το κατάλληλο επίπεδο συμβολισμού κειμένου.

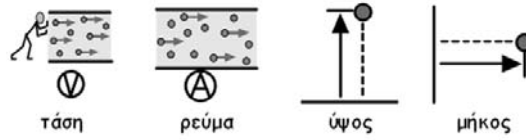
Παρόλα αυτά υπάρχουν δύο βασικοί τύποι χρήσης συμβόλων:

- όπου ο αναγνώστης βασίζεται στα σύμβολα για να πάρει πληροφορίες.
- όπου ο αναγνώστης παίρνει τις βασικές πληροφορίες από το γραπτό κείμενο, αλλά υποστηρίζεται από σύμβολα για την αναπαράσταση βασικών εννοιών, ή συγκεκριμένο λεξιλόγιο.

Ο αναγνώστης μπορεί να βασίζεται στα σύμβολα, πιθανόν γιατί αντιμετωπίζει γνωστικές δυσκολίες οι οποίες κάνουν δύσκολη την αποκωδικοποίηση του κειμένου, ή επειδή αντιμετωπίζει γενικά σοβαρές δυσκολίες στη γλώσσα. Σε αυτή την περίπτωση δεν χρειάζεται να αναπαρασταθεί κάθε λέξη με ένα σύμβολο, αλλά είναι σημαντικό να αναπαραστήσουμε όλες τις λέξεις κλειδιά για το νόημα της πρότασης.

Στις περιπτώσεις που ο αναγνώστης διαβάζει αρκετά καλά το γραπτό κείμενο τα σύμβολα έχουν υποστηρικτικό αλλά ουσιαστικό ρόλο, και μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να αναπαραστήσουν συγκεκριμένο λεξιλόγιο για κατανόηση συγκεκριμένων εννοιών. Για παράδειγμα ένας μαθητής που μελετά τον ηλεκτρισμό, μπορεί να διαβάζει τις λέξεις, να μπορεί να δημιουργεί ένα απλό κύκλωμα, αλλά να εξακολουθεί να μπερδεύει κάποιες έννοιες όπως η ένταση και η τάση του ηλεκτρικού ρεύματος. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα σύμβολα υπενθυμίζουν στον αναγνώστη την έννοια πίσω από τη λέξη.

Γ2. Πέντε χρυσοί κανόνες

Οποιοδήποτε επίπεδο υποστήριξης και αν χρησιμοποιήσετε, οι ακόλουθοι πέντε χρυσοί κανόνες είναι βοηθητικοί:

1. Διάταξη = Σημεία στίξης

Ένας αναγνώστης συμβόλων πιθανόν να μην προσέξει τα σημεία στίξης, γι' αυτό και είναι σημαντικό να το επιτύχεται αυτό με τη διάταξη του εγγράφου. Μην ενώνετε ποτέ δύο προτάσεις. Το ιδανικό είναι να κρατάτε κάθε πρόταση σε μία ξεχωριστή γραμμή. Αν θα πρέπει να συνεχίσετε αφήστε ικανοποιητικό διάστημα (όσο θα άφηνε ένας ομιλητής) ή συνδέστε τις προτάσεις με το 'και'.

Παράδειγμα 1α. Λανθασμένη διάταξη για ένα αναγνώστη συμβόλων.

Παράδειγμα 1β. Ορθή διάταξη.

2. Επιλογή συμβόλων με προσοχή

Πολλές λέξεις έχουν περισσότερες από μια σημασίες, γι' αυτό και συχνά υπάρχουν εναλλακτικά σύμβολα. Ο Συμβολογράφος σας επιτρέπει να δείτε αυτές τις εναλλακτικές εισηγήσεις, ώστε να επιλέξετε με προσοχή την κατάλληλη. Σε κάποιες περιπτώσεις οι διαφορές στο νόημα είναι πολύ λεπτές.

Παράδειγμα 2α. Σημαντική διαφορά στο νόημα των λέξεων.

Παράδειγμα 2β. Πιο λεπτή διαφορά των εναλλακτικών εισηγήσεων.

Δουλεύω = δουλειά γραφείου

(Μου αρέσει να γράφω έξω στον κήπο)

Δουλεύω = χειρωνακτική εργασία

(Μου αρέσει η κηπουρική)

Δουλεύω = λειτουργία

(Ο υπολογιστής μου δε λειτουργεί)

3. Αφαίρεση αφηρημένων συμβόλων

Δεν είναι όλα τα σύμβολα αναγκαία, ιδιαίτερα για ανθρώπους που τώρα αρχίζουν να δουλεύουν με σύμβολα. Οι πιο αφηρημένες έννοιες όπως τα άρθρα 'ο', 'η', κτλ., το μόριο 'αν', το 'αλλά' και το 'έτσι' μπορούν να αφαιρεθούν. Για όσους αναγνώστες δεν είναι εξοικιωμένοι με τα σύμβολα, μόνο οι βασικές έννοιες πρέπει να συμβολίζονται. Οι πιο αφηρημένες έννοιες πρέπει να διδαχθούν.

4. Διαβάστε ξανά τα σύμβολα

Είναι σημαντικό όλες οι βασικές πληροφορίες-έννοιες σε ένα κείμενο να συμβολίζονται. Όταν τελειώσετε με το συμβολισμό, διαβάστε ξανά τις λέξεις που έχετε συμβολίσει. Κρύψτε τις λέξεις και προσπαθήστε να δείτε το νόημα από τα σύμβολα. Καταλαβαίνετε το βασικό νόημα;

5. Μην αναμιγνύεται διαφορετικά συστήματα συμβόλων.

Υπάρχουν διαφορετικά συστήματα συμβόλων. Αν γνωρίζεται καλά δύο συστήματα και τη δομή τους τότε δεν υπάρχει πρόβλημα αν χρησιμοποιήσετε ταυτόχρονα και τα δύο. Αν όχι, τότε αποφεύγετε την ανάμειξή τους γιατί μπορεί να αναπαριστούν τις έννοιες εντελώς διαφορετικά.

Γ3. Το σύστημα συμβόλων της Widgit (Widgit Literacy Symbols)

Το σύστημα συμβόλων της Widgit (Widgit Literacy Symbols - WLS) αναπτύχθηκε ιδιαίτερα για τη στήριξη της αναγνωστικής ικανότητας και το αλφαριθμητισμού. Παλαιότερα γνωστά ως Widgit Rebus, τα σύμβολα έχουν καθαρή σχηματική δομή στο περισσότερο από το λεξιλόγιο, έχουν σχεδιαστεί με απλό τρόπο και μειωμένες λεπτομέρειες, για να μειώνουν τον οπτικό φόρτο της σελίδας, και έχουν επιλογές επισήμανσης γραμματικών στοιχείων τα οποία μπορεί να βοηθούν τους αναγνώστες και συγγραφείς.

Ενώ πολλά από τα σύμβολα αναγνωρίζονται εύκολα από τον καθένα, κάποια άλλα πρέπει να διδαχθούν. Χρησιμοποιώντας κοινά και σταθερά κριτήρια τα WLS έχουν στόχο να απλοποιήσουν την εκμάθησή τους.

Περιγραφή του σχήματος και των αρχών σχεδιασμού των συμβόλων Widgit

Οι ακόλουθες είναι βασικές αρχές σχεδιασμού των συμβόλων:

Κτίρια:

Υπάρχουν δύο είδη κτιρίων: τα συνηθισμένα και τα μεγάλα κτίρια. Με αυτό τον τρόπο ξεχωρίζουμε τα κτίρια μεταξύ ενός μπακάλικου και μιας υπεραγοράς, μια κλινική και ενός νοσοκομείου.

καφετέρια   μπαρναρία   τράπεζα   κλινική   νοσοκομείο   σταθμός λεωφορείων

Δωμάτια:

Τα δωμάτια είναι τετράγωνα. Αυτό επιτρέπει το διαχωρισμό μεταξύ μιας βιβλιοθήκης ως ξεχωριστό κτίριο από μια βιβλιοθήκη ως δωμάτιο σε ένα σχολείο, ή ενός εστιατορίου από μια τραπεζαρία.

καθιστικό   κουζίνα   τραπεζαρία   γραφείο   δωμάτιο αισθητηριακής ανάπτυξης

Καταστήματα:

Γενικά το κατάστημα είναι ένα κτίριο με μια ταμειακή μηχανή. Τα διάφορα είδη καταστημάτων έχουν την ταμειακή μηχανή και μια ένδειξη των ειδών που εμπορεύονται (μέγιστος αριθμός 3 είδη).

περίπτερο   κατάστημα ρούχων   ανθοπωλείο   φυτώριο   υπεραγορά

Επιχειρήσεις και οργανισμοί:

Ένας οργανισμός ή ένα ίδρυμα μοιάζει με ένα κτίριο, αφού αποτελείται από ένα ενιαίο κλειστό σχήμα, αλλά σε σχήμα αψίδας δηλώνοντας την προστατευτική του οντότητα. Μια επιχείρηση έχει το ίδιο σχήμα με χρηματικό σύμβολο συνδεδεμένο στην αψίδα.

καταφύγιο ζώων   ίδρυμα   εκδότης   ΑΗΚ   τηλεφωνική εταιρεία

Ομάδες, συλλογές και θέματα:

Οι αγκύλες χρησιμοποιούνται για να δώσουν την έννοια του 'αφορά' υπό τη σημασία της ομάδας ανθρώπων, ή αντικειμένων, ή στην περίπτωση του θέματος, την ομάδα ιδεών γύρω από ένα θέμα.

ζώα πουλιά συλλογή ομάδα επιτροπή γεωγραφία επιστήμη

Άτομα και εργασίες:

Οι άνθρωποι και οι εργασίες τους αναπαριστώνται από μια ανθρώπινη φιγούρα και μια σχετική ένδειξη της εργασίας. Ο πληθυντικός αριθμός για πολλές εργασίες συνήθως παρουσιάζεται με περισσότερες από μια φιγούρες ή με τον προσδιορισμό του πληθυντικού αριθμού.

υδραυλικός κρεοπώλης ψωμάς καλλιτέχνης μάγειρας γεωργός δικηγόρος

Μονόγραμμα και μη φιγούρες:

Οι άνθρωποι παριστάνονται συνήθως με μονόγραμμα φιγούρες, χωρίς φύλο ή πολιτισμική προέλευση. Υπάρχουν περιπτώσεις που χρειάζεται η αναπαράσταση με ολόκληρες ανθρώπινες φιγούρες, για να δοθεί έμφαση, π.χ. μεταξύ ενήλικα και παιδιού, ή συγκεκριμένων ενεργειών όπως η αγκαλιά, που δεν μπορούν να δοθούν με μονόγραμμα φιγούρες.

άτομο άντρας υδραυλικός ενήλικας παιδί φίλος αγκαλιά

Οικογένεια:

Ο κύκλος δίνει την έννοια του 'ανήκω'. Η μητέρα είναι μια γυναικεία φιγούρα σε ένα κύκλο (η δική μου γυναίκα) και η σύζυγος είναι το ίδιο με μια καρδούλα. Η φιλενάδα έχει την καρδούλα αλλά όχι τον κύκλο.

Η αδελφή και ο αδελφός χρωματίζονται και παρουσιάζονται με ένα αδελφάκι χωρίς φύλο στον κύκλο, για έμφαση στο στόχο. Τα μέλη της ευρύτερης οικογενείας αναπαριστώνται με ένα κύκλο με ανθρώπους μέσα για να φαίνεται η σχέση τους με την οικογένεια. Η όχι εξ' αίματος συγγένειες (π.χ πατριός) δίνονται με ένα διακεκομμένο κύκλο.

μητέρα σύζυγος φιλενάδα αδελφή αδελφός θεία ανιψιά

Αντωνυμίες:

Συμβολίζονται δύο ειδών αντωνυμίες: προσωπικές και κτητικές.

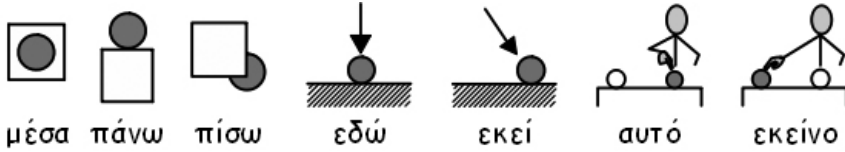
Προσωπικές αντωνυμίες: το χέρι της φιγούρας τελειώνει με βέλος δείχνοντας το αντίστοιχο πρόσωπο. Στις κτητικές αντωνυμίες τελειώνει με ένα μικρό κύκλο ο οποίος δηλώνει τη σφικτή γροθιά.

εγώ δικό μου εσύ δικό σου αυτός δικό του

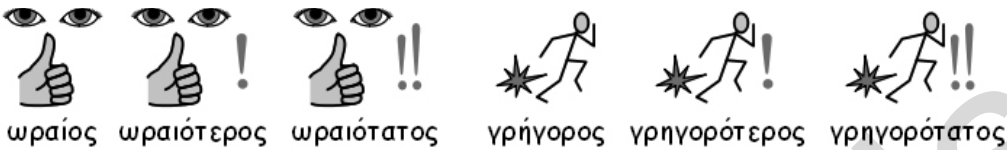
Προθέσεις και επιρρήματα:

Ο στόχος χρωματίζεται με γκριζο/κόκκινο.

Συγκριτικά:

Τα συγκριτικά των επιθέτων χρησιμοποιούνται σε υψηλότερα επίπεδα λεξιλογίου. Αν και έχουν δοκιμαστεί διαφορετικές λύσεις, στο παρόν στάδιο χρησιμοποιούνται τα θαυμαστικά: ένα μικρό για το συγκριτικό βαθμό και δύο μικρά για τον υπερθετικό. Η εμπειρία μας έδειξε ότι αυτό είναι χρήσιμο για τους χρήστες που κατανοούν ή διδάσκονται τη σύγκριση, ενώ αγνοείται από τους υπόλοιπους.

Χρόνος:

Για την έκφραση του χρόνου το πρόγραμμα χρησιμοποιεί το ρολόι με διαφοροποιήσεις. Αρχικά υπήρξε μεγάλη συζήτηση κατά πόσο για τέτοιες αναπαραστάσεις θα χρησιμοποιούσαμε ρολόι με δείκτες, το οποίο πιθανόν να παραπλανούσε δείχνοντας συγκεκριμένη ώρα. Αλλά χωρίς δείκτες δεν έδινε την αίσθηση της χρονικής έννοιας. Οπότε επιλέγηκε τελικά το ρολόι με δείκτες δείχνοντας μια ώρα που δεν αναγνωρίζεται εύκολα, ώστε ο αναγνώστης δεν εστιάζεται στην ώρα, αλλά στη χρονική έννοια.

Χρόνοι:

Οι παρελθοντικοί χρόνοι δηλώνονται με ένα βελάκι που δείχνει πίσω και οι μελλοντικοί χρόνοι με ένα ρολόι και βελάκι που δείχνει μπροστά (για το θα).

Πληθυντικός αριθμός:

Ο πληθυντικός αριθμός δηλώνεται με ++. Σε κάποιες περιπτώσεις δίνεται και η δυνατότητα παρουσίασης του πληθυντικού με περισσότερα από ένα αντικείμενα (για αναγνώστες που δυσκολεύονται με πιο αφηρημένους συμβολισμούς). Επίσης υπάρχει η δυνατότητα απόκρυψης του προσδιορισμού.

Άρνηση:

Η άρνηση γενικά εκφράζεται με το σύμβολο του 'δεν' και 'μην' (ένας απαγορευτικός κύκλος και ένα μεγάλο κόκκινο X). Σε κάποιες πιο συνηθισμένες εκφράσεις όπως "δε θέλω", "δεν ξέρω" κτλ παρουσιάζεται με μια κόκκινη διαγώνια γραμμή πάνω από το σύμβολο. (Σημ. στα ασπρόμαυρα σύμβολα η κόκκινη γραμμή δεν είναι εμφανής).

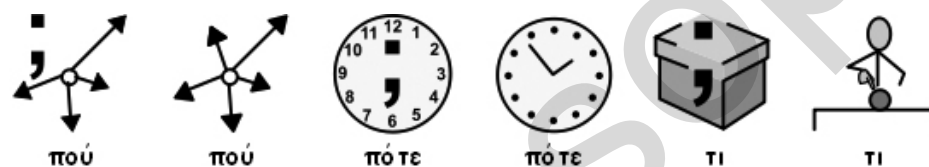
Ιατρικά σύμβολα:

Οι σύμβουλοί μας ζήτησαν τη διαφοροποίηση μεταξύ επιπέδων επαγγελματιών. Έτσι για παράδειγμα ο οδοντίατρος έχει κόκκινο σταυρό και η βοηθός (νοσοκόμα) άσπρο.

Ερωτηματικές και μη ερωτηματικές λέξεις:

Όταν οι λέξεις χρησιμοποιούνται για ερώτηση τότε τα σύμβολα έχουν ένα ερωτηματικό (;), ενώ όταν πρόκειται για άλλη χρήση των συνδέσμων οι ίδιες λέξεις αναπαριστώνται με άλλο σύμβολο.

Θαυμαστικά:

Το θαυμαστικό χρησιμοποιείται επίσης για έμφαση ή βαθμό σημαντικότητας. Όπως για παράδειγμα το "καλό" και το "εξαιρετικό". Επίσης το μικρό θαυμαστικό μετά από ένα ρήμα δηλώνει προστακτική (π.χ. φάγε).

Άλλα στοιχεία:

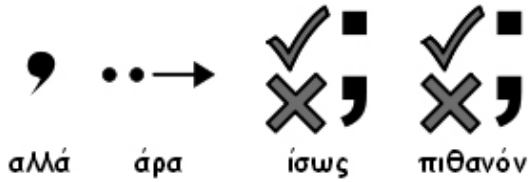
Βοήθεια: Το χέρι βοήθειας εφαρμόζεται σε διάφορες φιγούρες και αντικείμενα για να δηλώσει την έννοια της βοήθειας ή στήριξης.

Το αστέρι δηλώνει την έννοια του 'ξεχωριστού' & του "ειδικού".

Μη-εικονικά στοιχεία:

Τα αφηρημένα σύμβολα παρουσιάζουν γενικά κάποιες δυσκολίες ως προς τις έννοιες, και δεν είναι απαραίτητα πάντοτε, ειδικά στις περιπτώσεις της βασικής επικοινωνίας με σύμβολα. Παρόλα αυτά, σε ένα ολοκληρωμένο συμβολικό γλωσσικό σύστημα ο σχεδιασμός τέτοιων συμβόλων δεν μπορεί να μη γίνει, γι αυτό και σχεδιάστηκαν όσο το δυνατό με μεγαλύτερη λογική. Είναι παραδεχτό ότι τέτοια σύμβολα πρέπει να διδαχθούν.

Μελλοντική ανάπτυξη

Το πρόγραμμα αυτό είναι μια συνεχώς εξελισσόμενη διαδικασία και νέα σύμβολα, ιδέες και προσεγγίσεις αναπτύσσονται καθώς αλλάζουν οι ανάγκες και οι απαιτήσεις της εκπαίδευσης και της επικοινωνίας.

Δ. Γλωσσάρι

Βάση επιλογών (Launcher) (Μέρος Α1. Εκκίνηση προγράμματος σελ.12)

Η βάση επιλογών (launcher) είναι μια οθόνη στην οποία υπάρχουν τα εικονίδια εκκίνησης του προγράμματος. Η βάση επιλογών έχει εικονίδια για την εκκίνηση του προγράμματος με διάφορες ρυθμίσεις και επίπεδα.

Γραφικά Εντολών (Command Graphic) (Μέρος Β. Γράφοντας με πλέγματα σελ.49)

Ένα γραφικό εντολής (command graphic) είναι μια εικόνα την οποία όταν πατήσουμε δίνει κάποια εντολή/ενέργεια στο έγγραφο/αρχείο.

Δίσκος (Tray) (Έντυπο αναφοράς 5 - Reference sheet R5 Trays and buttons)

Ένας δίσκος (tray) είναι ένας χώρος όπου μπορούμε να τοποθετήσουμε ομάδα αντικειμένων όπως κουμπιά (buttons), πεδία κειμένου (text boxes) και γραφικά εντολών (command graphics).

Έγγραφο (Document) (Το παράθυρο διάταξης γραφής σελ.9).

Το έγγραφο (ή αλλιώς το παράθυρο για γραφή) είναι η περιοχή όπου ο χρήστης μπορεί να γράφει κατευθείαν με το πληκτρολόγιο, και το οποίο δέχεται επίσης εντολές και υλικό από τα πλέγματα (grids).

Εκπαιδευτικός (Εισαγωγή – σελ.8)

Ο όρος εκπαιδευτικός χρησιμοποιείται με την ευρύτερη έννοια του δασκάλου, κηδεμόνα ή και γονιού ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιεί το πρόγραμμα για να δημιουργεί και να διαμορφώνει δραστηριότητες.

Θέση δοκιμής (Test-mode) (Μέρος Β2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής σελ.52)

Όταν δημιουργήσετε ένα περιβάλλον μπορείτε να το δοκιμάσετε πατώντας το εικονίδιο Play (Εκτέλεση).

Θέση εισαγωγής κειμένου (Text-mode) (Μέρος Β2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής σελ.52)

Όταν εργάζεστε με πλέγματα (grids) και πεδία δράσης (stages) στο σχεδιασμό (designer), η θέση εισαγωγής κειμένου (text-mode) χρησιμοποιείται για να γράψετε κείμενο στα κελιά του πλέγματος. Σύγκριση με τη θέση επεξεργασίας αντικειμένου (arrow-mode).

Θέση επεξεργασίας αντικειμένου (Arrow-mode) (Β2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής σελ.52)

Όταν εργάζεστε με πλέγματα (grids) και πεδία δράσης (stages), η θέση επεξεργασίας αντικειμένου (arrow-mode) χρησιμοποιείται σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, εκτός όταν εισάγετε κείμενο στα κελιά. Π.χ. για αλλαγή στο μέγεθος των κελιών, δημιουργία συνδέσμων, αλλαγή στην εμφάνιση των κελιών, κτλ. Σύγκριση με θέση εισαγωγής κειμένου (text-mode).

Καθοδηγητές (Leading) (Μέρος Α3.5 Στοίχιση παραγράφου, διάστημα λέξεων και γραμμών σελ.24)

Μπορείτε να αλλάξετε το διάστημα μεταξύ λέξεων και συμβόλων, καθώς και το διάστημα μεταξύ των γραμμών και των παραγράφων στο έγγραφο. Αυτά τα επιπρόσθετα διαστήματα ονομάζονται καθοδήγηση (leading).

Κελί (Cell) (Section Β. Γράφοντας με πλέγματα σελ.49)

Ένα κελί (cell) είναι μια οντότητα μέσα σε ένα πλέγμα (grid). Συνήθως το κελί (cell) έχει πλαίσιο και περιέχει κείμενο και σύμβολα τα οποία μπορούν να προστίθενται στο έγγραφο (για γραφή) ή να εκτελούν κάποιες λειτουργίες.

Κουμπί (Button) (Μέρος Β. Γράφοντας με πλέγματα σελ.49)

Στο Συμβολογράφο συγκεκριμένα ένα κουμπί (button) είναι στην πραγματικότητα ένα μονό κελί το οποίο μπορεί να τοποθετηθεί σε ένα δίσκο (tray) ή κατευθείαν σε ένα πεδίο δράσης (stage). Στο εγχειρίδιο ο όρος αυτός είναι υπογραμμισμένος για να διαχωρίζει το κουμπί αυτό άλλα (π.χ. κουμπί του ποντικιού).

Λίστα Λέξεων (Wordlist) (Μέρος A11.1 Λίστες Λέξεων σελ.44)

Μια λίστα λέξεων (wordlist) είναι ένα αρχείο το οποίο συνδέει επιπλέον λέξεις με εικόνες (ή σύμβολα), τα οποία δεν παράγονται αυτόματα από το συμβολισμό. Αποτελούνται συνήθως από εξειδικευμένο ή προσωπικό λεξιλόγιο.

Μαθητής (Εισαγωγή – σελ.8)

Ο όρος μαθητής αναφέρεται σε άτομο που θα χρησιμοποιήσει τα πλέγματα ή τα εργαλεία γραφής ως υποστηρικτικά μέσα για την αναγνωστική του δεξιότητα, τον αλφαριθμητισμό του και την πρόσβασή του στο γραπτό λόγο, ανεξαρτήτως ηλικίας και εκπαιδευτικής κατάρτισης.

Ομάδα (Stack) (Έντυπο Αναφοράς - Reference sheet R3.1 Auto linked grids)

Αναφέρετε σε μια ομάδα από πλέγματα (grids) ή δίσκους (trays) το ένα πάνω από το άλλο, στον ίδιο χώρο σε ένα πεδίο δράσης (stage).

Πεδίο Δράσης (Stage) (Μέρος Β – Εισαγωγή σελ.49, Μέρος Β2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής σελ.52)

Ένα πεδίο δράσης (stage) είναι μια περιοχή όπου τοποθετούμε πλέγματα (grids), δίσκους (trays), κουμπιά (buttons) και πεδία κειμένου (text boxes).

Πεδίο κειμένου (Text box) (Έντυπο Αναφοράς 5 - Reference sheet R5 Trays and buttons)

Ένα πεδίο κειμένου (text box) είναι ένα απλό κελί το οποίο μπορεί να τοποθετηθεί σε ένα δίσκο (tray) ή κατευθείαν σε ένα πεδίο δράσης (stage). Μοιάζει περισσότερο με ένα κουμπί (button), με διαφορετικές προεπιλογές οπτικών ρυθμίσεων.

Περιβάλλον (Environment) (Μέρος Β. Γράφοντας με πλέγματα σελ.49)

Το παράθυρο γραφής με οποιοδήποτε πλέγμα ή αντικείμενο υποστηρικτικό για τη γραφή λέγεται περιβάλλον (environment).

Πλέγμα (Grid) (Μέρος Β. Γράφοντας με πλέγματα σελ.49)

Ένα πλέγμα (grid) είναι μια κανονική ομάδα από κελιά (cells). Τα κελιά μπορούν να συγχωνευθούν σε ένα πλέγμα και να το κάνουν ημί-κανονικό (άνισος αριθμός κελιών κάθετα και οριζόντια).

Πλέγμα Αρχή (Home grid) (Β2.2 Διαδοχικά πλέγματα για δομημένο γράψιμο σελ.57)

Όταν ανοίξετε ένα περιβάλλον (environment) το αρχικό πλέγμα (home grid) είναι αυτό που φαίνεται πριν αρχίσει η δραστηριότητα. Μπορεί να καθοριστεί από το μενού με δεξί κλικ πάνω στο πλέγμα.

Προσδιορισμός (Qualifier) (Μέρος Α2.9 Προσδιορισμοί σελ.19)

Ένα σύμβολο μπορεί να έχει ένα προσδιορισμό (qualifier) ως ένδειξη του πληθυντικού αριθμού, του χρόνου, του συγκριτικού / υπερθετικού βαθμού, προσώπου κτλ.

Σχεδιασμός (Design-mode) (Μέρος Β2.1 Δημιουργία ενός απλού πλέγματος γραφής σελ.52)

Αυτή είναι η κανονική θέση όταν δημιουργούμε ένα περιβάλλον (environment). Μπορείτε να το δοκιμάσετε επιλέγοντας έξοδο από το σχεδιασμό (test-mode) για να ελέγξετε τη δραστηριότητά σας και μετά να επιστρέψετε στο σχεδιασμό (edit-mode) με το κουμπί PLAY και EDIT στη γραμμή εργαλείων.

Παράρτημα 1 Τοποθεσία αρχείων

Οι πληροφορίες αυτές είναι για να βοηθήσουν το διαχειριστή του δικτύου σας ή το συντονιστή πληροφορικής.

Η εγκατάσταση του Συμβολογράφου τοποθετεί αρχεία σε τρεις περιοχές. Οι περιοχές αυτές καθορίζονται ανάλογα με τον τρόπο που είναι ρυθμισμένα τα Windows είτε σε ανεξάρτητο υπολογιστή είτε σε δίκτυο.

1. Φάκελος **Program Files**.

Σε ένα ανεξάρτητο υπολογιστή αυτό βρίσκεται στο C:\Program Files. Τα αρχεία λειτουργίας του Συμβολογράφου τοποθετούνται σε υποφακέλους στο C:\Program Files\Widgit\Common Files\bin. Σε αυτό το χώρο βρίσκεται το πρόγραμμα και η βασική βάση δεδομένων που χρησιμοποιείται για το συμβολισμό. Για να μπορείτε να παίρνετε τις ενημερώσεις μας πρέπει να έχετε δικαιώματα διαχειριστή στον υπολογιστή σας.

Τα σύμβολα και οι πηγές για τα γραφικά είναι εγκατεστημένα στο
 \Program Files\Widgit\Widgit Pictures

Περιέχει τις εικόνες που παρέχονται με το πρόγραμμα οι οποίες φαίνονται στον Πλοηγό Γραφικών, Βλπ. Μέρος A2.4 Αλλαγή της εικόνας μια λέξης σελ.15

\Program Files \Widgit\Widresources

Περιέχει τα δεδομένα για τα σύμβολα

Γενικά, άλλου τύπου χρήστες δε θα μπορούν να δέχονται ενημερώσεις σε αυτά τα αρχεία.

Σημαντικό: Πρέπει να έχετε τα ανάλογα δικαιώματα χρήστη για τις ενημερώσεις του προγράμματος και των γραφικών.

2. Ο φάκελος **All Users Application Data**.

Σε ένα ανεξάρτητο υπολογιστή αυτό βρίσκεται στο C:\Documents and Settings\All Users\Application Data. Τα στοιχεία για το Συμβολογράφο τοποθετούνται στους ακόλουθους υποφακέλους;

\Widgit\Common Files\Internal Data\

Περιέχει προσωπικά δεδομένα για τα οποία γίνεται εγκατάσταση από τη Widgit Software

\Widgit\Common Files\Topic Wordlists

Περιέχει τις Θεματικές Λίστες Λέξεων, βλπ. Μέρος A11.3 Άνοιγμα λίστας λέξεων σελ.46

\Widgit\Common Files\Symbol Set wordlists

Περιέχει τις Λίστες Λέξεων Συστήματος Συμβόλων, βλπ. Μέρος A11.3 Άνοιγμα λίστας λέξεων σελ.46

Όταν κατεβάσετε ή εγκαταστήσετε οποιοσδήποτε Πηγές στο Συμβολογράφο αυτές πολύ πιθανόν να περιέχουν Θεματικές Λίστες Λέξεων και επιπρόσθετες πηγές γραφικών. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να έχετε τα ανάλογα δικαιώματα για να μπορέσετε να κάνετε αυτές τις ενημερώσεις. Οι πηγές αυτές δεν είναι αναγκαίες όταν κάνετε οποιαδήποτε ενημέρωση στα αρχεία του προγράμματος στο Program Files.

Αν θέλετε να προσθέσετε Θεματικές Λίστες Λέξεων που έχετε δημιουργήσει με το In Print 2, πρέπει να εργαστείτε στο

C:\Documents and Settings\All Users\Application Data\Widgit\ Common Files\Topic Wordlists.

3. Ο φάκελος All Users Documents

Σε ένα ανεξάρτητο υπολογιστή ο φάκελος αυτός βρίσκεται στο C:\Documents and Settings\All Users\Documents. (Μερικές φορές μπορεί να φαίνεται και ως "Shared Documents"). Τα στοιχεία (Data) για το Συμβολογράφο τοποθετούνται στους ακόλουθους υποφακέλους:

\\Widgit\Symwriter\Interface\

Περιέχει δεδομένα για το περιβάλλον διεπαφής το οποίο δημιουργεί ο χρήστης όταν προσθέτει επιπλέον εικονίδια στη βάση επιλογών, ή στις γραμμές εργαλείων. Περιέχει επίσης ένα αρχείο το οποίο αναφέρεται σε πληροφορίες στη χρήση του ορθογράφου.

Τα έγγραφα του δημιουργούνται με περιβάλλοντα αποθηκεύονται σε ένα υποφάκελο στο My Documents, για να είναι διαθέσιμα στον κάθε ενεργό χρήστη.

\\Widgit\Symwriter\Environments

Περιέχει τα περιβάλλοντα και τα πρότυπα περιβάλλοντος τα οποία θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές.

Σημαντικό:

Είναι αναγκαίο οι μαθητές να έχουν πρόσβαση σε αυτούς τους υποφακέλους για να μπορούν να ανοίγουν τα αρχεία του περιβάλλοντος που θα χρησιμοποιήσουν.

Είναι αναγκαίο για τους εκπαιδευτικούς να έχουν τα ανάλογα δικαιώματα διαχείρισης αν θέλουν να δημιουργήσουν νέα περιβάλλοντα και δραστηριότητες.

4. Πακέτα Εγκατάστασης και επιπρόσθετων πηγών

Για την εγκατάσταση επιπρόσθετων πακέτων πηγών για το Συμβολογράφο, είναι αναγκαία η πρόσβαση στον υπολογιστή με δικαιώματα διαχειριστή, όταν τα πακέτα περιέχουν περιβάλλοντα, λίστες λέξεων και επιπρόσθετα γραφικά.

Παράρτημα 2 Πνευματικά Δικαιώματα

Πνευματικά δικαιώματα για τη διανομή υλικού που περιέχει τα σύμβολα Widgit-Widgit Literacy Symbols (WLS) (παλαιότερα γνωστά ως Widgit Rebus Symbols)

Η Widgit Software (ως μέρος της Logotron Ltd) έχει την άδεια να διαχειρίζεται τα πνευματικά δικαιώματα εκ μέρους της Mayer-Johnson για τα σύμβολα τα οποία χρησιμοποιούνται εντός της Αγγλίας και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας.

Το έντυπο αυτό αναφέρεται στη χρήση των συμβόλων WLS.

Έντυπο υλικό (βιβλία, φυλλάδια, ενημερώσεις, αφίσες κτλ).

1. Σε έντυπα όπου χρησιμοποιούνται τα σύμβολα για εφαρμογές άλλων εμπλεκομένων (π.χ. αρχεία PDF, MSWord και Clicker 5).
2. Σε σημειώσεις και ανακοινώσεις.
3. Σε ιστοσελίδες, όπου τα σύμβολα είναι ενσωματωμένα στη σελίδα (δηλ. όπου δε χρησιμοποιείται το Webwide ή άλλα είδη τεχνολογίας της Widgit).

Τα σύμβολα αποτελούν πνευματικό δικαίωμα και χρειάζονται πολλή δουλειά για να αναπτυχθούν και να διατηρηθούν. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι χρήστες των συμβόλων καταβάλλουν το ανάλογο τίμημα για τη χρήση τους.

Στις περιπτώσεις όπου ένας χρήστης έχει ήδη άδεια χρήσης των συμβόλων, και μπορεί να έχει πρόσβαση στα αρχεία των συμβόλων μέσω άλλου λογισμικού με έγκυρη άδεια χρήσης, π.χ. αρχεία για το Communicate: In Print, τότε δεν υπάρχει επιπλέον χρέωση για τη χρήση των συμβόλων. Στις περιπτώσεις όμως που τα σύμβολα παρέχονται σε άλλη μορφή, είτε έντυπη είτε ψηφιακή, συμπεριλαμβανομένων και των ιστοσελίδων, ο χρήστης πρέπει να πληρώσει για τη χρήση των συμβόλων.

Διανομή σε μικρή κλίμακα

Αυτό αναφέρεται στη διανομή του προγράμματος εντός μιας αρχής/ενός οργανισμού, όπου θα δοθούν λιγότερες από 500 άδειες χρήσης, ή στις περιπτώσεις όπου μια ιστοσελίδα που χρησιμοποιεί σύμβολα δημιουργήθηκε για συγκεκριμένη ομάδα χρηστών, όπως ενός σχολείου ή κολλεγίου.

Στις περιπτώσεις που ο προμηθευτής είναι ιδιώτης, μικρός οργανισμός ή μικρή επιχείρηση, είναι υποχρεωμένος να πληρώσει δικαιώματα στην Widgit με βάση τα ακόλουθα:

Επίδομα για δωρεάν διανομή εγγράφων με σύμβολα:

Μια μικρή ποσότητα έντυπων ή διαδικτυακών εγγράφων με σύμβολα, μπορεί να παρέχεται δωρεάν, δεδομένου ότι ο αριθμός των συμβόλων που περιλαμβάνονται σε ΟΛΕΣ τις πηγές που διανέμονται από τον οργανισμό δεν υπερβαίνουν τα 100 διαφορετικά σύμβολα.

Εξαίρεση σε αυτό υπάρχει όταν η διανομή των πηγών γίνεται σε μέλη τοπικού οργανισμού ο οποίος αγόρασε λογισμικό με σύμβολα (π.χ. Communicate: In Print ή Επικοινωνιών: Συμβολογράφος). Ένα σχολείο, κέντρο ή νοσοκομείο θεωρείται ως ο μικρός οργανισμός που αγοράζει το προϊόν, και όχι ως η μεγαλύτερη αρχή όπως είναι ένα Υπουργείο ή μια Τοπική Αρχή. Π.χ. οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί σε ένα σχολείο θεωρούνται ως μέλη, και το υλικό μπορεί να χρησιμοποιείται και στα σπίτια των μαθητών. Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των συμβόλων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν μεταξύ των μελών ενός τέτοιου οργανισμού.

Η MK Prosopsis δε θα ήθελε να αποτρέψει άτομα με δυσκολίες στην ανάγνωση να έχουν πρόσβαση στο υλικό των συμβόλων και στις αντίστοιχες πληροφορίες, και μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις στις οποίες είναι δυνατόν να γίνει διαπραγμάτευση για μειωμένες χρεώσεις.

Διανομή μικρής κλίμακας πέραν των δωρεάν παροχών

1. Υλικό σε έντυπη μορφή

η αναλογία είναι περίπου 3σεντ για κάθε μοναδικό σύμβολο που χρησιμοποιείται στο πακέτο.

2. Αρχεία σε ηλεκτρονική μορφή (πχ PDF, MsWord)

η αναλογία είναι περίπου 6σεντ για μοναδικό σύμβολο. Αυτή η αναλογία είναι απαραίτητη ανεξάρτητα του αν το πακέτο πωλείται ή παρέχεται δωρεάν από το δημιουργό. Υπάρχει επίσης δυνατότητα δωρεάν διανομής μικρού αριθμού συμβόλων όπως περιγράφεται στη σημείωση πιο κάτω.

3. Σύμβολα τα οποία περιλαμβάνονται σε ιστοσελίδα

Μικρής κλίμακας χρήση, ιστοσελίδες για μικρή ομάδα χρηστών ή μέλη μικρού οργανισμού:
Τα πρώτα 100 σύμβολα δωρεάν, τα υπόλοιπα 20σεντ το κάθε σύμβολο.

*Οι πιο πάνω τιμές μπορούν να αλλάξουν σε οποιαδήποτε στιγμή χωρίς προειδοποίηση.

Διανομή μεγάλης κλίμακας

Όταν τα σύμβολα περιλαμβάνονται σε εταιρικά έγγραφα, είτε είναι για εθνική διανομή από εταιρείες ή εθνικούς οργανισμούς, είτε είναι για πώληση εκτός των μη-κερδοσκοπικών συστημάτων, ΠΡΕΠΕΙ να λαμβάνεται οπωσδήποτε άδεια πνευματικών δικαιωμάτων από την Widgit Software.

Διανομή υλικού σε μεγαλύτερη κλίμακα, είτε από εμπορικούς οργανισμούς, είτε από εθνικούς οργανισμούς, για πώληση εκτός των μη-κερδοσκοπικών συστημάτων, ή όπου διανέμονται περισσότερες από 500 άδειες, πρέπει να λαμβάνεται ειδική άδεια με τιμές για κάθε εφαρμογή.

Αναγνώριση

Η κάθε πηγή, είτε δωρεάν είτε προς πώληση, πρέπει να φέρει την ανάλογη αναγνώριση σε κάθε της έντυπο, δηλώνοντας τα σύμβολα είναι:

Widgit Literacy Symbols © Widgit Software 2007 (ή το αντίστοιχο έτος) και την ιστοσελίδα www.widgit.com.

[Σημείωση: Η Widgit άλλαξε το όνομα των συμβόλων της από Widgit Rebus Symbols σε Widgit Literacy Symbols. Η αναγνώριση πρέπει να αναφέρεται στο νέο όνομα]

Εγγραφή

Όλοι οι προμηθευτές οι οποίοι διανέμουν πηγές με σύμβολα (δωρεάν ή προς πώληση), εκτός των διαδικασιών της καθοριζόμενης δωρεάν διανομής (όπως περιγράφεται πιο πάνω), πρέπει να εγγραφονται και να συμπληρώνουν σχετική αίτηση την οποία μπορούν να πάρουν από την ιστοσελίδα www.widgit.com/copyright ή επικοινωνώντας με την ομάδα πνευματικών δικαιωμάτων.

Πληροφορίες σχετικές με τα πνευματικά δικαιώματα καθώς και η έντυπη μορφή της φόρμας εγγραφής μπορούν να ληφθούν από:

Widgit Software (copyright enquiries)

26 Queen Street,

Cublington,

Leamington Spa CV32 7NA,

ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο copyright@widgit.com